Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Heroides libri I 1-XX 12 - Cod. Aug. pap. 98

Ovidius Naso, Publius

[Reichenau ?], [15. Jahrh.]

urn:nbn:de:bsz:31-93352

Visual Library

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Aug. 98
pap

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ysta dicitur heroidum nobilium et prestantium … mulierum quam hec quinque mulieres in his epistolis quod viri scribunt et loquuntur …

Orid. pelig(n)o … epistolas … Ulixi …

epistolas … tuo … amore … videndo

Hanc tua Penelope len(to)
ves vestis grecis

tibi mittit Ulixe
quod adventum tuum magis quam … desidero
licet

Nil mihi rescribas attamen

tu
ipse veni.
deleta est *grecis* *odiosa*

Troia iacet certe danais invisa puellis.
vox troie *precii* *quod tantum puelle grece viris suis caruere*

Vix priamus tanti tota que troia fuit
optative *quam* *… grecie et …* *… naui…*

O utinam tunc cum lacedemona classe petebat.
submersus *tempestuosis* *paris scilicet*

Obrutus insanis esset adulter aquis
derelicto …

Non ego deserto iacuissem frigida lecto
lamentarer *locis tecti plenos* *absente*

Nec quererer tardos ire relicta dies.
… longam

Nec mihi querenti spaciosam fallere noctem
… fatigaret *… decorsum pendens*

Lassaret viduas pendula tela manus
… timui *graviora* *… passus fuisses*

Quando ego non timui maiora pericula veris.
… periphrasis est amoris

Res est solliciti plena timoris amor
… crudeles *troianos*

In te fingebam violentos troas ituros
… me audito *… extincta*

Nomine in hectoreo pallida semper eram.

Ulixi … dicere annos … lope … grecia … patris …

G. H. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE

Sine qs antilocu narrabat ab hectore victu

Antilocus nri ca timois erat

Sine meneaude falsis cecidisse sub armis

Flebam successu posse carere dolos

Sanguine tlepolemus liciam tepefecerat hastam

Tlepolemi leto cura nouata mea est

Denique qs quis erat castris iugulatus achiuis

Frigidius glacie pectus amantis erat

Sz bn consuluit casto deus equus amori

Versa est in cineres sospite troia viro

Argolici rediere duces altaria fumant

Ponitur ad patrios barbara preda deos

Grata ferunt nimphe psaluis dona maritis

Illi victa suis troica fata canunt

Mirantur iustique senes trepideque puelle

Narrantis coniux pendet abore viri

Iamque aliquis posita monstrat fera prelia mensa.

Pingit et exiguo pergama tota mero.

Hac ibat simois: hec est sigeia tellus

Hic steterat priami regia celsa senis.

Illic eacides: illic tendebat vlixes

Hic alacer missos terruit hector equos

Omnia namque tuo senior te querere misso

Retulerat nato nestor: et ille michi.

Retulit et ferro resum dolonaque cesos

Vtque sit hic somno proditus: ille dolo:

Totque simul mactare viros adiutus ab vno

Ausus es o nimium nimiumque oblite tuorum

Troica nocturno tangere castra dolo

Totque simul mactare viros et adiutus ab vno

At bene cautus eras et memor ante mei

Vsque metu micuere sinus: dum victor amicum.

Antipoforat: tante questioni ...

... et feminando illic sal.

Epitheton hectoris

Scom pretor danaum hic iacet hector

Dolon et resus exploratores fuerunt troie Dolon missus a troianis in exercitum grecorum explorandum ... Cum sic obuians vlixes ... Narrabat enim ... ad troiam ... diomedes vlixes ...

Dictus es ismariis isse per agmen equis

Sed mihi quid prodest vestris disiecta lacertis

Ilios et murus quod fuit aequa solo

Si maneam qualis troia durante manebam

Virque mihi dempto fine carendus erit

Diruta sunt aliis soli mihi pergama restant

Incola captivo quae bove victor arat

Iam seges est ubi troia fuit resecandaque falce

Luxuriat frigio sanguine pinguis humus

Semisepulta virum curvis feriuntur aratris

Ossa ruinosas occulit herba domos

Victor abes nec scire mihi quae causa morandi

Aut in quo lateas ferreus orbe licet

Quisquis ad haec vertit peregrinam litore puppim

Ille mihi de te multa rogatus abit

Quam tibi reddat si te modo viderit usquam

A morte rhesi ubi nutriebatur eques aquo velus suos adduxerat equos

Traditur huic digitis carta notata meis
Nos pilon antiqua neleia nestoris arva
Misimus: sed incerta est fama remissa pilo
Misimus ad sparten sparte quoque nescia veri
Quas terras habitas aut ubi lentus abes
Utilius starent etiam nunc menia phebi
Irascor votis heu levis ipsa meis
Scirem ubi pugnares: tantum bella timerem
Et mea cum multis iuncta querela foret
Quid timeam ignoro timeo tamen omnia demens
Et patet in curas area lata meas
Quecumque equor habet quecumque pericula tellus
Tam longe causas suspicor esse more
Hec ego dum stulte meditor: que vestra libido est
Esse peregrino captus amore potes
Forsitan et narres quam sit tibi rustica coniux

Qui fuit nestoris ducto habitans

Phebus enim et neptunus laomedonti iuvabat edificare troiam

Iam enim licet troia deleta sit tamen gradus adhuc firma stare cupio

coniux/ permittit : que sit vere tm̄ + rustice lanas

Que tm̄ lanas nō sinit ēē rudes
: de rapior forte/ tn̄ i pōne/ subdes/ dissipaiat

Fallor et hoc crimē tenues euanescat i auras
: et ne. : libera huius ptate ciuitatis diuiti.

Neue reuertendi liber abēē velis
meo orbato. iubere alter viro

Me p̄r ycarius viduo discedere lecto
magnas. vdaugent assidue. meas ꝑ tuas. ꝑtam diu vx̄ alter viro nō sū ficta

Cogit. et immēsas increpat usq̄ moras
ꝑr. assidue ꝑ nuus vx̄

Increpet usq̄ licet. tua sim tua dicar oꝫ
vx̄

Penelope coniux semper vlixis ero
yracus ꝑo mariens. meus modestis

Ille tm̄ pietate mea precibusq̄ pudicis
exorat molliter. inuiget

Frangitur. et vires teporet ille suas
aloro. aloro. nutriunt hec insula.

Dulichij samyq̄ et q̄s tulit alta iacinthos
ꝑ sūt tn̄ inceptu cadunt amatores

Turba ruit i me luxuriosa proci
hes proci : domina vetantibus

Inq̄ tua regnat nullis phibentibus aula
ꝑ. q̄ sūt/ :mea dilaniat. diuitie.

Viscera nr̄a tue dilacerantur opes
vestra illi gigante/ nebulone illius ꝑ medontem illius viri crudelis

Quid tibi pisandrū polibūq̄ medōtaq̄ dirū
q̄d refera cupidas veneris

Eurimachiq̄ auidas altinoiq̄ manus
q̄d s. dura

Atq̄ alios referā. q̄s oēs turpiter absens

Ocrupacio

Dulichiū ē opidū Samos + iacinctos insule sūt

ꝗbꝰ deberēs sustētari

Ipse meo patris sagine rebus alis.
Irus egens pecorisque Melanthius actor edendi.
Ultimus accedunt in tua damna pudor
Tres sumus imbelles numero sine viribus uxor.
Laertesque senex Thelemacusque puer
Ille per insidias pene est mihi nuper ademptus.
Dum parat invitis omnibus ire Pilon
Di precor hoc iubeant ut euntibus ordine fatis
Ille meos oculos comprimat ille tuos
Hoc faciunt custosque boum longevaque nutrix
Tertius inmunde cura fidelis hare
Sed neque Laertes (ut qui sit inutilis armis)
Hostibus in mediis regna tenere potest
Thelemaco veniet (vivat modo) fortior etas
Nunc erat auxiliis illa tuenda patris
Nec mihi sunt vires inimicos pellere tectis.

Antipofora. Cur hanc adomo pellis differs? Unde.

Ille comprimat meos oculos et tuos.

Verum non subprimit quia cognovit sic delectari usa.

Fata procedunt ordine quando quis prius nascitur prius moritur. Contra aut est turbatus ordo.

Est ara porcorum dicitur haras.

Ad reges et solatium

Dii nitus venias portus et aura tuis

Est tibi sitque precor natus qui mollibus annis

In patrias artes enutriendus erudiendus erat

Respice laertem ut iam sua lumina condas

Extremum fati sustinet ille diem

Certe ego que fueram te discedente puella

Protinus ut venias facta videbor anus

Demophon Phillis

Tua phillis

Hospita demophon tua te rodopeia

Ultra promissum tempus abesse queror

Cornua tum lune pleno semel orbe coissent

Litoribus nostris anchora pacta tua est

In quolibet enim mense luna per undecim dies apparet et per totidem latet.

Luna quater latuit toto quater orbe recrevit

Nec vehit atticas sithonis unda rates

Sithon enim fluvius est tracie. Atticis montes iuxta athenas est. ubi demophon natus erat

Tempora si numeres (que nos numeramus amantes)

Non venit ante suam nostra querela diem

Phillis regina tracie orphena hospicio demophontem filium thesei de obsidione troiana redeuntem in hospicio recepit. Sed et cum sibi nubere voluisset legittimum secum traxit thorum. Sed demum abiens in mensis se spatio reversurum pollicetur. At mensis quater abest dolens phillis scribit ei hanc epistolam ut redeat. Que cum adventum eius non videret vitam laqueo finivit. Deorum miseratione in amigdalum mutata. Ille tarde veniens arborem cognitam osculans amplexatur cum rami se deflexerunt secundum ac dilectum venisse gauderet Et suscipere atque salutare ipsum vellet folia quoque terra viridat.

A et vix potui desperare / sed ita despero.

men. et tarda: lente discessit amor / sunt amores / nos nullam cum tuos gravior spe diuturna.

Spes quoque lenta fuit; que tarde credita ledunt,

que amo sic volumus sed nobis / et hoc nocent magnum / amanti in vite

nos miseri
Credimus: in vita nunc et amate nocent.

te excusando.

Sepe fui mendax pro te mihi; sepe putavi

in ventos / via / reducere venturos / ventos iterare.

Alba procellosos vela referre nothos.

per tempestates / maledixi / ut ad me redires

Thesea devovi quia te dimittere nollet;

impediuit reditum / Theseus

Nec tenuit cursus forsitan ille tuos.

periculos / illos annos / vestigio ratis

Interdum timui ne dum vada tendis ad Hebri

esset / spumantis / fractus naufragium

propter vento remorum

Mersa foret cana naufraga puppis aqua.

que fracta fidei / validus esses

Sepe deos supplex ut tu scelerate valeres

ad me / et sang / Demophon

Ipsa mihi dixit: si valet ille venit.

fidelis / confida amans / accelerabit / visitat / de eo / fore festinat

Denique fidus amor quidquid properantibus obstat

cogitauit / tremendas / propter subtilis / tunc adventus prorogatus

Finxit: et ad causas ingeniosa fui.

pigre / quod quae mihi / videre fama / curasti

At tu lentus abes nec te iurata reducunt

dii / inducta

Numina: nec nostro motus amore redis.

vana dant ventis quae non sunt effecta

Exclamat
Demophon ventis et verba et vela dedisti.

tua / vincitionem / et tecum

Vela queror reditu verba carere fide.

Hic enim Demophon propter incertitudinem quod alba habuit vela dum egressus propter imprudentiam filii sui Thesei se in mare precipitavit, hinc et statutum est ut atheniensium albis quoque uteretur feli.

Cum patre Thesei et Hippolyto fratre veneratur (?) honorari venerata deos.

Sepe videns ventos celo pe- / in mari / prosperos
lagoque ferendos.

acer.

ymo insipienter

Dic mihi quid feci nisi non sapienter amaui

Crimine te potui demeruisse meo.

Unum in me scelus est: quod te scelerate recepi

Sed scelus hoc meriti pondus et instar habet

Iura fides ubi nunc commissaque dextera dextre

Quique erat in falso plurimus ore deus:

Promissus socios ubi nunc himineus in annos

Qui mihi coniugii sponsor et obses erat.

Per mare quod totum ventis agitatur in undis

Per quod sepe ieras per quod iturus eras

Perque tuum mihi iurasti (nisi falsus et ille est)

Concita qui ventis equora mulcet auum

Per venerem nimiumque mihi facientia tela

Altera tela arcus. altera tela faces

Iunonemque thoris que presidet alta maritis.

Et per tedifere mistica sacra dee.

Neptunus genuit egeum egeus theseum theseus demophontem [illegible] proauo.

cibeles
In templo enim cibeles fax continue ardet

Ceres enim rapta sibi proserpina a plutone proserpina duabus cum facibus querebat [illegible] concedi [illegible] continuo amoris calorem

Si de tot lesis sua numina quisque deorum
Vindicet in penas non satis unus eris
Na laceras puppes et furiosa refeci
Ut qua desereret firma carina foret
Remigiumque dedi quo me fugiturus abires.
Heu patior telis vulnera facta meis
Credidimus verbis quorum tibi copia blandis
Credidimus verbis nominibus que tuis
Credidimus lacrimis: an et hee simulare videntur
Nec quod artes habent qua iubentur eunt
Dis quoque credidimus: quid tot iam pignora prosunt
Parte satis potui qualibet inde capi
Nec moveor quod te iuvi portuque locoque
Debuit hoc meriti summa fuisse mei
Turpiter hospitium lecto cumulasse iugali
Penitet et lateri continuasse latus

Que fuit an illam mallem suprema fuisset

Nox mihi cum potuit Phillis honesta mori

Speravi melius quia te meruisse putavi

Quecumque ex merito spes venit equa venit

Fallere credentem non est operosa puellam

Gloria: simplicitas digna favore fuit

Sum decepta tuis et amans et femina verbis

Di faciant laudis summa sit ista tue

Inter et Egidas media statuaris in urbe

Magnificus titulis stet pater ante suis

Cum fuerit Schiron lectus torvusque Procrustes

Et Sinis et tauri mixtaque forma viri

Et domite bello Thebe fusique bimembres

Et pulsata nigri regia ceca dei

Hoc tua post illos titulo signetur ymago

Hic est cuius amans hospita capta dolo est

ramilia / genera / multitudine · Vnde · historia

De tanta rerum turba factisque parentis
in memoria mea / recessio adriana filia minois regis creta quam dimisit theseus in litore

Sedet in ingenio Cressa relicta tuo.
filium / vincere / potius / filium / alios / vincere

Quod solum excusat: solum hoc miraris in illo
patrie · doli · presentes · · · ·

Heredem patrie perfide fraudis agis.
adriana · egressero / potius · bacho ·

Illa (nec invideo) fruitur meliore marito
capistro frenatis · ipsa nobilis

Inque capistratis tigribus alta sedet.

At mea decepti fugiunt conubia thraces
quia dicor · alienum · athenensem · fugiunt · · vinco regno

Quod ferar externum preposuisse meis.
dicor / prepositum

Atque aliquis doctas iam nunc eat inquit athenas.
bellicam · illas doctas / peregat · · · · aliqui defendat

Armigeram thracen qui regat alter erit
Thraciam habitam · mea · laudat · · · · · ·

Exitus acta probat. careat successibus opto
ille

Quisquis ab eventu facta notanda putat
memoranda · · · · · · ·

At si nostra tuo spumescant equora remo
· · · · · · · · ·

Iam mihi iam dicar consuluisse meis.
· · · · · · · · ·

Sed neque consului: nec te mea regia tanget
· · · · · · · · ·

Fessaque bistonia membra lavabis aqua.

[Marginal notes, right:]
· · · · · · mansit sola · cum bacho duxit uxorem · · · · · ·

tigres cum · · · bachi · · · · · · · · · · · · · · ·

· · · · magis sunt ·

[Marginal note, left:]
· · · · · · · · · · membra lavares.

Illa magis oclis species abeuntis inheret

Cum premeret portus classis itura meos.

Ausus es amplecti colloque infusus amantis.

Oscula per longas iungere pressa moras

Cumque tuis lacrimis lacrimas confundere nostras

Quodque foret velis aura secunda queri.

Et mihi discedens suprema dicere voce

Philli fac expectes demophoonta tuum.

Expectem qui me numquam visurus abisti.

Expectem pelago vela negata meo.

Et tamen expecto: redeas modo serus amanti.

Ut tua sit solo tempore lapsa fides:

Quid precor infelix? iam te tenet altera coniunx

Forsitan: et nobis qui male favit amor.

Utque tibi excidimus nullam puto phillida nosti

Heu mihi si que sim phillis et unde rogas.

Que n[on] demophon longis erroribus acto
Treicios portus hospitiumq[ue] dedi
Cuius opes auxere meae tibi dives egenti
Munera m[u]lta dedi. m[u]lta datura fui
Que tibi subieci latissima regna ligurgi
Noie feminineo vix satis apta regi
Qua patet umbrosum rodophe glacialis ad hemum
Et sacer admissas exigit hebrus aquas
Cui mea virginitas avibus libata sinistris
Castaq[ue] fallaci zona recincta manu
Pronuba thesiphone talamis ululavit in istis
Et recinit mestum devia carmen avis
Affuit alecto brevibus torquata colubris
Suntq[ue] sepulcrali lumina mota face
Mesta tamen scopulos fruticosaq[ue] litora calco
Quaq[ue] patet oculis litora lata meis

Hic insp[er]sit regni pig[ritiam?]

Stringe[bat] c[um] rem cincta dissoluit sic q[ue] vi[n]culo ...

Nos cum erat ut deflorata virgine ea prius fuerit discincta

Candela cum qua olim in sepulcro mortuum ponebant si ea p[ro]modum in domo fuisset arte sic ibi malum omen putabant inde venit

Sive die laxatur humus seu frigida lucent

Sidera prospicio quis freta ventus agat

Et quecumque procul venientia lintea vidi

Protinus illa meos auguror esse deos

In freta procurro vix me retinentibus undis

Mobile qua primas porrigit equor aquas

Quo magis accedunt minus et minus utilis asto

Linquor et ancillis excipienda cades

Est sinus adductos modice falcatus in arcus

Ultima prerupta cornua mole rigent

Hinc mihi suppositas inmittere corpus in undas

Mens fuit et quoniam fallere pergis erit

Ad tua me fluctus proiectam littora portent

Occurramque oculis intumulata tuis

Duritia ferrum ut superes adamantaque teque

Non tibi sic dices Philli sequendus eram

Et topographia : loci descriptio

Sepe venenorum sitis est michi sepe cruenta
Traiecta gladio morte perire iuvat.
Colla quoque infidis quia se nectenda lacertis
Prebuerunt laqueis implicuisse iuvat.
Stat nece mature tenerum pensare pudorem.
In necis electu parva futura mora est.
Inscribere meo causa invidiosa sepulchro.
Aut hoc aut simili carmine notus eris
Phillida demophon leto dedit hospes amantem
Ille necis causam prebuit illa manum.

Briseis achilli

Quam legis a rapta briseide littera venit
Vix bene barbarica greca notata manu
Quascumque aspicies lacrime fecere lituras.
Sed tamen hee lacrime pondera vocis habent.
Si michi pauca queri de te dominoque viroque.

Diruto lirnesio oppido abduxit achilles briseidem regis filiam cui et nupsit. Agamenon et filiam sacerdotis ipsius phebi criseidem. Indignatus appollo cladem maximam misit in danaos. Cur id fieret calcas oraculum consuluit. Causam [illegible] deum non audebat esse [illegible] criseidem per [illegible] regis. Demum nutu ope achillis calcas veritatem patefecit. Atque reddita sacerdoti filia. Sed mox agamenon recepit achilli briseidem. Ideo is succensens dum auxilia grecis denegasset magna fuit argivis passi supplicia. Demum rex [illegible] muneris [illegible] domus reddere si voluit. Achilli [illegible] dedignanti briseis hanc mittit epistolam.

Prima non licet [illegible] queri de domino ut achille de domina [illegible] est.

Iuste.

Fas est: de dno paura viro q̄ querar
petiti me — mox — agamenoni

Non ego poscenti q̄ sum cito tradita regi
q̄ sū tā cito tradita

Culpa tua: quamis hec q̄ culpa tua est
q̄r pp̄t ille dux — ille pincenis taltibius — vocauerit me

Nam sil' euribates me taltibius q̄ vocavit
taltibio — sociā venerie

Euribati data sum comes
dirigēte

Alter in alterius iactātes lumina vultus
Q̄rebā̄t tacitus — quare loquitur — effectio dū

Querebat tacitū ubi eēt amor
p̄ te q̄ no tā cito fuissem tradita — tradentes p̄rogaro — q̄ cupito p̄pena

Differri potui pene mora grata fuisset
abste — festinatione

Hei m̄ discedes oscula nulla dedi
dilaniam — crines

At lacrimas sine fine dedi rupiq̄ capillos
dedi dolores — virgo fui rapta p̄t achille nō autē p agamenone

Infelix iterum sum m̄ visa rapi
dīcendato — agamenoni / abste

Sepe ego decepto uolui custode reverti
pusillanime — troiang

Sed me qui timidam p̄derderet hostis erat
fuisse

Si progressa forem caperer ne nocte timebā
domū priami — cōiug̃ — vxore filij

Qualibet ad priami munus itura nuru
nō rapta sum — tū ita fecit — famulat — fatatē

Sz data sū: q̄ dāda fui: tot noctibus absum.

Antipofora. posset dicere achilles quare nō fugisti q̄ me diligeres. vnt

ita ut me famus nurui tuidā istim eēt famulā

(In margine dextro:) filia meonis

postulor abire / gesius | si cū eos ipso deberes gl[illegible]
me tunc desisti
pigra quia non festinas me vocare

Nec repetor: cessas: iraque lenta tua est

patroclus filius | taltibio + | mea
actoris quia actor fuit | eurilati
filius menoris

Ipse meneciades tunc cum tradebar in aurem
tunc. | apud agamenonem

Quid fles? hic parvo tempore dixit eris.
postulasse | parum | prius | ut ludas | ut non | h

Non repetisse parum est: pugnas ne reddar achille.
vado. nunc | hoc dicit premitte nec tamen cupidus es modo

I nunc et cupidi nomen amantis habe.
vere oppugnas quia | scilicet aiax | scilicet phenix. | genitus | alias amintore

Venerunt ad te thelamone et amintore nati
aiax. descensu. | genitus | phenix / filius
Thelamon + peleus fratres fuere alter aiacem alter genuit achillem

Ille gradu propior sanguinis: ille comes:
ulixes | genitus | in gradu | reducta | venire ad te
+ veniens ad te. | ductos.

Laerteque satus: per quos comitata redirem
mansuetas / magna | promissa munera

Auxerunt blandas grandia dona preces:
vulnerandas. | artificiali. | ramos
patellas vasa coctanea.

Viginti fulvos operoso ex aere lebetes
promisse / | stabulla trium pedum | quam ad materia | grandia relatas | tales

Et septem tripodas pondere et arte pares.
in ductis | dicere talenta auri
puri.

Addita sunt illis auri bis quinque talenta.
duodecim / solitis | superare ceteros equos

Bis sex assueti vincere semper equi:
promissa de puellis | tunc | egregia. | sunt addite illis muneribus

Quod que supervacuum est forma prestante puelle
in oppido quod devicerat / desertis divicisset / agamenon ultimo inde rapuit puellas. | alias ipso | vera | electa | scilicet quaerent
+ agamenone

Lesbides: eversa corpora capta domo
duce puellis | vel quia non sunt in mente vel quia | mariti | me hoc uxore se promitto

Cumque tot his (sed non opus est tibi coniuge coniux).

... tradita ... Atridibus l. filiabus scilicet ephigenia Electra et toputado suam neptem hermionem loco filie

Ex agamemnoneis vana puella tribus

Sim ab atride patrio redimenda fuissem

Que dare debueras accipere illa negas

Qua merui culpa fieri tibi vilis achille

Quo levis a nobis tam cito fugit amor

An miseros tristis fortuna tenaciter urget

Nec venit inceptis mollior aura meis

Diruta marte tuo lernesia menia vidi

Et fueram patrie pars ego magna mee

Vidi consortes pariter generisque necisque

Tres cecidisse tribus quam mihi mater erat

Vidi quantus erat fusum tellure cruenta

Pectora iactantem sanguinolenta virum

Tot tamen amissis te compensavimus unum

Tu dominus tu vir tu mihi frater eras

Tu mihi iuratus per numina matris aquose

V. tile dicebas ee fuisse rapi .

Scilicet et q̄uis vēniā dotata repellar

Et meriti frigias que tibi dantur opes

Quin et fama est: cum crastina fulserit hora .

Te dare nubiferis linthea plena nothis

Quod scelus ut pavidas misere mihi contigit aures

Sanguis atque animi pectus inane fuit .

Ibis o miseram cui me violente relinques

Quis mihi deserte mite levamen erit

Devorer ante precor subito telluris hiatu .

Aut rutilo missi fluminis igne cremer .

Qua sine me pthiis spumescant equora remis

Et videam puppes ire relicta tuas

Si tibi iam reditusque placent patriique penates .

(Non ego sum classi sarcina magna tue)

Victorem captiva sequar: sed nupta maritum .

rudes, planas faciet

Est m̄ que lanas molliat apta manus.

grecas mtro

Inter achaiadas longe pulcherrima mres

nobile. alia ame.

In thalamos coniux ibit eatque tuos

Jupiter regina. eacus peleus achilles

coniunx tua, patri, peleo. hinc nurus, quia filius eius nepos

Digna nurus socero iouis egineque nepote

vxori. i. ipsius

Cui que senex nereus prosocer esse velit

Nereus thetis, dea maris achilles.

duriori subiecte, quia nobis aliqua imponere noua

Nos humiles famuleque tue data pensa trahemus

famule. fila nostra.

Et minuent plenos stamina nostra colos

extra domum agite. cumulos.

Exagitet ne me tantum tua deprecor vxor

benigna, humana est.

Que m̄ nescio quo nō erit equa modo

i. patria, lamiam. erit ut depellat me.

Neue meos coram scindi patiare capillos

mollites. crines. sic nomina

Et leuiter dicas hec quoque nostra fuit

ut liberos. licitud. est absente.

Vel patiare licet dum nō contempta relinquar

ne me derelinquar; timor, mea, perditur.

Hic m̄ ve misere concutit ossa metus

tremor. rapore meate.

Quid tamē expectas: agamenona penitet ire

tristis

Et iacet ante pedes grecia mesta tuos

o achille. tua

Vince animos iramque tuam: qui cetera vincis

Quid laceras danaas impiger hector opes
Arma cape eacide sed me prius ante recepta
Et preme turbatos marte favente viros
Propter me mota est propter me desinat ira
Simque ego tristitie causa modus que tue
Nec tibi turpe puta precibus succumbere nostris
Coniugis oenides versus in arma prece est
Res audita mihi nota est tibi fratribus orba
Devovit nati spemque caputque parens
Bellum erat ille ferox positis secessit ab armis
Et patrie rigida mente negavit opem
Sola virum coniux flexit felicior illa
At mea pro nullo pondere verba cadunt
Nec tamen indignor nec me pro coniuge gessi
Sepius in domini serva vocata thorum
Me quedam memini dominam captiva vocabat

a Plexipo et thoxipo

Meleager occidit apro quem athalanta primum vulneraverat dabat illi caput in victorie signum avunculi sui videntes spoliabant illa capite et quo iratus meleager ambos occidit

Thideus fugiens calidoniam patriam suam ob mortem meleagri fratris sui negavit succurrere calidonie tamen versus est in arma precibus diipheles uxoris sue dedit que auxilium

a ad pugnandum pro patria

Servitio dixi nois addis onus
Per tn ossa viri subito male tecta sepulchro
Semper iudiciis ossa veneranda meis
Perqz triu fortes aias mea numia fratru
Qui bn ppatria cu priaqz iacet
Perqz tuu nrmqz caput qd iuxim una
Perqz tuos enses cognita tela meis
Nulla micenu sociasse cubilia mecu
Iuro fallate deseruisse velis
Si ti nunc dica fortissie tu qz iura
Nulla ti sine me gaudia facta neges
At danai merere putat ti plect movet
Et tenet i tepido mollis amica sinu
Et qsqz querat quare pugnare recusas
Pugna nocet cithare noxqz venusqz iuvat
Tutius e iacuisse toro tenuisse puella

Tercia

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Orpheus Cithare-
dus optimus fuit de
tracia de quo liram
traciam : tacuisse

Treiciam digitis increpuisse liram

Quam manibus clipeos et acute cuspidis hastam

Et gloria galeam pressa sustinuisse coma

Sed tibi pro tutis insignia facta placebant

Partaque bellando gloria dulcis erat

An tantum dum me caperes fera bella probares

Cumque mea patria laus tua victa iacet

Dii melius validoque precor vibrata lacerto

Transeat hectoreum pelias hasta latus

Appostrophat : Briseis
ad grecos et concludit

Mittite me danai : dominum legata rogabo

Multaque legatis oscula mixta feram

Plus ego quam fenix plus quam facundus ulixes

Plus ego quam teucri (credite) frater agam

Est aliquid collum solitis tetigisse lacertis

Presentesque oculos admonuisse sui

Sis licet inmitis matrisque ferocior undis

gnus minor ira eius

Ut taceam lacrimis comminuere meis.

Nunc quoque sic omnes peleus pater impleat annos.

Sic eat auspiciis pirrus ad arma tuis.

Respice sollicitam briseida fortis achille.

Nec miseram lenta ferreus ure mora.

At si versus amor tuus est in tedia nunc.

Quam sine te cogis vivere coge mori.

Utque facis coges: abiit corpusque colorque.

Sustinet hoc animum spes in una tui.

Qua si destituor repetam fratresque virumque.

Nec tibi magnificum est femina iussa mori.

Cur autem iubeas? stricto pete corpora ferro.

Est mihi qui fosso pectore sanguis eat.

Me petat ille tuus qui si dea passa fuisset.

Ensis in atride pectus iturus erat.

Ah potius serves nam tua munera vitam.

Thelapho q(ui) prius (con)fratus fu(it) cade(m) manu (et) hasta (con)puteret q(uo)d sa(n)aretur et no(n) fieret sang

Qua(m) dederas hosti victor ait(ur)a rogo

Perdere q(uo)s possis melius neptunia p(ro)les

Pergama materia(m) tecu(m) ab hoste pete

Hec me mo(do) sine paras i(m)pelle(re) cinge classem

Sine manes: du(m) more venire iube

Achille cu(m) vulneratu(m) magnis i(m) pectus p(re)cib(us) ut cu(m) et ipe sanaret sic i(n) vincedis vulnus achilles q(uo)d quoda(m) fe(ce)rat hosti vulneris auxiliu(m) p(er) has hasta tulit

Phedra ypolito

Qua(m) n(isi) tu dederis caritura e(st) ipa salute(m)

Mittit amazonio cressa puella viro

P(er)lege quodcu(m)q(ue) e(st): q(ui)d ep(istu)la lecta nocebit

Te q(uo)q(ue) i(n) hac aliq(ui)d q(uo)d iuvat e(ss)e p(otes)t

His archana notis terra pelagoq(ue) feru(n)t(ur)

Inspicit acceptas hostis ab hoste notas

Ter tecu(m) co(n)ata loq(ui) ter i(n)utilis hesit

Lingua: ter i(n) primo destitit ore sonus

Qu(a) licet et seq(ui)t(ur) pudor e(st) miscedus amori

Dicere que puduit scribere iussit amor:

Amazones ab ag(endo) d(ic)te sine et ma(m)ma vno cu(m) caret vbere ut illic arma sustineat bellis cu(m) sit aptissime.

Amaso(n) d(ic)t(ur) longa (est)

Theseus occiso minothauro adriana(m) et phedra(m) minois regis crete filias abduxit De q(ua)r(um) q(ua)d(am) i(n) littore maris adria(n)a altera duxit i(n) vxorem Sed et ipe prius filiu(m) habuit ypolitu(m) ex ypolita amasonu(m) regina (et) theseo (...) facto i(n) partes remoti vero cu(m) phedra ardor (con)iugiu(m) hic ei vix stabat i(n)tero poste e(st) illicitu(m) phedre amore(m) i(n)cipere.

cupido deos / precipit cupiditatem / securum

Quidqd amor iussit no e cotene tutu
dominat(ur) potestatem cupido amor

Regnat et i dnos ius het ille deos
cupido cum scribere debere

Ille m(ihi) pmo dubitanti scribere iussit .
separatas / .i. dura ypolito

Scribe: dabit victas ferreus ille manus .
cupido sit mi(hi) favorabilis ypolitus / celesterit amore / mea precioza

Assit: et ut nras avido fovet igne medullas
vulneret / .i. nostra mea desiderium ypolite

Figat sic aios i mea vota tuos .
p(ro) venere / matrimonialia / pacta frangat

No e(go) nequitia socialia federa rupam
i(n) genus racet ...

Fama velim queras crime nra vacat .
... ... tardius / inflamam(ur) / i(n) pectore

Venit amor gravius quo serius urim(ur) intus
tardius amoris

Vrimur: et ceci pectora vulnus het .
mea invenes occultis bovis

Scilicet ut teneros ledut iuga pa iuvencos
sustinet arreptus captus

Frenaq(ue) vix patit(ur) de grege captus equus
cum difficultate novus

Sic male vixq(ue) subit pmos rude pectus amores
pondus amoris quia nova femina est / congruet

Sarcinaq(ue) hec aio no sedet apta meo .
... amoribus amor gratiosa

Ars fit v(bi) a teneris crime codiscit(ur) annis
puella / ab amore irrationabilis

Cui venit exacto tpe peius amat

Copato

Adaptato

alij hnt deos et id dno e addit ... dominantes deos

N(ota) D.
ut teneros amicitie amantes pro arte amat sicut aut no e d'me quia tarde incepit et ex abrupto

Siu noua seruiate turpes libamina famie

Et pariter nostrum fiet utrumque nocens

Est aliquid plenis pomaria carpere ramis

Et tenui primam deligere ungue rosam

Sed tamen ille prior quo me sine crimine gessi

Candor: ab(s)soluta labe notatus erat

At bene successit: dignoque adurimus igne

Peius adulterio turpis adulter obest

Si mihi concedat Iuno fratremque virumque

Ypolitum videor prepositurum Iovi

Iam quoque vix credes: ignotas mittor adartes

Et mihi per servas impetus ire feras

Iam mihi prima dea est arcu praesignis adunco

Delea: iuditum sublequor ipsa tuum

In nemus ire libet: pressisque in retia ceruis

Hortari celeres per iuga summa canes

Aut tremulum excusso iaculum vibrare lacerto

Aut in gramineo ponere corpus humo

Saepe iuvat versare leves in pulvere currus

Torquentem frenis ora fugacis equi

Nunc feror ut Bachi furiis eleides actae

Quaeque sub Ideo tympana colle movent

Aut quas semideae dryades faunique bicornes

Numine contactas attonuere suo

Namque mihi referunt cum se furor ille remisit

Omnia: me tacitam conscius urit amor

Forsitan hunc generis fato reddamus amorem

Et venus ex tota gente tributa petit

Iupiter europam (prima est ea gentis origo)

Dilexit tauro dissimulante deum

Pasiphe mater decepto subdita tauro

Enixa est utero crimen onusque suo

pro rose / thesus filius / ille pbthia
egei

Perfidus egides ductentia fila secutus
curasse labeinthi / frater adri auxilio
amme

Curva mee fugit tecta sororis ope
filia minoris si sic non facere ut alie

En ego nunc (ne forte parum minoia credar)
grecos amores nec / valde

In socias leges ultima gentis eo
que amor / per fata sub ordinata / pro et filius / sorore ubi una domo habitus

Hoc quoque fatale est: placuit domus una duabus
o ypolite alicit / pre duas / mea

Me tua forma capit: capta parente soror
filius thesei pro

Thesides theseusque duas rapuere sorores
o vos : duas historias / laudes coronas

Ponite de nostra bina trophea domo
virorum / illud oppidum / per athenas

Tempore quo nobis visa est terrealis eleusis
cereris terra

(Gnosia me vellem detinuisset humus)
ipsius / ce

Tunc mihi precipue (nec non tamen ante placebas)
duas / i ope vocibus medullis / videbat

Acer in extremis ossibus hesit amor
alba / tu / erat / forte

Candida vestis erat precincti flore capilli
alba / ex verecundia / redundat

Flava verecundus tinxerat ora rubor
pulcra / puericus / flore / durus / puelle / austerum / crudele

Quemque vocant alie vultum rigidumque trucemque
inurbanum / audaxque / ille vultus
me

Pro rigido fedra iudice fortis erat

amce ornati 2
romas habet ut femina

Sint procul anob' ~~mulieres~~ iuuenes ut feia cophi
spacio dornat / brem

Fine coli modico forma virilis amat
decet / facie tue.

Te tu iste rigor positiqz sine ~~ordine~~ arte capilli
modum facie.

Et leuis egregio puluis ī ore decet
vlissez : decernat

Siue ferocis equi luctantia colla reflectis
sino laudo cepa mos

Exiguo flexos miror ī orbe pedes
mystice fortes vibeas hasta. brachio

Seu vastu valido torques hastile lacerto
mea fortes / lacertos.

Ora ferox ī se versa lacertus ht
haberi scheuin press. d cornu arbor / q hīt
ftra latu ferum.

Siue tenes lato venabula cornea ferro
adultum delectat

Deniqz nra iuuat lum quidqd agas
tua alias

Tu mo duritiā siluis depone iugosis
tuus amor q dat mi mori
materia p clinsi ipp amore tum

Nō sum materia digna perire tua
delectat pfre deo venatoris
vale

Quid iuuat incincte studiu exercere diane
qd iuuat / subtrahere. lineas
ille deo amoris amoris quod ff Visus colloqui ~~tactus~~
basia fim.

Et veneri nuos eripuisse suos
defert dimissa et no
rabinna. et firmu / d

Quod caret alterna reqe durabile no ē
reges requiet fatigata. alleuiat
alis nouat : renouat

Hec reparat vires fessaqz mebra leuat

arte ꝓsequenda na ipa aliqn̄ recedit arcu dq̄n̄ recedit arcu

Arcus et arma tue tibi sunt imitanda diane
distincto arcu debilis
Si nunquam colles tendere mollis erit
famatus ille uncius venatorum
Clarus erat cephalus silius: insequens per herbas
ꝓstrnenda cephalo. vulnerate/ bestie
Conciderat illo parmicide fere
ꝑ uxor intersu aure sue. / ille cephalo
ipsi
Non tamen aurore male se prebebat amandum
cephalum / relinquendo titone/ dea aurora
sene et arripit eo iuvene electa
Ibat ad hunc sapiens a te ne diua viro
quercubus scilicet adone filio gemino
ex cinara
Sepe sub ilicibus venerem cinaraque creatum
Sustinuit positos quelibet herba duos
videlicet amantes / melcager athadita illa puella et ablati eo.
Arsit et oenides in menalia athalanta
athalata / apri scilicet caput scilicet nominum
silvestris
Illa fere spolium pignus amoris habet
phedra venatorum
et
Nos quoque iam forte turba numeremur in illa
amfereis vilis et venatorum
Si venerem tollas rustica silva via est
rancoris abstraxebitur
plena.
co fera
Ipsa comes veniam nemore latebrosa monebit
tuo suo erit
Saxa vel obliquo dente timendus aper
maria duo fundat obstet aliis montes
Equora bimaris obpugnat fluctibus ismus
ꝑna. scilicet yonium et egeum
Et tenuis tellus audit utrumque mare

Adonis filius fuit mirre et cinare venator optimus quem venus amavit et cum eo silvis sepe dormivit

que fuit venatrix

fabula grecie est res audita et non

scilicet egeum et yonium

Trocen ciuitas est in marsit ... mater thesei

Hic tenet troezena locum phiteia regna

Iam mihi est patria gratior illa mea

Tempore abest aberitque diu neptunius heros

Illum pirithoi detinet hora sui

Preposuit theseus (nisi nos manifesta negamus)

Pirithoum phedre pirithoumque tibi

Sola nec hec ad nos iniuria venit ab illo

In magnis lesi rebus uterque sumus

Ossa mei fratris clava perfracta trinodi

Sparsit humi: soror est preda relicta feris

Prima securigeras inter virtute puellas

Te peperit: nati digna vigore parens

Si queras ubi sit: theseus latus ense peregit

Nec tanto mater pignore tuta fuit

At nec nupta quidem tedaque accepta iugali

Cur nisi ne caperes regna paterna nothus

Phitheus enim ... rex ... genuit ethram matrem thesei

Et bene possum facere ...

Clava fuit clauus ...

thesus phedra ypolite

Addidit et fres exime n: quos in oes

Nō e° tollerdi tā ẞ ille fuit

Q̈ui nōritā n° pulcherrime rerū

In medio visu viscera rupta foret

Emit et meriti lectū venerere paretis

Que fugit: & fitis abdicat ille suus

Nec qua pnono videor victura nouerca

Seruierit aios nōia vana tuos:

Ista vētis piētas euo moritura futuro

Rustica satno regna tenēte fuit

Saturnus periit: periet et sua iura

Subione mūdus adē iura sequē iouis

Iupiter eē piū statuit q̄cumq; iuuaret

Et fas oē facit frē marita soror

Illa roit firma omis iuctā rathena

Imposuit nodos cui venus ipsa suos

Nec labor est celare licet: pete munus ab illa

Cognato poterit nomine culpa tegi

Viderit amplexus aliquis: laudabimur ambo

Dicar privigno fida noverca meo

Nec tibi per tenebras duri reseranda mariti

Janua: et custos decipiendus erit

Ut tenuit domus una duos domus una tenebit

Oscula aperta dabas oscula aperta dabis

Tutus eris mecum laudemque merebere culpa

Tu licet in lecto conspiciare meo:

Tolle moras tantum properataque gaudia junge

Qui mihi nunc sevit sic tibi parcat amor

Non ego dedignor supplex humilisque precari

Heu ubi nunc fastus: altaque verba jacent

Et pugnare diu nec me submittere culpe

Certa fui: certi si quid habet amor

Dixi me diu pugnasse contra amorem et quia

Iupiter

Victa precor genibusque tuis regalia tendo

ideo pudeat

Brachia: quid deceat non videt ullus amans

Ii. pudor secessit a me inimicus

Depuduit profugusque pudor sua signa reliquit

Ergo cum pudoris sit rubor prolixatio vel modestia loquele

Da veniam fasse: duraque corda doma

Iupiter pater phebus avus pasiphe mater phedra filia

Quid mihi si genitor qui possidet equora minos

Quod veniant proavi fulmina torta manu

Quod sit avus radiis fronte vallatus acutis

Purpureo tepidum qui movet axe diem

Nobilitas sub amore iacet: miserere meorum

Et mihi si non vis parcere parce meis

Crete quam laudavit a quo hic est tonans dat admirans

Est mihi dotalis tellus iovis insula crete

Serviat ypolito regia tota meo

Flecte feros animos: potuit corrumpere thaurum

Mater: eris thauro sevior ipse truci

Per venerem parcas oro: que plurima mecum est

Sit numquam que te spernere possit ames

velox Dyana pluris fauceat

Sit nisi cerceris agilis dea saltibus assit

sed dyana ipsa pyrgnetine

Silvaque perdendas prebeat alta feras

dz raptus ff. als faum

Sit faveat satiri montanaque numina panes

opposito venabulo meo

Et cadat adversa cuspide fossus aper

versa hoc facto odio habe

Sit nisi dent nimphe quamvis odisse puellas

sciratte valeret

Querere aretem que levat unda sitim

mei

Addimus his lacrimas precibus quas verba precantis

rogata

Perlegis: et lacrimas finge videre meas

Paris qui somnio matris hecube missus est in plurim commestione illic a pastoribus quem quod factus fuerit amat vehementer a nympha oenone xanthi filia hec nunc de pomo aureo pro venere iudicasset ut mulier pulcherrima promitti ipsi ubi ad troyam adduxit oenone tristis verbis illius ei scribit sic

Intentio est revocare auditorem ab amore stulto et illicito

Oenone paridi

Nimpha suo paridi quamvis suus esse recuset

Mittit ab ydeis verba legenda iugis

oparis sed helene

has missas

Perlegis an coniux prohibet nova perlege non est

grecia s fita

Ista micenea littera scripta manu:

id est nota pegaso troianis inpeccarissima

Pegasis oenone phrigiis celeberrima silvis

femininis vice et marito

Lesa queror de te si sinis ipse meo

maiestate sua

Quis deus opposuit nostris sua numina votis:

Rapta cum helena paris non recepit grecorum has ne forte veniret ipsam videri adhortantes

Ne tua permaneam: quod mihi crimine obest.
Leniter ex merito quidquid patiare ferendum est
Que venit indigne pena dolenda venit
Nec dum tantus eras cum te contenta marito
Edita de magno flumine nympha fui
Qui nunc priamides (absit reverentia vero)
Servus eras: servo nubere nympha tuli:
Sepe greges inter requievimus arbore tecti
Mixtaque cum foliis prebuit herba thorum
Sepe super stramen fenoque iacentibus alto
Defensa est humili cana pruina casa
Quis tibi monstrabat saltus venatibus aptos
Et tegeret catulos qua fera rupe suos
Retia sepe comes maculis distincta tetendi
Sepe citos egi per iuga longa canes
Incise servant a te mea nomina fagi

Et legor oenone falce notata tua

Populus est (memini) fluviali consita rivo

Est in qua nostri littera scripta memor

Et quantum trunci: tantum mea nomina crescunt

Crescite et titulos surgite recta meos

Apostraphat — Popule vive precor que consita margine ripe

Hoc in rugoso cortice carmen habes

Cum paris oenone poterit spirare relicta

Ad fontem xanti versa recurret aqua

Xanthe retro propera versaeque recurrite limphe

Sustinet oenonem deseruisse paris

Illa dies fatum misere mihi dixit: ab illa

Pessima mutati cepit amoris hyemps

Qua venus et iuno sumptisque decentior armis

Venit in arbitrium nuda minerva tuum

Attoniti tremuere sinus gelidusque cucurrit

h' pervenerat ad te ut m' narraras

Ut m narrasti dura p ossa tremor

Cosulitur (nec em mediocrite herebar) anusq

Longevosq senes constitit ee nephas

Cesa abies secteq trabes et classe parata

Cerula ceratas accipit unda rates

Flesti discedes hoc saltē parte negaē

Preterito magis est iste pudendus amor

Et flesti et nros vidisti flentis ocellos

Miscuimus lacrimas mestus uterq suas

Nec sic appositis vincitur vitibus ulmus

Ut tua sunt collo brachia nexa meo

Ha quotiens vento cum querere teneri

Riserunt comites ille secundus erat

Oscula dimisse quotiens repetita dedisti

Quam vix sustinuit dicere lingua vale

Aura levis rigido pendentia lintea malo

Suscitat et remis eruta canet aqua

Copata

ypalogo: ut meu collu e nexu tuis brachijs

Mala mali malo mala contulit oia mundo

Prosequar i felix oculis abeuntia vela
Qua licet et lacrimis humet arena meis
Atque tuas vivides nereides oro
Scilicet ut venias in mea damna celer
Votis ergo meis alii rediture redisti
Hei mihi pro dira pellice blanda fui
Aspiciat inmensum moles nativa profundum
Mons fuit equoreis illa resistit aquis
Hinc ego prima tue cognovi vela carine
Et mihi per fluctus impetus ire fuit
Dum moror in summa fulsit mihi purpura prora
Pertimui cultus non fuit ille tuus
Fit propior terrasque cita ratis attigit aura
Femineas vidi corde tremente genas
Non satis id fuerat (quid enim furiosa morabar)
Herebat gremio turpis amica tuo
Tunc vero rupique sinus et pectora planxi

Topographia: loci descriptio

pe dictos fuit duo mihi amatores

Et ferum madidas ungue rigere genas
Impleuique sacram questibus ululantibus ydam
Illuc has lacrimas in mea saxa tuli
Sic helena doleat desertaque coniuge ploret
Quodque prior nobis intulit ipsa ferat
Nunc tibi conveniunt que te per aperta sequuntur
Equora legittimos destituuntque viros
Et tu pauper eras armentaque pastor agebas
Nulla tibi oenone pauperis uxor erat
Non ego miror opes nec me tua regia tangit
Nec de tot priami dicar ut una nurus
Non tamen ut priamus nymphe socer esse recuset
Aut hecube fuerim dissimulanda nurus
Dignaque sum et cupio fieri matrona potentis
Sunt mihi que possint sceptra tenere manus
Nec me faginea quod tecum fronde iacebam
Despice purpureo sum magis apta thoro

Deniq; tutus amor meus ē. t' nllā parat²
Bella: nec ultrices aduehit unda rates:
Tindaris infestis fugitiua reposcit² armis.
At venit ī talamos dote sup̄ba tuos.
Que si sit danais reddenda l' hectora frēz
Vt cū deiphebo polidamenta roga
Quid grauis athenor p̄amus q(ue) suadeat ipē
Cōsule. q̄s etas longa magistra fuit
Turpe rudimentū p̄riē p̄poneē raptā
Causa pudenda tua ē. iusta vir arma mouet
Nec tibi (si sapias) fidā promitte lacenā
Que sit ī amplexus tā cito versa tuos
Vt minor attrides temerati federa lecti
Clamat. et externo lesus amore dolet
Tu q̄ clamab' nllā reparabilis arte
Lesa pudicitia ē. deperit illa semel
Ardet amoē tui. sic t̄ menelaon amauit

Nunc iacet in viduo frigidus ille thoro
Felix Andromache certo bene nupta marito
Uxor ad exemplum fratris haberda fui
Tu levior foliis tunc cum sine pondere suci
Mobilibus ventis arida facta volant
Et minus est in te quam summa pondus arista
Que levis assiduis solibus usta riget
Hoc tua (nam recolo) quondam germana canebat
Sic mihi diffusis vaticinata comis
Quid facis Oenone quid arene semina mandas
Non profecturis littora bobus aras
Graia iuvenca venit que te patriamque domumque
Perdet: io prohibe graia iuvenca venit
Dum licet obscenam ponto demergite puppim
Heu quantum frigii sanguinis illa vehit
Dixerat in cursu famule rapuere furentem
At mihi flaventes diriguere come

Oenone loquitur ad cassandram

Ha nimium misere vates mihi vera fuisti.

Possidet en saltus graia inera meos

Sit facie quamvis insignis: adultera certe est

Deseruit socios hospita capta thoros

Illa de patria theseus (nisi nomine fallor)

Nescio quis theseus: abstulit arte sua:

A iuvene et cupido credatur reddita virgo

Unde hec compererim tam bene queris? amo

Vim licet appelles et culpam nomine veles

Que totiens rapta est prebuit ipsa rapi

At manet oenone fallenti casta marito

Et poteras falli legibus ipse tuis

Me satiri celeres (silvis ego tecta latebam)

Quesierant rapido turba proterva pede

Cornigerumque caput pinu precinctus acuta

Faunus: et in melis qua tumet yda iugis

Me fide conspicuus troie munitor amavit

phebus · q me defloravit

Ille mee spoliu virginit' hēt
phebus / stupri

Id q3 luctādo: rupi tn̄ vngue capillos ·
faciendo / dilaniata /

Oraq3 sut digitis aspera facta meis
postulaui

Nec preciu stupri gemmas auruq3 poposci
nobile et / virgineu / grauit

Turpiter ingenuu munera corpus emut
appollo / putās · me ēē · ferit me medica ·

Ipē ratus dignā: medicas m̄ tradidit artes ·
admouit · ad herbas suas /

Admisitq3 meas ad sua dona manus
valida · auxiliu / gratia medendi

Queuq3 herba potes ad opē radixq3 medendi
sub meo medica / vel potestate

Vtilis in toto nascitur orbe mea ē

Me miseram q2 amor nō ē medicabil' herbis
medere · ars mea n' m' possit valet ·

Deficior prudens artis ab arte mea
phebus · inventor auxilii ·

Ipē repertor opis vaccas pauisse pherbas
dicitur · vulnerat' amore /

Fertur et ē nro saucius igne fuit
auxiliu / fertilis

Qd neq3 graminibus tellus fecunda creatis
p̄ferre · operari · dare

Nec deus auxiliu tu m̄ ferre potes
ferre · vt deus / merito ·

Et potes: et merui: digne miserere puelle
gratis · signo lectas

Non ego cu danais arma cruenta fero

Et q' vl' sut herbe in toto · (left margin)

Munera cu stupra p̄ precio stupri honore nō augmentat s3 potius diminuit (right margin)

Sed tua sum: tecumque fui puerilibus annis.
Hec quod quod superest temporis esse precor.

Ysiphole Jasoni

Litora thessalie reduci tetigisse carina
Diceris: aurate vellere dives ovis
Gratulor incolumi quantum sinis: hoc tamen ipsa
Debueram scripto certior esse tuo:
Nam ne pacta tibi preter mea regna redires
Cum cuperes ventos non habuisse potes
Quamlibet adverso signetur epistula vento
Hisiphile missa digna salute fui.
Cur mihi fama prior quam littera nuntia venit.
Isse sacros martis sub iuga panda boves
Seminibus iactis segetes adolesse virorum
Inque necem dextra non eguisse tua
Pervigilem spolium pecudis servasse draconem
Rapta tamen fortis vellera fulva manu
Hec ego si possem timide credentibus ista

Jason existens filius esonis in colchon insula puelle [illegible] in insula se applicuit [illegible] ysiphile filie thoantis regis morabatur. Quia ibi diu [illegible] amore [illegible] ab eo discedens [illegible] se promisit ad ysiphile [illegible]. Jason autem auxilio medee [illegible] vellus aureum [illegible] ducit [illegible] ysiphiles [illegible] habes [illegible]

Intencio auctoris est puellas [illegible] ab amore [illegible] advenas atque peregrinos [illegible] more yasonis qui [illegible] amor in eis [illegible] aliis

Ipse mi scripsit dicere quita forere

Quid queror officium lenti cessare mariti

Obsequium maneo si tua grata tibi

Barbara narratur venisse venefica tecum

In mihi promissi parte recepta thori

Credula res amor est: utinam temeraria dicar

Criminibus falsis insimulasse virum

Nuper ab hemonys hospes mihi thessalus horis

Venerat: et tactum vix bene limen erat

Esonides dixi quid agit meus: ille pudore

Hesit: in oppositam lumina fixit humo

Protinus exilui tunicis a pectore ruptis

Vivit an exclamo: me quoque fata vocant

Vivit ait timidusque dum iurare coegi

Vix mihi teste deo credita vita tua est

Postquam animus rediit tua facta requirere cepi

Narrat eripedes martis arasse boves

Vipereos dentes in humum pro semine iactos

Et subito natos arma tulisse viros

Terrigenas populos civili marte peremptos

Implesse etatis fata diurna sue

Devictus serpens: iterum si vivat iason

Quis tibi: alternat spes timorque fidem

Singula dum narrat studio cursuque loquendi

Detegit ingenio vulnera nacta suo

Heu ubi pacta fides ubi conubialia iura

Faxque sub arsuros digna subire rogos

Non ego sum furtim tibi cognita: pronuba iuno

Affuit: et sertis tempora vinctus hymen

At mihi nec iuno nec hymen: sed tristis herinis

Pretulit infaustas sanguinolenta faces:

Quid mihi cum minys: quid cum tritonide pinu

Quid tibi cum patria navita typhi mea

Non erat hic aries villo spectabilis auro

Nec senis oethe regia lemnos erat

Certa fui primo (sed me mea fata trahebat)

Hospita feminea pellere castra manu
Lemniades quoque viros nimium quoque vincere norant
Milite tam forti vita tuenda fuit
Urbe virum vidi tectoque animoque recepi
Hic tibi bis estas bisque cucurrit hiemps
Tertia messis erat cum tu dare vela coactus
Implesti lacrimis talia verba tuis
Abstrahor Ysiphile sed dent modo fata recursus
Vir tuus hinc abeo vir tibi semper ero
Quod tamen e nobis celatur gravida in alvo
Vivat et eiusdem simus uterque parens
Hactenus et lacrimis in falsa cadentibus ora
Cetera te memini non potuisse loqui
Ultimus e sociis sacram conscendis in Argon
Illa volat ventus concava vela tenet
Cerula propulse subducitur unda carine
Terra tibi nobis prospiciuntur aque
In latus omne patens turris circumspicit undas

Hic fletu et lacrimis osqz sinusqz madet

Per lacrimas specto cupideqz fruuntur ocli

Longius asueto lumina nra vident

Adde preces castas inmixtaqz vota timori

Nunc qz te saluo persoluenda michi

Vota ego persolua votis medea fruetur

Cor dolet atqz ira mixtus habundat amor

Dona feram templis viuumqz iasona perdam

Hostia pro dampnis concidet icta meis

Non equidem ~~futura~~ secura fui semper qz verebar — Secura

Ne pater ~~agricola~~ argolica sumeret urbe nurum — Argolica

Argolidas timui nocuit mi barbara pelex

Non expectato vulnus ab hoste tuli

Nec facie meritisqz placet sed carmine mouit

Diraqz cantata pabula falce metit

Illa reluctantem cursu deducere lunam

Nititur et tenebris abdere solis equos

Illa refrenat aquas obliquaqz flumina sistit

Illa loco silvas vivaque saxa movet
Per tumulos errat sparsis distincta capillis
Certaque de tepidis colligit ossa rogis
Devovet absentes simulacraque cerea fingit
Et miserum tenues in iecur urget acus
Et (que nescierim melius mage) querit herbis
Moribus et forma conciliandus amor
Hanc potes amplecti thalamoque relictus in uno
Inpavidus somno nocte silente frui
Scilicet ut tauros ita te iuga ferre coegit
Quaque feros angues te quoque mulcet ope
Adde quod ascribi factis procerumque tuisque
Se facit et titulo coniugis uxor obest
Atque aliquis pelie de partibus acta venenis
Imputat et populum qui sibi credat habet
Non hec esonides sed filia regis oete
Aurea phrixee terga revellit ovis
Non probat alchimene mater tua consule matrem

Cremabat enim olim funera mortuorum antiquitas

pbat h°   sepetali   pri   plaga vbi fily medea

Nec pater a gelido cui venit axe nurus
medea / virum   illius fluminis

Illa sibi thanais scithieque paludibus vde
grat virum   illius terre   assidue

Querat et a patria phasidis usque virum
instabilis   yason   vernalis flate   vento

Mobilis esonides vernaque incertior aura
sermissi   effectu   .q. d. cur non duristi ad effectum

Cur tua polliciti pondere verba carent
amee   in   inde

Vir meus hinc ieras cur non meus inde redisti
uxor reducis   redeuntis

Sim reducis coniunx sicut euntis eram
alterius   te

Si te nobilitas generosaque nomina tangunt
certe   nepote   genita   rege   dicor

En ego minoo nata thoante feror
deus vini   pater   adriana amica   ornata   regia

Bachus auus: bachi coniux redimita corona
radiis

Preradiat stellis signa minora suis
iasus / in stella   nobilis terra   arati

Dos tibi lemnos erat ingeniosa colenti
et

Me quoque dotales inter habere potes
gratulari   pueros

Nunc etiam peperi gratare ambobus iason
in partu   o yason

Dulce mihi grauide fecerat auctor onus
fecunda   binario   et

Felix in numero quoque sum: prolemque gemellam
in duos filios / dea   pueros   peperi

Pignora lucina bina fauente dedi
hii duo pueri   patres tua   cognosceris per effigiem mea

Si queris cui sint similes cognosceris illis

Et quia o yason non probat h° ro illa
In vehi g yasone
Adriana filia minois regis crethe genuit ex bacho thoante qui fuit pater ysiphiles
Stellificata est cum et sig in celo maior vero videtur facta est
nobilitas pater operibus generosi nasi
inde cum pater non habet non mirum si habeat

Falle no norut. cetera p[at]ris h[abe]nt
Legatos quos pene dedi pro matre ferendos
Sed tenuit ceptas seva noverca vias
Medeam timui ~~ad scelus oe manus~~ plus et medea noverca
Spargere que potuit fratris lacerata per agros
Corpora pignoribus parceret illa meis
Hanc o tu demens colchis q[ue] ablate venenis
Diceris ysiphiles preposuisse thoro
Turpiter illa virum cognovit adultera virgo
Me tibi meque tibi teda pudica dedit
Perdidit illa patrem: rapui de cede toantha
Deseruit colchos me mea lemnos habet
Quid refert scelerata piam si vincat et ipso
Crimine dotata e[st] emeruitque viru[m]
Lemniadu[m] facinus culpo no[n] miror iason
Quelibet iratis arma dat ipse dolor
Dic age si ventis (ut oportuit) actus iniquis
Intrasses portus tuque comesque meos

Medee facit ad
scelus oe manus

Dic posset yason [illegible] me [illegible] ut fecerit [illegible] illa. Viri in illa insula [illegible] venere [illegible] totam [illegible]

yetr viri in nationes alienas mulieres [illegible] [illegible] maritos [illegible] velle [illegible] et fecit Ysi phile [illegible] peperit

Obviaque exissem fetu comitata gemello
Discere nonne tibi terra rogada foret
Quo vultu natos quo me scelerate videres
Perfide quo precio qua nece dignus eras
Ipse quidem per me tutus sospesque fuisses
Non quia tu dignus sed quia mitis ego
Pelicis ipsa meos implessem sanguine vultus
Quosque veneficiis abstulit illa suis
Medee medea fore quod si quid ab alto
Iustus adest votis iupiter ipse meis
Quod gemit ysiphile lecti quoque subnuba nostri
Mereat et leges sentiat ipsa suas
Utque ego destituor coniux materque duorum
A totidem natis orba sit atque viro
Nec male partha diu teneat peiusque relinquat
Exulet et toto querat in orbe fugam
Quam fratri germana fuit miseroque parenti
Filia tam natis tam sit acerba viro

Singula tade accidat medee que tamen ysiphile illi de prado optavit.

aere/ appetat

mare
Cum ~~mite~~ cum terras consumpserit aera tepter
vaget. ipa — propter sua mala ita quod pueros interficiat
Erret inops inermis cede cruenta sua
pdita — ypsiphile filia toantis regis
Hec ego coniugio fraudata thoantias oro
maledicta — medea/ jason
Vivite devoto nuptaque virque thoro

Eneas troia deuicta profectus cum sociis ytaliam per varia maris pericula ad carthaginem urbem didonis applicuit que hospitio et lecto illum excipiens maximo cum amore complexa est hunc cum monitu deorum in ytaliam tandem abiret hec gemmis et iam de laqueo cogitans enee in naue ascensuro has dat litteras intendit autem eum dissuadere ut in amorem reducere eam ipsius didonis ... propositum

Dido Enee

enea
Accipe dardanide morituræ carmen elisse

Que legis a nobis ultima verba leges
ut et — sic ut — cantat/ meandri — abaque cantu
Sic ubi fata vocant udis abiectus in herbis
... — illius fluvii — cantat — cignus
Ad vada meandri concinit albus olor
o enea/ psoa — mea — flecti et inclinari
Nec quia te sperem prece nostra posse moveri
te enea — gratia — i.e. ... — amore
ego dido — vos — huic amore
Alloquor: adverso movimus ista deo
meo ... — casto honesto
mai
Sed meriti famam corpusque animumque pudicum
... — ... — ... — per ...
Cum male perdiderim: perdere verba leve est
o enea — deliberasti ... — i. ... — me
Certus es ire tamen miseramque relinquere didon
tua — promissa — abducunt
Atque iidem venti vela fidemque ferent
deliberasti — pacto et promisso — dis
Certus es enea cum federe solvere naves
... — ... ytalia — querere
Queque ubi sint nescis ytala regna sequi
ab ... — adducunt — ut apud me maneas
Nec nova carthago nec te crescentia tangunt

Menia nec sceptro tradita summa tuo

Facta fugis facienda petis quaerenda per orbem

Altera quesita est altera terra tibi

Ut terram invenias quis eam tibi tradat habendam .

Quis sua non notis arva tenenda dabit

Alter habendus amor restat tibi et altera dido

Quamque iterum fallas altera danda fides

Quando erit ut condas instar carthaginis urbem

Et videas populos altus ab arce tuos .

Omnia si veniant nec te tua vota morentur

Unde tibi que te sic amet uxor erit

Uror ut inducto cerate sulphure tede

Ut pia fumosis addita thura focis

Eneas oculis semper vigilantibus heret

Eneamque animo noxque diesque refert

Ille quidem male gratus ad mea munera surdus

Et quo (si non sim stulta) carere velim

Non tamen enea quamvis male cogitet odi

Vco.

Sed queror infidum questaque peius amo
Parce venus nurui: durumque amplectere fratrem
Frater amor: castris militet ille tuis
Aut ego quem cepi (neque enim dedignor) amare
Materiam cure prebeat ille mee
Fallor et ista mihi falso iactatur ymago
Matris ab ingenio dissidet ille sue
Te lapis et montes innataque rupibus altis
Robora: te seve progenuere fere
Aut mare quale vides agitari nunc quoque ventis
Quo tamen adversis fluctibus ire paras
Quo fugis obstat hyemps hyemis mihi gratia prosit
Aspice ut eversas concitet eurus aquas
Quod tibi malueram sine me debere procellis
Iustior est animo ventus et unda tuo
Non ego sum tanti quamvis merearis inique
Ut pereas: dum me per freta longa fugis
Exerces pretiosa odia et constantia magno

Si tu me tareas tareas ē tū vile mori
Iam venti ponent strataq3 equaliter unda
Ceruleis triton per mare curret equis
Tu quoq3 cum ventis utinā mutabilis eēs
Et (nisi duritia robora vincis) eris
Quid si nescires insana quid equora possunt
Expaīte totiens tā male credis aque
Et pelago suadente et retinacula soluas
Multa tū lateri tristia pontus habet
Nō violasse fidem temptantibus equora prodēt
Perfidie penas exigit ille locus
Precipue cū lesus amor: quia mater amorum
Nuda citharcis edita fertur aquis
Perdita ne perdā timeo noceamq3 nocenti
Ne bibat equoreas naufragus hostis aquas
Vive precor sic te melius q̄ funere perdā
Tu potius leti cā ferere mei
Finge age te rapido (nullū sit in omine pondus)

Turbine deprensi quid in mentis erit
Protinus occurrent falsae periuria linguae
Et Phrygia Dido fraude coacta mori
Coniugis ante oculos deceptae stabit ymago
Tristis et effusis sanguinolenta comis
Quidquid id est totum merui concedite dices
Quaeque cadent in te fulmina missa putes — Iuxta illud hy sunt qui trepidant et ad omnia fulmina pallent
Da breve saevitiae spatium pelagique tuaeque
Grande morae pretium tuta futura via est — filio tuo ascanio
Nec mihi tu parcas puero parcatur Iulo
Te satis est titulum mortis habere meae
Quid puer Ascanius quid dii meruere penates
Ignibus ereptos obruet unda deos
Sed neque fers tecum nec quae mihi perfide iactas
Presserunt humeros sacra paterque tuos
Omnia mentiris nec enim tua fallere lingua
Incipit a nobis primaque plector ego
Si quaeras ubi sit formosi mater Iuli

mortua ē / crudeli

Occidit a duro sola relicta viro

Nec mi narrabas at me noue merere

Ante minor dīpā pena futura mea ē

Nō mi dubia ē mēs qn te mea munera dānet

Per mare per terras septīa iactat hyemps

Fluctibus eiectū tuta statiō recepi

Vixqȝ bn̄ audito noīe regna dedi

His tn̄ officiis vt contenta fuissem

Et mi concubitus fama sepulta foret

Illa dies nocuit qua nos decliue sub antrū

Ceruleus subitis compulit imber aquis

Audierā voces nymphas ululasse putaui

Eumenides fatis signa dedere meis

Exige lese pudor penas violataqȝ lecti

Iura: nec adtinere fama vetita modos

Vos qȝ mei manes cineres qȝ sichei

Ad qs (me miserā) plena pudoris eo

Est mi marmorea sacratus ī ede sicheus

Apposite frondes velleraque alba tegunt

Hinc ego me sensi noto quater ore citari

Ipse sono tenui dixit elisa veni

Nulla mora est venio venio tibi dedita coniux

Sum tamen admissi tardita pudore mei

Da veniam culpe decepit ydoneus auctor

Invidiam noxe detrahit ille mee

Diva parens seniorque pia sarcina nati

Spem mihi mansuri rite dedere viri

Si fuit errandum causas habet error honestas

Adde fidem nulla parte pigendus erat

Durat in extremum vitaeque novissima nostre

Prosequitur fati qui fuit ante tenor

Occidit internas coniux mactatus ad aras

Et sceleris tanti premia frater habet

Exul agor cineresque viri patriamque relinquo

Et feror in duras hoste sequente vias

Applicor ignotis fratrique elapsa fretoque

Epistola quarta longa brevis (?)

Quod tibi donavi perfide cum litus
Urbem constitui lateque patentia fixi
Menia finitimis invidiosa locis
Bella tument bellis peregrina et femina temptor
Vixque rudes portas urbis et arma paro
Mille procis placui qui me coiere querentes
Nescio quem thalamis preposuisse meis
Quid dubitas vinctam Getulo tradere Iarbe
Prebuerim sceleri brachia nostra tuo
Est et frater cuius manus impia possit
Respergi nostro sparsa cruore viri
Pone deos et que tangendo sacra prophanas
Non bene celestes impia dextra colit
Si tu cultor eras elapsis igne futurus
Penitet elapsos ignibus esse deos
Forsitan et gravidam Didon scelerate relinquas
Parsque tui lateat corpore clausa meo
Accedat matris fatis miserabilis infans

Dido cum amabat Eneam Jarba tamen rex quod bonus ... studebat possit illam ... et ... dimidetur ... ad spatium ... ... filii ... Cum ... Jarba ... noluit ... hospes

Et non dum nati funeris auctor eris
Cumque parente sua frater morietur iuli
Penaque conexos auferet una duos
Sed iubet ire deus: vellem vetuisset adire
Punica ~~neutris~~ teucris pressa fuisset humus
Hoc duce nempe deo ventis agitaris iniquis
Et teris in rigido tempora longa freto
Pergama vix tanto tibi erant repetenda labore
Hectore si vivo quanta fuere forent
Non patrium simoenta petis: sed tibridis undas
Nempe ut pervenias quo cupis: hospes eris
Ut moneas veloque tuas ventoque carinas
Vix tibi continget terra petita seni
Hos et populos potius in dotem (ambage remissa)
Accipe: et advectas pigmaleonis opes
Ilion ~~tiriam~~ in tiriam transfer felicius urbem
Inque loco regis sceptraque sacra tene
Si tibi mens avida est belli: si querat iulus

Unde suo patris marte triumphus eat

Quem superet (ne quid desit) prebebimus hostem

Hic pacis leges hic locus arma capit

Tu mihi per matrem fraternaque tela sagittas

Perque fuge comites dardana sacra deos

Sic superent quecumque tua de gente reportas

Mars ferus et dampni sit modus ille tui

Ascaniusque suos feliciter impleat annos

Et senis anchise molliter ossa cubent

Parce precor domui que se tibi tradit habendam

Quod crimen dicis preter amasse meum

Non ego sum phitias magnis oriunda miceneis

Nec steterat in me virque paterque meus

Si pudet uxoris non nupta sed hospita dicar

Dum tua sit dido quidlibet esse feret

Nota mihi freta sunt afrum frangentia litus

Temporibus certis dantque negantque viam

Cum dabit aura viam prebebis carbasa ventis

Sed leuis eiectā teneret alga ratē
Tempus ut obseruē mādā m̄: serius ibis
Nec te si cupias ipā manere sinam
Et socij requiē poscūt laniataq3 classis
Postulat exiguas semirefecta moras
Pro meritis: et si qua ti debebis ultra
Pro spe coniugij: tēpora parua peto
Dū freta mitescat: et amor dū tēporat usū
Fortiter edisca tristia posse pati
Si minus: ē aīs nobis effundere vitā
In me crudelis nō potes ēē diu
Aspicias utinā que sit scribentis ymago
Scribimus ī gremio troicus ensis ad ē
Perque genas lacrime strictū labunt̄ mēse
Qui iā pro lacrimis sanguine tinctus erit
Quā bn̄ conueniūt nr̄a tua munera ~~fato~~ fato
Instruis īpensa nr̄a sepulcra breui
Nec mea nūc primo feriunt̄ pectora telo

Ille locus seui vulnus amoris habet

Anna soror anna mee male conscia culpe

Iam dabis in cineres ultima dona meos

Nec consumpta rogis inscribar elissa sichei

Hoc tantum in tumuli marmore carmen erit

Prebuit eneas et causam mortis et ensem

Ipsa sua dido concidit usa manu.

Hermione Horesti

Pirrus achileides animosus ymagine patris

Inclusam contra iusque piumque tenet

Quod potui renui ne non invita tenerer

Cetera feminee non valuere manus

Quid facis eacide non sum sine vindice dixi

Hec tibi sub domino est pirre puella suo.

Surdior ille freto clamantem nomen horestis

Traxit inornatis in sua tecta comis

Quid gravius capta lacedemone serva tulissem

Si raperent graias barbara turba nurus

Concipit sermone ad annam sororem

Hermione menelai et helene filia locata nuptui primo tindari oresti filio agamenonis ...

Co[m]pato.

Partus andromache vexavit achaida victrix
Cum danaus frigias ureret ignis opes
At tu cura mei si te pia tangit oreste
Inice non timidas in tua iura manus
An si quis rapiat stabulis armenta reclusis
Arma feras: rapta coniuge lentus eris

Persuadet a fortiori

Sit pater exemplo nupte repetitor adempte
Cui pia militie causa puella fuit
Si socer ignavus vacua stetisset in aula
Nupta foret paridi mater ut ante fuit

probat ex possibili

Non tu mille rates sinuosaque vela parabis
Nec numerum danai militis ipse veni
Sic quoque eram repetenda tamen nec turpe marito est
Aspera pro caro bella tulisse thoro
Quid quod avus nobis idem pelopeius atreus
Et si non esses vir mihi frater eras
Vir precor uxori frater succurre sorori
Instant officio nomina bina tuo

Persuadet per locum a minori

Persuadet ex honesta

Iupiter
Tantalus
Pelops
Atreus
Agamenon
Menelaus
Orestes
Hermione

At pater eacide promiserat inscius acti
Plus quam qui prior est in ordine possit avus

Tindarus vir grecus magne nobilitatis et nominis hic duxit leda et ex ea pollucem et clitimestram & iterum ex ea genuit Jupiter in specie cigni castorem & helenam. hunc tindarum horestes et hermiones avum esse putabant.

Hic tibi tindareus vita gravis auctor et annis
Tantalide arbitrium neptis habebat avus
Cum tibi nubebam nulli mea teda nocebat
Si iungor pirro tu mihi lesus eris
Et pater ignoscet nostro menelaus amori
Succubuit telis prepetis ipse dei
Quem sibi permisit genero concedet amorem
Proderit exemplo mater amata suo
Tu mihi quod matri pater es: quas gesserat olim
Dardanius partes advena pirrus agit
Ille licet patriis sine fine superbiat actis
Et tu que referas facta parentis habes
Tantalides omnes ipsumque regebat achillem
Hic pars militie: dux erat ille ducum
Tu quoque habes proavum pelopem pelopisque parentem
Si melius numeres a Iove quintus eris
Nec virtute cares: arma invidiosa tulisti
Sed tu quid faceres: induit illa pater

Unde agamenon de troia habito pergeret a egistho et clitemestra parabat necem agamenon. Dum enim ea misisset ... vellet cum interfecit egistus horestes vero pro vindicta ... & interfecit ... clitemestram.

Natura velle fortis melior fuisses — Fama argumentum

Non leta ē operis sed data causa mi

Hac tu implesti inguloque cognitus aperto

Tecta mutarunt que prius an tuus

Increpat candides laudesque in rauma vertit

Et tu aspectus sustinet ille meos

Rumpor et ora mi pariter cu mente tumescunt

Pectoraque inclusis ignibus usta dolent

Hermione coram quisquam te obicit Horesti — Antipofozat

Nec mi sunt vires nec ferus ensis adē

Flere licet certe flendo diffundimus iram

Perque sinus lacrime fluminis instar eunt

Has semper solas habeo semperque profundo

Humet inculte fonte perenne gene

Hoc generis fatum quod nostros errat in annos

Tantalides matres apta rapina sumus

Non ego fluminei referam mendatia cigni

Nec querar in plumis delituisse Iovem

Qua duo porrectus longe freta distinet ismon
Vecta peregrinis hippodomia rotis
Castori amicleo et amicleo poluci
Reddita mossopia tindaris urbe soror
Tyndaris ideas trans equora ab hospite rapta
Argolicas pro se vertit in arma manus
Vix equidem memini: memini tamen omnia luctus
Omnia solliciti plena timoris erat
Flebat avus flebatque soror fratresque gemelli
Orabat superos leda suumque iovem
Ipsa ego non longos et nunc scissa capillos
Clamabam sine me ~~sine~~ me sine mater abis
Nam coniux aberat: ne non pelopeia credar
Ecce neoptolemo preda parata fui
Pelides utinam vitasset apollinis arcus
Damnaret nati facta proterva pater
Nec quondam placuit nec nunc placuisset achilli
Abducta viduum coniuge flere virum
Que mea celestes iniuria fecit iniquos

Quod ne mi

Quod ne mi misere sidus obesse querar
Parua mea sine matre fui: pater arma ferebat
Et duo cum viuant orba duobus eram
Non tibi blanditias primis mea mate i annis
Incerto dictas ore puella tuli
Non ego captaui breuibus tua colla lacertis
Nec gremio sedi grata puella tuo
Non cultus tibi cura mei: nec pacta marito
Intraui thalamos matre parante nouos
Obuia prodieram reduci tibi vera fatebor
Nec facies nobis nota parentis erat
Te tamen esse helenam quod eras pulcherrima sensi
Ipsa requirebas que tua nata foret
Pars hec vna mihi coniux bene cessit horestes
His quoque nisi pro se pugnet ademptus erit
Pirrus habet captam reducem et victore parente
Et munus hoc nobis diruta troia dedit
Cum tamen altus equis titan radiantibus instat
Perfruor infelix liberiore malo

Debetur enim h' mos fuit ut mr marito talamu prepararet promissa

Nox ubi me thalamis ululantem et acerba gementem
Condidit in mesto procubuique thoro
Pro somno lacrimis oculi funguntur abortis
Quaque licet fugio sicut ab hoste viro
Sepe malis stupeo rerumque oblita locique
Ignara tetigi Sciria membra manu
Utque nephas sensi male corpora tacta relinquo
Et mihi pollutas credar habere manus
Sepe neoptolomi pro nomine nomen horestis
Exit et errorem vocis ut omen amo
Per genus infelix oro generisque parentem
Qui mare qui terras et sua regna quatit
Per patris ossa tui patrui mihi que tibi debent
Que se sub tumulo fortiter ulta iacent
Aut ego premoriar primoque extinguar in evo
Aut ego tantalide tantalis uxor ero

Deyanira herculi

Gratulor ethaliam titulis accedere vestris
Victorem victe succubuisse queror

... filia ... regis talionie uxor herculis ... ipsa nessi ... [illegible] ... hec aut ... herculis ... abluendo veneris ... [illegible]

Fama pelasgiades subito pervenit in urbes
Decolor et factis inficienda tuis
Quem numquam iuno seriesque immensa laborum
Fregerit. huic iolen imposuisse iugum
Hoc velit euristeus: velit hoc germana tonantis
Letaque sit vite labe noverca tue
At non ille velit cui nox (si creditur) una
Non tanti ut tantus conciperere fuit
Plus tibi quam iuno nocuit venus: illa premendo
Sustulit. hec humili sub pede colla tenet
Respice vindicibus pacatum viribus orbem
Qua latam nereus ceruleus ambit humum
Se tibi pax terre, tibi equora tota patentur
Implesti meritis solis utramque domum
Quod te laturum est celum prius ipse tulisti
Hercule supposito sidera fulsit athlas
Quid nisi notitia est misero quesita pudori
Si cumulas stupri facta priora nota
Tene ferunt geminos pressisse tenaciter angues

Cum tener in cunis iam ioue dignus eras

Cepisti melius quam desinis ultima primis
Cedunt: dissimiles hic vir et ille puer

Quem non mille fere quem non stelenius hostis
Non potuit iuno vincere vincit amor

At bene nupta feror: quia nominor herculis uxor
Sit quod socer rapidis qui tonet altus equos

Quam male inequales veniunt ad aratra iuuenci
Tam premitur magno coniuge nupta minor

Non honor est sed onus: species lesura ferentes
Si qua voles apte nubere nube pari

Vir mihi semper abest et coniuge notior hospes
Monstraque terribiles persequiturque feras

Ipsa domo vidua votis operosa pudicis
Torqueor: infesto ne vir ab hoste cadat

Inter serpentes aprosque auidosque leones
Iactor et esuros terno per ossa canes

Me pecudum fibre simulacraque inania somni
Omniaque archana nocte petita mouent

Aucupor infelix incerte murmura fame .
Speque timor dubia spes que timore cadit .
Mater abest queritur que deo placuisse potenti .
Nec pater amphitrion nec puer illus adest .
Arbiter euristeus ire iunonis inique .
Sentitur nobis iraque longa dee
Hec mihi ferre parum est peregrinos addis amores
Et mater de te quelibet esse potest
Non ego partheniis temeratam vallibus augen
Nec referam partus hormeni nimpha tuos .
Nec tibi crimen erunt theutrania turba sororum
Quarum de populo nulla relicta tibi est .
Una recens crimen refertur adultera nobis
Unde ego sum lido facta noverca lamo
Meander totiens qui terris errat in isdem
Qui lapsas in se sepe retorquet aquas .
Vidit in herculeo suspensa monilia collo
Illo cui celum sarcina parva fuit
Non puduit fortes auro cohibere lacertos .

Et solidas gemas apposuisse thoris

Nempe sub his animā pestis nemea lacertis

Edidit: unde humerus tegmina levus ht

Ausus es hirsutos mitra redimē capillos

Aptior herculee populus alba come

Nec te meonia lascive more puelle

Incingi zona dedecuisse pudet

Nō tibi succurrit crudi diomedis ymago

Efferus humana qui dape pavit equos

Si te vidisset cultu busiris in isto

Huic victor victo nempe pudendus eras

Detrahat anteus duro redimicula collo

Ne pigeat molli succubuisse viro

Ionidas inter calathū tenuisse puellas

Diceris: et dominē pertimuisse minas

Nō pudet alcide victricē mille laborū

Rasilibus calathis inposuisse manū

Crassaque robusto deducis pollice fila

Equaque formose pensa rependis here

Ah quotiens digitis tua torques stamina diris
Frenalide fusos comminuere manus.
Diceris infelix sentire tremendum habens
An pedes dive pertimuisse minas
Eximiis pompis pre omnia summa triumphi
Fataque narrabas dissimulata tua
Si licet immanes dices delibus hydros
Infante cunctis involuisse manum
Ut tegeus aper in magno residuo erimantho
Incubat: et vasto pondere lesit humum
Non tu terriis affixa penatibus ora
Non hominum pingues sede carente eque
Prodigiumque triplex armenti dives hiberi
Geryone: quamvis tribus unus erat
Inque canes totidem trunco digestus ab uno
Cerberus: implicitis angue minate comis
Quique ebullabat fecundo vulnere serpens
Fertilis: et damnis dives ab ipsa suis
Quique inter laevum qua laevus dextraque latebat

valde. 4o suffocata ...

Per graue copressa faure pepedit onus
Et male cōfisū pedibus formaqꝫ bimebri
Pulsū tessalicis agme equestre iugis
Het tu sidonio potes insignitus amictu
Dicere: no cultu lingua retenta silet
Seqꝫ nympha tuis ornauit dardanis armis
Et tulit e capto nota trophea viro

yronice

I nunc tolle aios et fortia facta recense
Qd tu no eēs iure vir illa fuit
Qua tato minor es quato te maxime rerū
Quā qs vicisti vincere maius erat
Illi procedit rerū mensura tuarū
Cede bonis: heres laudis amica tue
O pudor hirsuti costis exuta leonis
Aspera texerūt vellera molle latus
Falleris et nescis no sūt spolia ista leonis
Sed tua: tuqꝫ fere victor es illa tui
Femina tela tulit lerneis atra venenis
Ferre graue lana vix satis apta colū

Instruxit quoque manum clava domitrice ferarum

Vidit et in speculo coniugis arma sui.

Hec tamen audieram: licuit non credere fame

Et venit ad sensus mollis ab aure dolor.

Ante meos oculos adducitur advena pellex

Nec mihi que patior dissimulare licet

Non sinis averti: mediam captiva per urbem

Invitis oculis aspicienda venit:

Nec venit incultis captarum more capillis

Fortunam vultu fassa tegente suam

Ingreditur late lato spectabilis auro

Qualiter in phrigia tu quoque cultus eras

Dat vultum populo sublimem sub hercule victo

Ethaliam vivo stare parente putes.

Forsitan expulsa ethalide deianira

Nomine deposito pellicis uxor erit

Euritidosque ioles atque insani alcide

Turpia formosus corpora iunget himen

Mens fugit admonitu frigusque per ambulat artus

Et iacet in gremio languida facta manus

Me quod tu multis sed me sine crimine amasti

Ne pigeat pugne bis tibi causa fui

Cornua flens legit ripis achelous in udis

Truncaque limosa tempora mersit aqua

Semiuir occubuit in letiferoque veneno

Nessus: infecit sanguis equinus aquas.

Sed quid ego hec refero: scribenti nuntia venit

Fama: virum tunice tabe perire mee

Heu mihi quid feci. quo me furor egit amantem

Impia quid dubitas deianira mori

An mens in media coniux lacerabitur oeta

Tu sceleris tanti causa superstes eris

Et quid adhuc habeo facti cur herculis uxor

Credar: coniugii mors mea pignus erit

Tu quoque cognosces in me meleagre sororem

Impia quid dubitas deianira mori

Heu devota domus solio sedet agrios alto

Eneum desertum nuda senecta premit .

Exulat ignotis tideus germanus in oris
Alter fatali vivus in igne fuit
Exegit ferrum sua per precordia mater
Impia quid dubitas deianira mori
Deprecor hoc unum per iura sacerrima lecti
Ne videar fatis insidiata tuis
Nessus ut est avidum percussus arundine pectus
Hic dixit vires sanguis amoris habet
Illita nesseo misi tibi texta veneno
Impia quid dubitas deianira mori
Iamque vale senior pater germanaque gorge
Et patria et patrie frater adempte tue
Et tu lux oculis hodierna novissima nostris
Virque sed o posses et puer hille vale

Adriana Theseo

Mitius inveni quam te genus omne ferarum
Credita non ulli quam tibi peius eram
Que legis ex illo theseu tibi littore mitto
Unde tuam sine me vela tulere ratem

Theseus egei et ethre filius pater demophontis et ypoliti devicto minothauro in laborintho dedali phedram et adrianam filias regis minois abduxit. Experrecta igitur in diluculo mane adriana relicta in naxo insula [illegible] quia cum phedra adrianam [illegible] [illegible]

Dat theseo has [illegible] amoris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

In quo me somnus quo meus male prodidit et tu
Per facinus somnis insidiate meis
Tempus erat vitrea quo primum terra pruina
Spargitur: et tecte fronde queruntur aves
Incertum vigilans a somno languida movi
Thesea prensuras semisopita manus.
Nullus erat: referoque manus iterumque retempto
Perque thorum moveo brachia nullus erat:
Excussere metus somnum: conterrita surgo.
Membra que sunt viduo precipitata thoro
Protinus adductis sonuerunt pectora palmis
Utque erat e somno turbida rapta coma est
Luna fuit: specto si quid nisi littora cernam
Quod videant oculi nil nisi littus habent
Nunc huc nunc illuc et utroque sine ordine curro
Alta puellares tardat arena pedes
Interea toto clamanti littore theseu
Reddebant nomen concava saxa tuum
Et quotiens ego te totiens locus ipse vocabat

Ille locus misere ferre volebat opem
Mons fuit apparent frutices in vertice rari
Hinc scopulus raucis pendet adesus aquis
Ascendo: vires animus dabat: atque ita late
Equora prospectu metior alta meo
Inde ego (nam ventis quoque sum crudelibus usa)
Vidi precipiti carbasa tensa noto
Aut vidi: aut etiam cum me vidisse putarem
Frigidior glacie semianimisque fui
Nec languere diu patitur dolor: excitor illo
Excitor: et summa Thesea voce voco
Quo fugis exclamo scelerate revertere Theseu
Flecte ratem numerum non habet illa suum
Hec ego quod voci deerat plangore replebam
Verbera cum verbis mixta fuere meis
Si non audires ut saltem cernere posses
Iactate late signa dedere manus
Candidaque imposui longe velamina virge
Scilicet oblitos admonitura mei
Iamque oculis ereptus eras tum denique flevi
Torpuerant molles ante dolore gene
Quid potius facerent quam me mea lumina flerent

Postquam desierat vela videre mea
Aut ego diffusis erraui sola capillis
Qualis ab Ogygio concita Baccha deo
Aut mare prospiciens in saxo frigida sedi
Quamque lapis sedes tam lapis ipsa fui
Sepe thorum repeto qui nos acceperat ambos
Sed non acceptos exhibiturus erat
Et tua que possum pro te vestigia tango
Strataque que membris intepuere tuis
Incumbo lacrimisque thoro manante profusis
Pressimus exclamo te duo redde duos
Venimus huc ambo cur non discedimus ambo
Perfide pars nostri lectule maior ubi est
Quid faciam quo sola ferar vacat insula cultu
Non hominum video non ego facta boum
Omne latus terre cingit mare nauta nusquam est
Nulla per ambiguas puppis itura vias
Finge dari comitesque michi ventosque rateque
Quid sequar accessus terra paterna negat
Ut rate felici pacata per equora labar
Temperet ut ventos Eolus exul ero
Non ego te Crete centum digesta per urbes

Aspicia: puero cognita terra ioui
Nā pater et tellus iusto regnata parēte
Prodita sūt facto nōia cara meo
Cū tibi ne victus tecto morerere recurvo
Que regerent passus pro duce fila dedi
Cū mihi dicebas per ego ipā pericula iuro
Te fore dū nostrū viuet uterqꝫ meā
Viuimus et nō sū Theseu tua si mo viuit
Femina periuri fraude sepulta uiri
Me qꝫ qua fratrē mactasses improbe claua
Esset quā dederas morte soluta fides
Nūc ego nō tm̄ que sū passura recordor
Sed quecūqꝫ pt ulla relicta pati
Occurrūt aīo pereūdi mille figure
Morsqꝫ minus pene q̄ mora mortis het
Iam iā venturos aut hac aut ~~susp~~ suspicor illac
Qui lamant auido viscera dente lupos
Forsitā et fuluos tellus alit ista leones
Quis scit an het seuas tigrides insula hec
Et freta dicūtur magnas expellere focas
Quis vetat et gladios per latus ire meū

Tantum ne religer dura captiua cathena
Neue traham serua grandia pensa manu
Cui pater est minos cui mater filia phebi
Quodque magis memini que tibi pacta fui
Si mare si terras porrectaque littora vidi
Multa mihi terre multa minantur aque
Celum restabat timeo simulacra deorum
Destituor rapidis preda cibusque feris
Siue colunt habitantque viri diffidimus illis
Externos didici lesa timere viros
Vinceret androgeos vtinam nec facta luisses
Impia funeribus cicropi terra tuis
Nec tua mactasset nodoso stipite theseu
Ardua parte virum dextera parte bouem
Nec tibi que reditus monstraret fila dedissem
Fila per adductas sepe recepta manus
Non equidem miror si stat victoria tecum
Strataque cretea belua tinxit humum
Non poterant figi precordia ferrea cornu
Vt te non tegeres pectore tutus eras
Illic tu silices illic adamanta tulisti

Illic q silices thesea vincat habes
Crudeles somni quid me tenuistis inertem
At semel eterna nocte premenda fui
Vos quoque crudeles venti nimiumque parati
Flaminaque et lacrimas officiosa meas
Dextera crudelis que me fratremque necavit
Et data poscenti nomen inane fides
In me iurarunt somnus ventusque fidesque
Prodita sum causis una puella tribus
Ergo ego nec lacrimas matris moritura videbo
Nec mea qui digitis lumina condat erit
Spiritus infelix peregrinas ibit in auras
Nec positos artus unguet amica manus
Ossa superstabunt volucres inhumata marine
Hec sunt officiis digna sepulcra meis
Ibis cecropios portus patriaque receptus
Cum steteris urbis celsus in arce tue
Et bene narrabis leti taurique virique
Sectaque per dubias saxea tecta vias
Me quoque narrato sola tellure relictam
Non ego sum titulis surripienda tuis

Nec pater est egeus: nec tu phytheidos ethre
Filius: auctores saxa fretumque tui
Di facerent ut me de summa puppe videres
Movisset vultus mesta figura tuos
Nunc quoque non oculis sed qua potes aspice mente
Herentem scopulo quem vaga pulsat aqua
Aspice demissos lugentis more capillos
Et tunicas lacrimis sicut ab imbre graves
Corpus ut impulse segetes aquilonibus horret
Litteraque articulo pressa tremente labat
Nec te per meritum quoniam male cessit adoro
Debita sit facto gratia nulla meo
Sed neque pena quidem si non ego causa salutis
Non tamen est cur sis tu mihi causa necis
Has tibi plangendo lugubria pectora lassas
Infelix tendo trans freta longa manus
Hos tibi qui superant ostendo mesta capillos
Per lacrimas oro quas tua facta movent
Flecte ratem theseu versoque relabere vento
Si prius occidero tu tamen ossa feres

Canace Machario

Quis colende quam non habet ipsa salutem
Mittit et armata verba notata manu
Siqua tamen ceciis errabunt scripta lituris
Oblitus a domine cede libellus erit
Dextera tenet calamum strictum tenet altera ferrum
Et iacet in gremio carta notata meo
Hec est Eolidos fratri scribentis ymago
Sic videor duro posse placere patri
Ipse necis cuperem nostre spectator adesset
Auctorisque oculis exhiberetur opus
Ut ferus est multoque suis truculentior euris
Spectasset siccis vulnera nostra genis
Scilicet est aliquid cum sevis vivere ventis
Ingenio populi convenit ille sui
Ille Notho Zephiroque et Sithonio aquiloni
Imperat et pennis Eure proterve tuis
Imperat heu ventis tumide non imperat ire
Possidet et viciis regna minora suis
Quid iuvat admotam per avorum nomina celo
Inter cognatos posse referre Iovem
Non minus infestum funebria munera ferrum

Femina tenco nō mea tela manu

Vt macharen que nos iunxsit i vnu

Venisset leto serior hora meo

Cur vnq[uam] plus me fr[ater] q[uam] fr[ater] amasti

Et tibi nō debet q[uod] soror eē fui

Ipsa q[uo]q[ue] incalui q[ua]lemq[ue] audire soleba[m]

Nescio que[m] sensi corde tepente deu[m]

Fugerat ore color macies q[uod] adduxerat artus

Sumebat minimos ora coacta cibos

Nec som[ni] faciles: et nox erat annua nob[is] — A ymo p[er] annu[m]

Et gemitu[m] nullo lesa dolore daba[m]

Nec cur hec facere[m] poteram m[ichi] reddere causa[m]

Nec nora[m] quid amas eet: at illud era[m]

Prima malu[m] nutrix aio p[re]sensit anili — similis ... aso q[uia] ... venit ...

Prima mihi nutrix eoli dixit amas

Erubui gremioq[ue] pudor deiecit ocellos

Hec satis in tacita signa fatentis erat

Iamq[ue] tumescebat viciata pondera ventris

Egraq[ue] furtiuu[m] membra grauabat onus

Quas m[ichi] nō herbas que nō medicamina nutrix

Attulit audaci supposuitq[ue] manu

Qualitates nomi / mulier i amore / pallor est et macies / ... [illegible]

Annua

Annuus ... anni ē / spaciu[m] ut annua ... [illegible] ... historia

Ut penitus nostris hoc te celarem ulli
Visceribus crescens excuteretur onus
Heu nimium vivax admotis restitit infans
Artibus: et tectus tutus ab hoste fuit
Iam noviens erat orta soror pulcherrima phebi
Denaque luciferos luna movebat equos
Nescia que faceret subitos mihi causa dolores
Et rudis ad partus et nova miles eram
Nec tenui vocem: quid ait tua crimina prodis
Oraque clamantis conscia pressit anus
Quid faciam infelix gemitus dolor edere cogit
Sed pudor et nutrix et timor ipse vetat
Contineo gemitus elapsaque verba reprendo
Et cogor lacrimas combibere ipsa meas
Mors erat ante oculos: et opem lucina negabat
Et grave si morerer mors mihi crimen erat
Cum super incumbens scissa tunicaque comaque
Pressa refovisti pectora nostra tuis
Et mihi vive soror soror o carissima dixti
Vive nec unius corpore perde duos
Spes bona dat vires fratri nam nube sit spes

Continere sepe sit
continuo [illegible]

Illius e regno mater es uxor eris
Nouitia (crede mihi) in antiqua una viri
Et positum est uteri crimine onus quod mei
Quid non oratarius media sedet solus aula
Crimina sunt orbis suscipienda potius
Frondibus infantem ramisque albentibus oliue
Et leuibus vittis sedula celat anus
Fictaque sacra facit dicitque precantia verba
Dat populus sacris dat pater ipse viam
Iam prope limen erat patrias vagitus ad aures
Venit: et indicio proditor ille suo
Eripit infantem mentitaque sacra reuelat
Eolus: insana regia voce sonat
Comparatio — Ut mare fit tremulum tenui cum stringitur aura
2a comparatio — Ut quatitur tepido fraxina virga noto
Ad appetat — Sic mea vibrari pallentia membra videres
Quassus ab imposito corpore lectus erat
Irruit et nostrum vulgat clamore pudorem
Et vix a misero continet ore manus
Ipsa nihil preter lacrimas pudibunda profudi
Torpuerat gelido lingua retenta metu
Iamque dari paruum canibusque auibusque nepotem

Iusserat : solis destituque locis

Vagitus dedit ille miser sensisse putares

Quaque suam poterat voce rogabat avum

Quid mihi tunc animi credis germane fuisse

Nam potes ex animo colligere ipse tuo

Cum mea me coram silvas inimicus in altas

Viscera montanis ferret edenda lupis

Exierat thalamo et demum pectora plangi

Contigit inque meas unguibus ire genas

Interea patrius vultu merente satelles

Venit et indignos edidit ore sonos

Eolus hunc ensem mittit tibi : tradidit ensem

Et iubet ex merito scire quid iste velit

Scimus et utemur violento fortiter ense

Pectoribus condam dona paterna meis

His mea muneribus genitor conubia donas — Appostrophat ad patrem

Hac tua dote pater filia dives erit

Tolle procul decepte faces hymenee maritas — Appostrophat ad hymeneum

Et fuge turbato tecta nephanda pede

Ferte faces in me quas fertis erinyes atre — Appostrophat ad furias

Ut meus ex isto luceat igne rogus

Nubite felices parca meliore sorores — Appostrophat ad sorores

Admissi memores sed tu este mei
Quid puer admisit tam paucis editus horis
Quo lesit facto vix bene natus avum
Si potuit meruisse necem: meruisse putetur
Ha miser admisso plectitur ille meo
Nate dolor matris rapidarum preda ferarum
Heu mihi natali dilacerate tuo
Nate parum fausti miserabile pignus amoris
Hec tibi prima dies hec tibi summa fuit
Non mihi te licuit lacrimis perfundere iustis
In tua non tonsas ferre sepulchra comas
Non super incubui non oscula frigida carpsi
Diripiunt avide viscera nostra fere
Ipsa quoque infantis cum vulnere persequar umbras
Nec mater fuero dicta nec orba diu
Tu tamen o frustra misere sperate sorori
Sparsa precor nati collige membra tui
Et refer ad matrem socioque impone sepulchro
Urnaque nos habeat quelibet arta duos
Vive memor nostri lacrimasque in vulnera funde
Neve reformida corpus amantis amans
Tu rogo proiecte nimium mandata sororis
Perfer: mandatis perfruar ipsa patris

Medea Jasoni

Ti colchorũ memĩ regiã vacaui
Ars mea tũ peteres ut t' ferret opem
Tũc que dispensant mortalia fata sorores
Debuerat fusos euoluisse meos
Tũc potui medea mori bñ: quicquid ab illo
Produxi vite tempore pena fuit
Heu m' cur unquã iuuenilibus acta lacertis
Phrixeam petiit pelias arbor ouem
Cur unquã colchi magnetida argon vidimus
Turbaque phasiaca graia bibistis aqua
Cur m' plus equo flaui placuere capilli
Et decor et lingue gratia ficta tue
Aut sel' ĩ nras (quoniã noua) puppis arenas
Venerat audaces attuleratque viros
Isset anhelatos nõ premedicatus ĩ ignes
Immemor esonides oraque adunca boum
Semina iecisset totidẽ sensisset et hostes
Ut caderet cultu cultor ab ipse suo
Quanti perfidie tecum scelerate perisset
Dempta forent capiti quã mala multa meo
Est aliq̃ ingrato meritũ exprobrare voluptas

Hac fruar? haec de te gaudia sola feram
Iussus inexperta colchos advertere puppim
Intrasti patrie regna beata mee
Hoc illic medea fui nova nupta quod hic est
Quam pater est illi tam mihi dives erat
Hic ephiren bimarem scithia tenus ille nivosa
Omne tenet ponti qua plaga leva iacet
Excipit hospitio iuvenes oeta pelasgos
Et premitis pictos corpora graya thoros
Tunc ego te vidi tunc cepi scire quis esses
Illa fuit mentis prima ruina mee
Et vidi et perii nec notis ignibus arsi
Ardet ut ad magnos pinea teda deos
Et formosus eras et me mea fata trahebant
Abstulerant oculi lumina nostra tui
Perfide sensisti quis enim bene celat amorem
Eminet indicio prodita flamma suo
Dixerat interea tibi rex ut dura ferorum
Insolito premeres vomere colla boum
Martis erant tauri plus quam per cornua sevi
Quorum terribilis spiritus ignis erat
Ere pedes solidi pretentaque naribus era

Nigra per afflatus hec quoque facta suos
Semina preterea populos genitura iuberis
Spargere devota lata per arva manu
Qui peterent natis secum tua corpora telis
Illa erat agricole messis iniqua suo
Lumina custodis succumbere nescia somno
Ultimus est aliquo decipere arte labor
Dixerat: attoniti mesti consurgitis omnes
Mensaque purpureos deserit alta thoros
Quam tibi nunc longe regnum dotale creuse
Et socer et magni nupta creontis erat
Tristis abis oculis abeuntem persequor udis
Et dixit tenui murmure lingua vale
Ut positum tetigi thalamo male saucia lectum
Acta est per lacrimas nox michi quanta fuit
Ante oculos tauri que meos segetesque nephande
Ante meos oculos pervigil anguis erat
Hinc amor hinc timor est ipsum timor auget amorem
Mane erat et thalamo cara recepta soror
Disiectamque comas aversaque in ora iacentem
Invenit et lacrimis omnia plena meis

Orat opem miseris petit altera et altera habebat
Hospes inire quod rogat illa damus
Est nemus et piceis et frondibus ilicis atrum
Vix illuc radiis solis adire licet
Sunt in eo fuerant certe delubra Dyane
Aurea barbarica stat dea facta manu
Nescio an exciderit mecum loca venimus ambo
Iussus es infido sic prior ore loqui
Ius tibi et arbitrium nostre fortuna salutis
Tradidit inque mea est vitaque morsque manu
Perdere posse sat est si quem iuvat ipsa potestas
Sed tibi servatus gloria maior ero
Per mala nostra precor quorum potes esse levamen
Per genus et numen cuncta videntis avi
Per triplices vultus archanaque sacra Dyane
Et si forte aliquos gens habet ista deos
O virgo miserere mei miserere meorum
Effice me meritis tempus in omne tuum
Quod si forte virum non dedignare pelasgum
Sed mihi tam faciles unde deos quod meos
Spiritus ante meus tenues vanescat in auras

Construit locum ubi primo convenere Medea et Jason.

Oro Jasonis ad Medeam

Dyana triplicem propria apud inferos

Aurea dea cum pro grecos et latinos sunt barbari

Phebus Oetes Medea

Qua thalamo nondum nupta sit illa meo
Consortia sit uno talamis prefecta maritis
Et dea marmorea nunc in ede sumus
Hec animum et quota pars possum movisse puelle
Simplicis et dextre dextra iuncta mee
Vidi et lacrimas an est pars fraudis illis
Sic cito sum vis capta puella tuis
Iungis et eripedes in adusto corpore tauros
Et solidam nullo vomere scindis humum
Arva venenatis proserere dentibus imples
Nascitur et gladios scuta que miles habens
Ipsa ego que dederam medicamina pallida sedi
Cum vidi subitos arma tenere viros
Donec terrigene (facinus miserabile) fratres
Inter se strictas conseruere manus
Pervigil ecce draco squamis crepitantibus horrens
Sibilat et torto pectore verrit humum
Dotis opes ubi erat ubi erat tibi regia coniux
Quique maris gemini distinet isthmos aquas
Illa ego que tibi sum nunc denique barbara facta
Nunc tibi sum pauper nunc tibi visa nocens
Flammea subduxi medicato lumina somno

Et nūc que raperes vellera tuta forent
Proditus ē genitor regnū patriāqȝ reliqui
Munus i exilio quodlibet ē tuli
Virginitas facta ē peregrini preda latronis
Optima cū cara matre relicta soror
At te nō fugiens sine me germane reliqui
Deficit hoc uno littera nr̄a loco
Quod facere ausa mea ē nō audet scribere dextra
Sic ego sic tecū dilaceranda fui
Nec tn̄ extimui (quid enī post illa timerē)
Credere me pelago femina iāqȝ nocens
Numē ubi ē ubi dii meritas subeamus ī alto
Et tu fraudis penas credulitatis ego
Compressos utinā simplegades elisissent
Nr̄aqȝ adhereret ossibus ossa tuis
Aut nos scilla rapax canibus misisset edendos
Debuit ingratis scilla nocere viris
Queqȝ vomit totidē fluctus totidēqȝ resorbet
Nos quoqȝ trinacrie supposuisset aque
Sospes ad hemonias victorqȝ reverteris urbes
Ponitur ad patrios aurea lana deos
Quid referā pelie natas pietate nocentes

Ceraque virginea membra paterna manu
Ut culpent alii non me laudare necesse est
Pro quo sum totiens esse coacta nocens
Ausus es (o iusto desunt mea verba dolori)
Ausus es Esonia dicere cede domo
Iussa domo cessi natis comitata duobus
Et qui me sequitur semper amore tui
Ut subito nostras hymen cantatus ad aures
Venit et accenso lampades igne micant
Tibiaque effundit socialia carmina vobis
At mihi funerea flebiliora tuba
Pertimui nec adhuc tantum scelus esse putabam
Sed tamen in toto pectore frigus erat
Turba ruunt hymen clamant hymenea frequentant
Quo propior vox est hoc mihi peius erat
Diversi flebant servi lacrimasque tegebant
Quis vellet tanti nuntius esse mali
Me quoque quicquid erat potius nescire iuvabat
Sed tamquam scirem mens mea tristis erat
Cum minor e pueris iussus studioque videndi
Constitit ad gemine limina prima foris
Hinc mater mater habi pompam pater inquit iason

Durit et adiunctos aureos urget equos

Protinus abscissa planxi mea pectora veste

Tuta nec a digitis ora fuere meis

Ire animus medie suadebat in agmine turbe

Sertaque compositis demere rapta comis

Vix me continui qn sic laniata capillos

Clamare meus est iniceremque manus

Lese pater gaude colchi gaudete relicti

Inferias umbre fratris habete mei

Deseror amissis regno patriaque domoque

Coniuge qui nobis omnia solus erat

Serpentes igitur potui taurosque furentes

Unum non potui perdomuisse virum

Queque feros pepuli doctis medicantibus ignes

Non valeo flammas effugere ipsa meas

Ipsi me cantus artes herbeque relinquunt

Nil dea nil ecathes sacra potentis agunt

Non mihi grata dies noctes vigilantur amare

Nec tenerum misero pectore somnus habet

Que me non possum potui sopire draconem

Utilior cuivis quam mihi cura mea est

Quos ego servavi pelex amplectitur artus

quod dum / prelatam recusa.

Et mihi fructus ille laboris erit.
Forsitan et stulte dum te iactare marite
Queris: et iniustis auribus apta loqui
In faciem moresque meos nova crimina fingis
Rideat et viciis leta sit illa meis
Rideat: et tirio sedeat sublimis in ostro
Flebit: et ardores senciet illa meos
Dum ferrum flammeque aderunt sucusque veneni
Hostis medee nullus inultus erit
Quod si forte preces precordia ferrea tangunt
Nunc animis audi verba minora meis
Nam sum supplex quam tu mihi sepe fuisti
Nec moror ante tuos procubuisse pedes
Si tibi sum vilis communes respice natos
Seviet in partus dira noverca meos.
Et nimium similes tibi sunt et ymagine tangor
Et quotiens video lumina nostra madent
Per superos oro per avite lumina flamme
Per meritum et natos pignora nostra tuos
Redde thorum pro quo tot res insana reliqui
Adde fidem dictis auxiliumque refer
Non ego te imploro contra taurosque virosque

Vtq3 tua serpens victa quiescat ope

Te peto quem merui quem nobis ipse dedisti

Cum quo sum pariter facta parente parens

Dos tibi si queris: campo numeravimus illo

Qui tibi laturo vellus arandus erat

Aureus ille aries villo spectabilis aureo

Dos mea: quam dicam si tibi redde: neges:

Dos mea tu sospes dos est mea graia iuventus

I nunc sisiphias improbe confer opes:

Quod vivis quod habes nuptam socerumque potentes

Hoc ipsum ingratus quod potes esse meum est

Quos equidem perdam (sed quid predicere penam

Attinet) ingentes parturit ira minas

Quo feret ira sequar: facti fortasse pigebit

Et piget infido consuluisse viro

Viderit ista deus qui nunc mea pectora versat

Nescio quid certe mens mea maius habet

Laodomia Protesilao

Mittit et optat amans quo mittitur ire salutem

Hemonis hemonio laodomia viro

Aulide te fama est vento retinente morari

A me cum fugeres hic ubi ventus erat

Tūc freta debuerat vrīs obsistere remis
Illud erat seuis vtile tempus aquis
Oscula plura viro mandataque plura dedissem
Et sunt que volui dicere plura tibi
Raptus es hinc preceps et qui tua vela vocaret
Quem cuperent naute nō ego ventus erat
Ventus erat nautis aptus nō aptus amanti
Soluor ab amplexu protesilae tuo
Linguaque mandantis verba imperfecta reliquit
Vix illud potui dicere triste vale
Incubuit boreas arreptaque vela tetendit
Iamque meus longe protesilaus erat
Dum potui spectare virū spectare iuuabat
Sumque tuos oculos usque secuta meis
Vt te nō poteram poteram tua vela videre
Vela diu vultus detinuere meos
At postquam nec te nec vela fugatia vidi
Et quod spectarem nil nisi pontus erat
Lux quoque tecū abiit tenebrisque exanguis obortis
Vix socer yphiclus vix me grandeuus acastus
Vix mater gelida membra refecit aqua
Officium fecere piū sed inutile nobis

Succiduo dicor
procubuisse genu
filius pelie [illegible]
[illegible]
~~Amicus~~ protheselai [illegible]

Silaus enim fuit ex philace oppido tessalie yphicli filius habuitque uxorem laodomiam filiam acasti [illegible]

In thonor miserere no sinuisse mori
Et verlytq(ue) atq(ue) pariter verhere dolores
Pectora legittis casta momordit amor
Nec m(ihi) pectendos cura e(st) prebere capillos
Nec libet aurata corpora veste tegi
Copa° c — Ut quas pampinea tetigisse bicorniger hasta
Creditur: huc illuc quo furor egit eo
Conveniunt matres philaceides et m(ihi) clamant
Indue regales laodomia sinus
Scilicet ipsa geram saturatas murice vestes
Bella sub iliacis membus ille geret
Ipsa comas pectam: galea caput ille premet
Ipsa novas vestes: dura vir arma feret
Qua possu(m) squalore tuos imitata labores
Dicar: et hec belli tempora tristis aga(m)
Apostropha ad paride — Dux pari priamide: dano formose tuoru(m)
Iam sis hostis iners qua(m) malus hospes eras
A tenero more greci — Aut te tenarie faciem culpasse marite
Aut illi vellem displicuisse tua(m)
Apostropha ad menolau — Tu q(ui) pro rapta nimiu(m) menelae laboras
Heu m(ihi) qua(m) m(u)ltis flebilis ultor eris
Dy precor a nob(is) ome(n) removete sinistru(m)

Et sua arma det rdici vir meg arma iovi
Sed timeo quotiens subijt miserabile bellu
More nivis lacrime sole madentis eunt
Ylion et tenedos symoisqz et xantus et yde
Nomina sunt ipso pene timenda sono
Nec rapere ausus ~~erat~~ n se deffendere posset
Hospes erat: vires noverat ille suas
Venerat (ut fama e) multo spectabil auro
Quiqz suo phrigas corpore sparsit opes
Classe virisqz potens: per que fera bella gerunt
Et sequitur regni pars quota quenqz sui
His ego te victa consors ledea gemellis
Suspicor: hec danais posse nocere puto
Hectora nescio quem timeo: paris hectora dixit
Ferrea sanguinea bella movere manu
Hectora quisquis is e si sum tibi cara caveto
Signatum memori pectore nomen habe
Hunc ubi vitaris alios vitare memento
Et multos illic hectoras esse puta
Et facito ut dicas quotiens pugnare parabis
Parcere me iussit laodomia sibi
Si cadere argolico fas e sub milite troiam

Te quoque non ullum vulnus habente cadet
Pugnet et adversos tendat Menelaus in hostes
Ut rapiat Paridi quam Paris ante sibi
Irruat et causa quem vincit vincat et armis
Hostibus e mediis nupta petenda viro est
Causa tua est dispar tu tantum vivere pugna
Inque pios domine posse redire sinus
Parcite Dardanide de tot precor hostibus uni
Ne meus ex illo corpore sanguis eat
Non est quem deceat nudo concurrere ferro
Sevaque in oppositos pectora ferre viros
Fortius ille potest multo quam pugnat amare
Bella gerant alii Protheselaus amet
Nunc fateor volui revocare animusque ferebat
(Substitit auspicii lingua timore mali)
Cum foribus velles ad Troiam exire paternis
Pes tuus offenso limine signa dedit
Ut vidi ingemui tacitoque in pectore dixi
Signa reversuri sint precor ista viri
Hec tibi nunc refero ne sis animosus in armis
Fac meus in ventos hic timor omnis eat
Sors quoque nescio quem fato designat iniquo
Qui primus Danaum Troada tanget humum

Hostibus adversis possat … tua munera fortis

Apostrophat ad troianos

Infelix que prima virum lugebit ademptum
Di faciant ne tu strenuus esse velis
Inter mille rates tua sit millesima puppis
Iamque fatigatas ultima verset aquas
Hoc quoque premoneo de nave novissimus exi
Non est quo properes terra paterna tibi
Cum venies remoque move veloque carinam
Inque tuo celerem litore siste gradum
Sive latet phebus seu terris altior extat
Tu mihi luce dolor tu mihi nocte venis
Nocte tamen quam luce magis nox grata puellis
Quarum suppositus colla lacertus habet
Aucupor in lecto mendaces celibe sompnos
Dum careo veris gaudia falsa iuvant
Sed tua cur nobis pallens occurrit ymago
Cur venit a verbis multa querela tuis
Excitor a sompno simulacraque noctis adoro
Nulla caret fumo thessalis ara meo
Thura damus lacrimas super que sparsa relucet
Ut solet affuso surgere flamma mero
Quando ego te reducem cupidis amplexa lacertis
Languida leticia solvar ab ipsa mea

Quando erit ut lecto mecum bene iunctus in uno
Militie referas splendida facta tue
Que mihi dum referes quamvis audire iuvabit
Multa tamen capies oscula multa dabis
Semper in his apte narrantia verba resistunt
Promptior est dulci lingua referre mora
Sed cum troia subit subeunt ventique fretique
Spes bona sollicito victa timore cadit
Hoc quoque quod venti prohibent exire carinas
Me movet: invitis ire paratis aquis
Quis velit in patriam vento prohibente reverti
A patria pelago vela vetante datis
Ipse suam non prebet iter neptunus ad urbem
Quo ruitis. vestras quisque redite domos
Quo ruitis danai ventos audite vetantes
Non subiti casus numinis ista mora est
Quid petitur tanto nisi turpis adultera bello
Dum licet ynachide vertite vela rates
Sed quid ego revoco: omen revocantis abesto
Blandaque compositas aura secundet aquas
Troiades invideo que si lacrimosa suorum
Funera conspicient nec procul hostis erit

apostrapha ad ... (left margin)

q. d. ... habeo ... vidua ... troiane ... funera ... (right margin)

Ipsa suis manibus forti noua nupta marito
Imponet galeam: troiaque arma dabit
Arma dabit dumque arma dabit tunc oscula sumet
Hoc genus officij dulce duobus erit
Producetque virum dabit et mandata reuerti
Et dicet referas arma fac ista ioui
Ille ferens dominae mandata recentia secum
Pugnabit caute: respicietque domum
Exuet et reduci clipeum galeamque resoluet
Excipietque suo corpora lassa sinu
Nos sumus incerte nos anxius omnia cogit
Que possunt fieri: facta putare timor
Dum tamen arma feres diuerso miles in urbe
Que referat vultus est mihi cera tuos
Illi blanditias illi tibi debita verba
Dicimus, amplexus accipit illa meos
Crede mihi plus est quam quod videatur ymago
Adde sonum cere: prothesilaus erit
Hanc specto teneoque sinu pro coniuge vero
Et tanquam possit verba referre queror
Per reditus corpusque tuum mea numina iuro
Perque pares animi coniugijque faces

Perque quod ut videam canis albere capillis
Quod tecum possis ipse referre caput
Nec tibi venturam comitem quocumque vocaris
Sive quod heu timeo sive superstes eris
Ultima mandato claudetur epistola parvo
Sit tibi cura mei sit tibi cura mei

Hyppermestra Lino

Mittit ypermestra de tot modo fratribus uni
Cetera nuptarum crimine turba iacet
Clausa domo teneor gravibus coercita vinclis
Est mihi supplicii causa fuisse piam
Quod manus extimuit iugulo demittere ferrum
Sum rea laudarer si scelus ausa forem
Esse ream praestat quam sic placuisse parenti
Non piget immunes cedis habere manus
Me pater igne licet quem non violavimus urat
Queque aderant sacris tendat in ora faces
Aut illo iugulet quem non bene tradidit ense
Ut qua non cecidit vir nece nupta cadam
Non tamen ut dirat morientia penitet ora
Efficiet non est quam piget esse piam
Peniteat sceleris Danaum sevasque sorores

Danaus et Egistus fratres [illegible] bella [illegible] gerebat [illegible] filias [illegible] filios [illegible] habebat [illegible] copulavit Danaus [illegible] tradidit [illegible] filiarum [illegible] Ypermestra [illegible] hec hanc Lino dat epistolam ut se liberet

Hic solet euchis facta nephanda loq[ui]
Cor pauet attonitu temerate sang[ui]ne noctis
Et subitus dextre prepedit ossa timor
Quam tu cede putes fungi potuisse marito
Scribere de facta non si cede timet
Sed tamen experiar: modo facta crepuscula terris
Una pars lucis primaque noctis erat
Ducimur ynachides magni sub tecta pelasgi
Et socer armatas accipit ense nurus
Undique precincte perlucent lampades auro
Dant in inuitos impia thura focos
Vulgus hyme hymenea vocat fugit ille vocantes
Illa iouis coniux cessit ab urbe sua
Ecce mero dubii comitum clamore frequentes
Flore nouo madidas impediente comas
In thalamos leti fes sua busta sequuntur
Strataque corporibus funere digna premunt
Iamque cibo vinoque graues somnoque iacebant
Securumque quies alta per argos erat
Circum me gemitus morientum audire videbar
Et tamen audieram quodque verebar erat
Sanguis abit mentemque calor corpusque reliquit

Quique novo iam frigida facta thoro

Compara — Ut leni zephiro graciles vibrantur aristae

Frigida populeas ut quatit aura comas

Aut sic aut etiam tremui magis: ipse iacebas

Quaeque tibi dederam vina soporis erant

Excussere metus violenti iussa parentis

Erigor et capio tela tremente manu

Non ego falsa loquar: ter acutum sustulit ensem

Ter male sublato reccidit ense manus

At rursus mortis iussuque coacta parentis

Admovi iugulo tela paterna tuo

Sed timor et pietas crudelibus obstitit ausis

Castaque mandatum dextra refugit opus

Purpureos laniata sinus laniata capillos

Exiguo dixi talia verba sono

Saevus Ypermestra pater est tibi: iussa parentis

Effice germanis sit comes iste suis

Femina sum et virgo natura mitis et annis

Non faciunt molles ad fera bella manus

Quin age dumque iacet fortes ymitare sorores

Credibile est caesos omnibus esse viros

Si manus haec aliqua posset committere caede

Nocte foret tue Lagnoleta sue
Aut mentire necē patruelia verona tenendo
Quem in extīs starta foret omīs
Femine necē meruisse viros quod fert ipe
Quo nisi commisso nō licet eē pia
Quid mihi cū telo · quid bellica tela puelle
Aptior ē digitis lana colusque meis
Hec ego dū meditor · lacrime mea vba · sequunt²
Neque meis oculis in mea pectora cadunt
Tu petis amplexus sopitaque barbara victoris
Pene manus telo sauciata fuit mea ē
Iamque prius famulos quos prius lucemque timebam
Expulerat sonitus hec mea vba minis
Surge age belide de colli nostro fabius unus
Nox nō mihi propere ista pathenis erit
Terruimus exurgis fugit omīs in extra somni
Aspicis immitia fortia tela manu
Quererem tamen dū nox sinit effuge dixi
Dum nox atra sinit tu fugis ipa moror
Mane erat et clamans genitoris gente maledictus
Dimmicat tu me nimis unus abes
Fert male rognate iacturā mortis bono

Et queritur facti sanguinis esse parum
Abstrahor a patriis pedibus raptamque capillis
Hec meruit pietas premia carcer habet
Scilicet ex illo Iunonia permanet ira
Quo bos ex homine est ex bove facta dea
An satis est pene teneram mugisse puellam
Et modo formosam posse placere Iovi
Constitit in ripa liquidi nova vacca parentis
Cornuaque in patriis non sua vidit aquis
Et conata queri mugitus edidit ore
Territa quoque est forma territa voce sua
Quid furis infelix quid te miraris in undis
Quid numeras factos ad nova membra pedes
Ipsa Iovis magni pelex metuenda sorori
Fronde levas nimiam cespitibus que famem
Fonte bibis spectasque tuam stupefacta figuram
Et ne te feriant que geris arma times
Queque modo ut posses et Iove digna videri
Dives eras nuda nuda recumbis humo
Per mare per terras cognataque flumina curris
Dat mare dant amnes dat tibi terra viam
Que tibi causa fuge quid tu freta longa pererras

Non poteras vultus effugere ipsa tuos
Inachi quo properas carte sequerisque fugisque
Tu tibi dux comiti tu comes ipsa duci
Per septem nilus portus emissus in equor
Exuit insane pellicis ora bovis
Ultima quid referam quorum mihi cana senectus
Auctor dant anni testimonium mei
Bella pater patruusque gerunt regnoque domoque
Pellimur eiectos ultimus orbis habet
Ille ferox solus solioque sceptroque potitur
Cum sene nos inopi turba vagamur inops
De fratrum populo pars exiguissima restat
Quique dati leto queque dedere fleo
Nam mihi quot fratres totidem periere sorores
Accipiat lacrimas utraque turba meas
En ego qui vivus pene crucianda reservor
Quid fiet sonti cum rea laudis agar
Et consanguinee quondam centesima turbe
Infelix uno fratre manente cadam
At tu si qua pie lynce tibi cura sororis
Queque tibi tribui munera dignus habes
Vel fer opem vel dede neci defunctaque vita

Corpora furtiuis insuper adde rogis
Et sepili lacrimis profusa fidelibus ossa
Sculpta qz sint titulo nra sepulcra breui
Expa mestra preciu pietatis iniqui
Qua morte fratri depulit ipa tulit
Scribere plura libet sed pondere pressa cathene
Est manus: et vires subtrahit ipse timor

Paris Helene

Hanc ti priamides mittit ledea salute
Que tribui sola te mi dante pt
Eloqr an flame no e opus indice note
Et plus qua velle ia meus extat amor
Ille qde lateat malim du tpa dent
Letitie: mixtos no habitura metus.
Sed male dissimulo: qs eni bn celat amore
Lumine q semper pdit ipe suo
Sed ni expertas voce qz rebus ut adsta
Uror: habes ai nuntia vba mei
Parce precor fasso nec vultu cetera duro
Perlege: sed forme conuenite tue
Iam dudu gratu e qd epla nra recepta
Spem facit hoc recipi me qz posse mo

Que tibi sit, nec te frustra promiserit opto
Hoc mihi que suasit mater amoris iter
Nam ego divino monitu (ne nescia pecces)
Advehor; et cepto non leve numen adest
Premia magna quidem sed non indebita posco
Pollicita est thalamo te Cytherea meo
Hac duce Sigeo dubias a litore feci
Longa Phereclea per freta puppe vias
Illa dedit faciles auras ventosque secundos
In mare nimirum ius habet orta mari
Perstet et ut pelagi sic pectoris adiuvet estum
Deferat in portus et mea vota suos
Attulimus flammas non hic invenimus illas
Hee mihi tam longe causa fuere vie
Nam neque tristis hiemps neque nos huc impulit error
Tenaris est classi terra petita mee
Nec me crede fretum merces portante carina
Findere: quas habeo dii tueantur opes
Nec venio Graias veluti spectator et urbes
Oppida sunt regni divitiora mei
Te peto quam nostro pepigit Venus aurea lecto
Te prius optavi quam mihi nota fores

Ante tuos a[n]i[m]o vidi q[uam] lumine vultus
Prima fuit vultus nu[n]tia fama tui
Certatis hoc/nob[is] maior est tua gl[ori]a vero
Famaq[ue] de forma pene maligna tua est
Plus hic invenio q[uam] quod promiserat illa
Et tua materia gl[ori]a victa sua est
Ergo arsit merito q[ui] noverat o[mn]ia theseus
Et visa es tanto digna rapina viro
More tue gentis nitida du[m] nuda palestra
Ludis et es nudis femina mixta viris
Quod rapuit laudo miror q[uod] reddidit unq[uam]
Tam bona constanter preda tenenda fuit
Ante recessisset caput hoc cervice cruenta
Quam tu de thalamis abstraherere meis
Tene manus nostre unq[uam] dimittere vellent
Tene meo paterer vivus abire sinu
Si reddenda fores aliquid tamen an[te] tulissem
Nec venus ex toto n[ost]ra fuisset iners
Vel m[ihi] virginitas esset libata vel illud
Quod poterat salva virginitate rapi
Da m[odo] te quid sit paridis constantia noscas
Flamma rogi flammas finiet una meas

Pre Posui regnis e° te: q̄ maxīa quōdā
Pollicita ē nob' nupta sororq3 Iouis
Du q3 tuo possem circūdare brachia collo
Cōtempta ē virtus pallade dāte m'
Cū venus et iuno pallasq3 ī vallibus yde
Corpora iudicio supposuere meo
Nec piget: et nūq̄ stulte elegisse videbor
Permanet ī voto mes mea firma suo
Spem m° ne nr̄ā fieri patiare caducā
Deprecor: tāto digna laboē peti
Nō eo cōiugiū generose degener opto
Nec mea (crede m') turpit' uxor eris
Pleyada si queris ī nr̄a gēte iouēq3
Inuenies · medios ut taceā auos
Regna parēs asie q̄ nulla beatior ora ē
Finibus ī mēsis vix obeūda tenet
Innumeras vrbes atq3 aurea tecta videb'
Queq3 suos dicas tēpla decere deos
Ilion aspicies firmataq3 turribus altis
Menia: phebee structa canore lire
Quid tibi de turba narrē numero q3 viroz
Vix pplm tellus sustinet illa suū

Obruet denso h'troiades agmine matres
Nec capiet frigias atria nostra nurus
A quotiens dicas quam pauper achaia nostra
Una domus quevis urbis habebit opes
Nec mihi fas fuerit sparten contempnere vestram
In qua tu nata es: terra beata mihi
Parca sed est sparte tu cultu divite digna es
Ad talem formam non facit iste locus
Hanc faciem largis sine fine paratibus uti
Deliciisque decet luxuriare novis
Cum videas cultus de nostra gente virorum
Qualesdardanias credis habere nurus
Da modo te facilem nec dedignare maritum
Rure theraneo nata puella phrigem
Phrix erat aurore coniux tamen abstulit illum
Extreme noctis que dea finit iter
Phrix erat & genitus de nostro sanguine qui nunc
Cum diis potandas nectare miscet aquas
Phrix erat anchises volucrum cui mater amorum
Gaudet in ydeis concubuisse iugis
Nec puto collatis forma menelaus et annis
Iudice te nobis anteferendus erit

Non dabis certe socerum tibi clara fugantem
Lumina: qui trepidos a dape vertat equos
Nec priamo pater est soceri de cede cruentus
Nec qui myrtoas crimine signet aquas
Nec proavo stigia nostro captantur unda
Poma: nec in medius queritur humor aquis
Quid tamen hoc refero: si te tenet ortus ab illis
Cogitur huic domui iupiter esse socer
Heu facinus: totis indignus noctibus ille
Te tenet: amplexu perfruitur que tuo
At mihi conspiceris posita vix denique mensa
Multaque que ledant hoc quoque tempus habet
Hostibus eveniant convivia talia nostris
Experior posito qualia sepe mero
Penitet hospitii cum me spectante lacertos
Inponit collo rusticus ille tuo
Rumpor et invideo: quid enim non omnia narrem
Membra superiecta cum tua veste fovet
Oscula cum vero coram non dura daretis
Ante oculos posui pocula sumpta meos
Lumina demitto cum te tenet artius ille
Crescit et invito lentus in ore cibus

Sepe dedi gemitus: et te lacrima notavi
Ingemuisse tibi non tenuisse meo
Sepe meam volui flammam reperire: at illa
Crevit: et eructas ignis in igne fuit
Multaque ne videam versa tenuere in umbo
Sed liquoras oculos protinus ipsa meos
Quid faciat dubito: dolor est meus ista videre
Sed dolor a facie maior abesse tua est
Qua licet et possum luctor celare furorem
Sed tamen apparet dissimulatus amor
Nec tibi verba damus: sentis mea vulnera sentis
Atque utinam soli sint mea nota tibi
Ha quotiens lacrimis venientibus ora reflexi
Ne causam fletus quereret ille mei
Ha quotiens iuvenum narravi potus amores
Ad vultus referens singula verba tuos
Indiciumque mei ficto sub nomine feci
Ille ego si nescis verus amator eram
Quin et ut possem verbis petulantius uti
Non semel ebrietas est simulata mihi
Prodita sunt memini tunica tua pectora laxa
Atque oculis aditum nuda dedere meis

Pectora vel puris nivibus vel lacte tuisque
Coplexo mrīs candidiora iove
Dum stupeo visis iam pocula forte tenebā
Tortilis adigitis decidit ansa meis
Oscula si nate dederas c° protinus illa
Hermiones tenero levis ab ore tuli
Et mo tarabā veteres v' supinus amores
Et mo parvulū signa trocēcia dabā
Et tonnīū primas domine cithareq; tuas
Visus tu blādis nuper adire sonus
Que mi nō aliud q̄ formidac loquute
Oratis medias deserere preces
Qui faceret magni premiū certaminis eēs
Seque suo posset victor habere thoro
Vt fuit ypomenes teneyrda premia rsus
Que pro cursu vicerat ari procos
Vt ferus alcides athelaia cornua fregit
Dum petit amplexus deianira tuos
Nra par hās leges victoria fecit isset
Seque mia vires esse laboris opus
Nunc m nil super e nisi te formosa precari
Amplectique tuos si paciar pedes

Athelao collecta bus herculi pro nubia deyanice luge ... si transformato cu illo ... dacet ... mutatq; ... hercules ... cornua ... rapta fuit

Sit et tu fugia
venies scēta
urbes
Venit ut i ferro lo
ypodomia sina

O decus o primus geminorum gloria fratrum
O Iove digna viro ni Iove nata fores
Aut ego Sigeos repetam te coniuge portus
Aut hic Tenaria contegar exul humo
Non mea sunt summa leviter districta sagitta
Pectora: descendit vulnus ad ossa meum
Hoc mihi iam repeto fore ut a celesti sagitta
Figar: erat verax vaticinata soror
Parce datum fatis Helene contemnere amorem
Sic habeas faciles in tua vota deos
Multa quidem subeunt: sed coram ut plura loquamur
Excipe me lecto nocte silente tuo
An pudet et metuis venerem temerare maritam
Castaque legittimi fallere iura thori
Ha nimium simplex Helene ne rustica dicam
Hanc faciem culpa posse carere putas
Aut faciem mutes aut sis non dura necesse est
Lis est cum forma magna pudicitie
Iupiter his gaudet gaudet Venus aurea furtis
Hec tibi nempe patrem furta dedere Iovem
Vix fieri si sunt vires in semine amorum
Et Iovis et Lede filia casta potes

Iuvenal
rara adeo est concordia
forme atque pudicitie

Iuvenal
Vile porro: filiola
[illegible]

Causa m[ihi] nunc sit tu te mea regna tenebit
Et tua sim quamvis crimina solus eo
Nunc ea peccemus q[ue] corrigit hora iugalis
Si m[ihi] non promisit non in vana venus
Sed tibi et hoc suadet rebus non voce maritus
Neve sui furtis hospitis obstet abest
Non habuit tempus quo cresia regna videret
Aptius: o mira calliditate virum
Iuit et ydei mando tibi dixit iturus
Curam pro nobis hospitis uxor agas
Negligis absentis testor mandata mariti
Cura tibi non est hospitis ulla tui
Huncine tu speras hominem sine pectore dotes
Posse satis forme tindari nosse tue
Falleris: ignorat; nec si bona magna putaret
Que tenet externo crederet illa viro
Ut te nec mea vox nec te meus incitet ardor
Cogimur ipsius commoditate frui
Aut erimus stulti sic ut superemus et ipsum
Si tam securum tempus abibit iners
Pene suis ad te manibus deduxit amantem
Utere mandantis simplicitate viri

Sola iaces viduo tam longa nocte cubili
[I]nviduo iaceo nudus et ipse thoro
[T]e mihi meque tibi tota gaudia iungat
Candidior medio nox erit illa die
[T]unc ego iurabo quevis tibi numina meque
Astringam verbis in tua iussa meis
[T]unc ego si non est nostra fiducia fallax
Efficiam presens ut mea regna petas
Si pudet et metuis ne me videare secuta
[I]pse reus sine te criminis huius ero
Nam sequar egide factum fratrisque tui
Exemplo tangi non propiore potes
[T]e rapuit Theseus geminas Leucipidas illi
Quartus in exemplis annumerabor ego
Troia classis adest armis instructa virisque
[I]am facient celeres remus et aura vias
[I]bis Dardanias ingens regina per urbes
[T]eque novam credet vulgus adesse deam
Quaque feres gressus adolebunt flamme
Cesaque sanguineam victima planget humum
Dona pater fratres et cum genitrice sorores
Yliadesque omnes totaque Troia dabit

Hac mi pars amc vix dicit^2 ulla futuri
Plura feres q̄ q̄ littera nr̄a refert
Nec tu rapta time ne nos fera bella sequat^2
Concitet et vires grecia tota suas
Tot prius abductis et q̄ ē repetita per arma
Crede m̄ vanos res habet ista metus
Noīe cepat aquilonis erechtida traces
Et tuta abello bistonis hora fuit
Phasida puppe noua vexit pagasus yson
Lesa nec ē colcho tessala terra manu
Te q̄ rapuit rapuit minoida theseus
Nulla tn̄ minos cretas adarma vocat
Terror ī his ipō maior solet ēē periclo
Queq̄ timere libet pertimuisse pudet
Finge tn̄ si vis ingēs consurgere bellū
Et m̄ sunt vires et mea thela nocent
Nec minor ē asie quā vrā copia terre
Illa viris diues diues habūdat eq̄s
Nec plus attrides aī menelaus habebat
Quā paris aut armis anteferēdus erit
Pene puer vario iuuenes certamē vici
Singulis ilioneus deiphebus q̄ fuit

Pene puer cesis abducta armenta recepi
Hostibus et causam nominis inde tuli
Nec me putes in me non cominus esse timendum
Figitur in iussum nostra sagitta locum
Non potes illi prime dare facta iuvente
Instruere atriden non potes arte mea
Omnia si dederis nunquam dabis hectora fratrem
Unus is innumeri militis instar erit
Quid valeam nescis et te mea robora fallunt
Ignoras cui sis nupta futura viro
Aut igitur belli nullo repetere tumultu
Aut cedent marti dorica castra meo
Non tamen indignor pro tanta sumere bellum
Coniuge certamen prelia magna movent
Tu quoque si de te totus contenderit orbis
Nomen ab eterna posteritate feres
Spe quoque non timida dys hinc cepta secundis
Exige cum plena munera pacta fide

Helena Paridi.

Nunc oculos tua violavit epistola nostros
Non rescribendi gloria visa levis
Ausus es hospicii temeratis advena sacris

Sacris et quod olim hospites passim [illegible] hospiti [illegible] dabat

Legittimā nupte sollicitarē fidē
Silicet id circo ventosa per equora vectū
Excepit portu tenaris hora suo
Nec tibi diversa q̄uis a gente venires
Oppositas habuit regia nr̄a fores
Esset ut officij merces iniuria nr̄i
Qui sic intrabas hospes an hostis eras
Nec dubito q̄n hec cū sit tā iusta vocet̄
Rustica iudicio nr̄a / querela tuo
Rustica sim certe dū nō oblita pudoris
Dūq̄ tenor vite sit sine labe mee
Si nō ē ficto tristis mī vultus in ore
Vel adhuc [illegible] / [illegible]
Nec sedeo duris torva superciliis
Fama tn̄ clara ē et adhuc sine crimē vixi
Et laudē de me nullus adulter hēt
Quo magis admiror q̄ sit fiducia cepti
Spemq̄ tori dederit q̄ tibi cā mei
An q̄ vim nob̄ neptunius attulit heros
Rapta semel videor bis q̄ digna rapi
Crimē erat nr̄m si nō irata fuissem
Cū sim rapta meū q̄d nisi nolle fuit
Nō tn̄ e facto fructū tulit ipe petitū
Excepto redij passa timore nichil

Oscula luctanti tanto pauca proterv*us*
Abstulit ulterius nil habet ille mei
Que tua negligentia non his contentus abisses
Di melius similis non fuit ille tui
Reddidit intacta minuitque modestia crimen
Et iuvenem facti penituisse patet
Thesea penituit paris et succedere illi
Ne quando non sit in ore meum
Nec tamen irascor (quis enim succenset amanti)
Si modo quem preferes non simulatur amor
Hoc etiam dubito non quod fiducia desit
Aut quod sit facies non bene nota mihi
Sed quia credulitas dampno solet esse puellis
Verbaque dicuntur vestra carere fide
At peccant alie matronaque rara pudica est
Quis prohibet raris non inesse meum
Nam mea que visa est tibi mater idonea cuius
Exemplo flecti me quoque posse putes
Matris in admisso falsa sub imagine luse
Error inest pluma tectus adulter erat
Nil ego si peccem possum nescisse nec ullus
Error qui facti crimen obumbret erit

Vfert ad hoc aut m[illegible] virginitas libata [illegible]

tractatur de hoc ... [illegible]

adhoc [illegible] pudicitie

vfert adhoc [illegible] si fuit [illegible]

Sin bn̄ erravit: vitiū q̄ auctore redemit
Felix i culpa quo ioue dicar ego
Et genus et proavos et regia nōia iactas
Clara satis domus hec nobilitate suā
Iupiter et proavus soceri taceat̄ et omē
Tantalide pelopis tindareiq; genus
Dat michi leda ioue cigno decepta parente
Que falsa gremio credula fouit auē
I nunc et frigie late primordia gentis
Cuq; suo priamo laomedota refer
Quos ego suspitio s; q̄ tibi gl'a maior ē — Iupiter
Quintus is a nr̄o nōie primus erit — ylus
Sceptra tue q̄uis rear ee potentia terre — laomedo
Non tn̄ hec illis ee minora puta — priamus
Si iā diuitiis locus hic nūo q; virorū — paris
Vincitur: at certe barbara terra tua
Munera magna quidē promittit epla diues
Ut possint ipas illa movere deas
Sed si iam vellē fines transire pudoris
Tu melior culpe causa futurus eras
Aut ego perpetuā famā sine labe tenebo
Aut ego te potius quā tua dona sequar.

Atque ea non sperno sit acceptissima semper
Munera sunt auctor que preciosa facit
Plus multo est quod amas quod sum tibi causa laboris
Quod tam per longas spes tua venit aquas
Illa quoque apposita que nunc facis improbe mensa
Quamvis experiar dissimulare noto
Cum modo me spectes oculis lascive protervis
Quos vix instantes lumina nostra ferunt
Et modo suspiras modo pocula proxima nobis
Sumis quaque bibi tu quoque parte bibis
A quotiens digitis quotiens ego tecta notavi
Signa supercilio pene loquente dari
Et sepe extimui ne vir meus illa videret
Non satis occultis erubuique notis
Sepe vel exiguo vel longo murmure dixi
Nil pudet hunc: nec vox hec mea falsa fuit
Orbe quoque in mense legi sub nomine nostro
Quod deducta mero littera fecit amo
Credere me tamen hoc oculo renuente negavi
Heu michi iam didici sic ego posse loqui
His ego blanditiis si peccatura fuissem
Flecterer: his poterant pectora nostra capi

Est quoque confiteor facies tua tanta: potestque
Velle sub amplexus ire puella tuos
Altera sed potius felix sine crimine fiat
Quam cadat externo noster amore pudor
Disce meo exemplo formosis posse carere
Est virtus placitis abstinuisse bonis
Quam multos credas iuvenes optare quod optas
Qui sapiunt: oculos an Paris unus habes
Non plus tu cernis. sed plus temerarius audes
Nec tibi plus cordis sed magis oris adest
Tunc ego te vellem celeri venisse carina
Cum mea virginitas est mille petita procis
Si te vidissem. primus de mille fuisses
Iudicio veniam vir dabit ipse meo
Ad possessa venis preceptaque gaudia serus
Spes tua lenta fuit quod petis alter habet
Ut tamen optarem fieri tua Troica coniunx
Invitam sic me nec Menelaus habet
Desine molle precor verbis convellere pectus
Neu mihi quam te dicis amare noce
Sed sine quam tribuit sortem natura tueri
Nec spolium nostri turpe pudoris habe.

Ut venus hec pacta est et in altis vallibus yde
Tres tibi nudas exhibuere dee
Una quia tibi regnum bella daret altera laudem
Tindaridis coniux tertia dixit eris
Credere vix egit celestia corpora posse
Arbitrio formam supposuisse tuo
Utque sit hoc verum certe pars altera ficta est
Iudicii precium quod data dicar ego
Non est tanta mihi fiducia corporis ut me
Maximam dona putem teste fuisse dea
Contenta est oculis hominum mea forma probari
Laudatrix venus est invidiosa mihi
Sed nihil infitior faveo quoque laudibus istis
Nam mea vox quare quod cupit esse negat
Nec tu succense nimium mihi creditus egre
Tarda solet magnis rebus inesse fides
Prima mea est ergo veneri placuisse voluptas
Proxima me visam premia summa tibi

3a volup.

Nec te palladios nec te iunonis honores
Auditis helene preposuisse bonis
Ergo ego sum virtus ego sum tibi nobile regnum
Ferrea sim si non hoc ego pectus amem
Ferrea crede mihi non sum sed amare repugno
Illum quem fieri vix puto posse meum
Quid bibulum curvo proscindere litus aratro
Spemque sequi ceptam quam locus ipse vetat
Sum rudis ad veneris furtum nullaque fidelem
(Dii mihi sunt testes) lusimus arte virum
Nunc quoque quod tacito mando mea verba libello
Fungitur officio littera nostra novo
Felices quibus usus inest ego nescia rerum
Difficilem culpe suspicor esse viam
Ipse malo metus est iam nunc confundor et omnes
In nostris oculos vultibus esse reor
Nec reor hoc falso sensi mala murmura vulgi
Et quasdam voces retulit ethra mihi
At tu dissimula nisi iam desistere mavis
Sed cur desistas dissimulare potes
Lude sed occulte maior non maxima nobis
Est data libertas quod menelaus abest

Ille quidem properavit ita ut rogare profectus
Magna fuit subite nostraque causa vie
At mihi si visum est: hic nec dubitaret an iret
Quam primum dixi sic venturus eras
Omne letatus dedit oscula quod domusque
Et si sint nate domus hospes ait
Vix semel visum que diu poscere luctor
Nil illi potui dicere preter erit
Vela quidem regere venteis dedit ille secundis
Sed tu non ideo cuncta licere puta
Sic meus hinc vir est: ut me custodiat absens
An nescis longas regibus esse manus
Fama quoque est oneri: nam quo constantius ore
Laudamur vulgi iustius ille timet
Que iuvat ut nunc est eadem mihi gloria damno
Et melius fame verba dedisse fuit
Nec quod abest hic me tenuit mirare relictam
Moribus et vite credidit ille mee
De facie metuit: vite confidit: et illum
Securum probitas: forma timere facit
Tempora ne pereant ultro data precipis: utque
Simplicis utamur commoditate viri

Et libet timeo: nec adhuc exacta voluptas
Et satis in dubio pectora nr̄a labat
Et vir abē nobis: et tu sine coniuge dormis
Inque vice tua me te mea forma capit
Et longe noctes: et nos ser̄moē coimus
Et tu me miseram blandus et una domus
Et peream: si nō invitat omnia culpā
Nescio quo tardior: sed tn̄ ipa metu

Sensualitas arguit — Quod male persuades: ut bn̄ coge posses
Ut mea rusticitas excutienda foret
Utile ē interdū ipsis iniuria passis
Sic certe felix eē coacta fore

nō sup — Dum potius novus ē cepto pugnemus amori — Principiis obsta, sero medicina pa
Flāma recens sparsa parva resedit aqua
Certus in hospitibus nō ē amor: errat ut ipsi
Cumque nl̄ speres firmius ē fugit
Hipsiphile ē testis: testis minoia virgo
In nō exhibitis utraque lusa thoris
Tu quoque dilectam multos infide per annos
Diceris de enone destituisse tuā
Nec tn̄ ipe neges: sunt oīa nota d te
Querere si nescis maxima cura fuit

Adde q ut cupias costas i amor manere
No potes: expectetur ia tua vela phryges
Qui loqueris mecu tu nox sperata paratur
Qui ferret i pria ia ti ventus erit
Cursibus i medys novitatis plena viagis
Gaudia: cu vetis iam abibit amor
An sequar ut suades laudataq pergama visa
Pronurus et magni laomedontis ero
No ita contemno volucris pr̃mia fame
Ut probris terras ipleat illa meis
Quid de me poterit sparte qd achaia tota
Quid gentes asie qd tua troia loq
Quid priamus de me priami qd sentiet uxor
Tot q tui fres dardanidesq nurus
Tu q q poteris fore me sperare fidele
Et no exemplis anxius ee meis
Quicuq iliacos intraverit advena portus
Is ti sollicitu causa timoris erat
Ipse mi quoties iratus adultera dices
Oblitus nostro crimine i ee tui
Delicti fies idem reprehensor et auctor
Terra precor vultus obruat ante meos
At fruar iliacis opibus cultuq beato

Donaq; pmissis uteuora fera
Purpura naq; m' preciosaq; textā habuit
Congestoq; aurū pondere diues ero
Da veniā fasse: nō sut tua nūina tāto
Nescio quo tellus timet ista mo
Quis m' si ledar phrigys surret ī oīs
Vnde petā fratres vnde parētis opem
Nō erat oethes ad quā despecta redire
Nō ipsea pares caliopeq; soror
Quā medee fallax promisit yason
Pulsa ē esonia nō minus illa domo
Tale m' timeo s; nec medea timebat
Fallitur augurio spes bō sepe suo
Omnis inermes q nūc iactāt ī alto
Nauibus aporti leue fuisse fretū
Fax q; me terret quā se peperisse raucā
Ante diē partus ē tua visa pares
Et vatū timeo moitos q's igne pelasgo
Ylion arsurū premonuisse ferūt
Vtq; fauet cytharea n' q virit habet q;
Partha p arbitrū bina trophea tuū
Sic illas vereor: quē si tua gl'a vera ē
Iudice te: tā nō tenuere diuē
Nec dubito qn te si persequar arma parēt

Nescio qua natale solū dulcedine cunctos: Ducit et ī memores nō sinit eē sui

A tua ē iudicata pulcrior et pomū adepta ē

Vnū adhuc nē
tunc vapta tunc n'

Vivit per gladios haud mihi vir amor
Altera certaminis media bella regit
Attraris hemonios ypocto mia viros
Tu fore tam lenti iusta Menelaon ira
Et geminos fratres Tindareumque putas
Quam bene te iactas et fortia facta loqueris
A verbis facies dissidet ista tuis
Apta magis veneri quam sunt tua corpora marti
Bella gerunt fortes tu pari semper ama
Hectora quem laudas pro te pugnare iubeto
Militia est operis altera digna tuis
His ego si saperem pauloque audacior essem
Uterer: uteretur si qua puella sapit
Aut ego deposito faciam fortasse pudore
Et dabo cunctatas tempore victa manus
Quod petis ut furtim praesentes ista loquamur
Scimus: quid captes colloquium quod voces
Sed nimium properas et adhuc tua messis in herba est
Haec mora sit voto forsan amica tuo
Hactenus: archanum furtivae conscia mentis
Littera iam lasso pollice sistit opus
Cetera per socias climeneque ethramque loquamur
Quae mihi sunt comites consiliumque duae

Qua rupere fretas ero n' forte parauitas
Ampe landri dū veit ipe manu

leander hero

Mittit abideus quā mallet ferre salutē
Si cadat ira maris sesta puella n'
Sunt mi faciles et sunt iamorē secundi
Inuitis oculis hec mea scripta leges
Sed m' no faciles: nā cur mea vota morarēt
Cur ē no nota me patitur agua
Ipā vides celū pice nigrius: et freta ventis
Turbida: pertanias vix adeunda rates
Unus et hic audax a quo h' littera nra
Redditur: e portu nauita mouit iter
Ascensurus erā n' q' cuncta proze
Soluerēt i spectulis ois abydos erat
Nec poterā seruare metos d'tu an? prius
Quiq3 tegi volumus no latuisset amor
Protinus hec scribes felix i lra dixi
Nā h' formosā porriget illa manū
Forsitan admotis erit tangere labellis
Rupere ētu niueo vincla dente volet
Talibus exiguo dictis m' murmure vis
Cetera cū carta dextera locuta mea ē
Ha quāto vellē quā scriberet illa notaret
Neq3 per assiduas secula ferret aquas

Aptior illa quidem placido dare verba sopori
Et tibi cum sensus apta misit mei
Septima nox agitur spatium mihi longius anno
Sollicitum raucis ut mare fervet aquis
His ego si vidi mulcentem pectora somnum
Noctibus: insani sit mora longa freti
Rupe sedens aliqua: specto tua littora tristis
Et quo non possum corpore mente feror
Lumina quin etiam summa vigilantia turre
Aut videt aut acies nostra videre putat
Ter mihi deposita est in sicca vestis arena
Ter grave temptavi carpere nudus iter
Obstitit inceptis tumidum iuvenilibus equor
Mersit et adversis ora natantis aquis
At tu de rapidis immansuetissime ventis
Quid mecum certa prelia mente geris
In me si nescis borea non equora sevis
Quid faceres: esset ni tibi notus amor
Tam gelidus cum sis non te mi improbe quarta
Ignibus atheis incaluisse negans
Gaudia rapturo si quis tibi claudere vellet
Aereos aditus quo paterere modo
Parce precor facilemque move moderatius auram

Imperat ypodates sic nunc nisi nil
Vana peto: precibusque minimis submurmurat ipse
Quasque quam nulla parte coherceret aquas
Nunc darent audaces vt in dedalus alas
Ycareum quamuis hic prope litus adest
Quicquid erit patiar liceat modo corpus in auras
Tollere: quod dubia sepe pependit aqua
Interea dum cuncta negant venti fretaque
Mente agito furti tempora prima mei
Nox erat incipiens (namque est meminisse voluptas)
Cum foribus patriis egrediebar amans
Nec mora deposito pariter cum veste timore
Iactabam liquido brachia lenta mari
Luna fere tremulum prebebat lumen eunti
Vt comes in nostras officiosa vias
Hanc ego suspiciens faueas dea candida dixi
Et subeant animo latmia saxa tuo
Non sinit endimion te pectoris esse seueri
Flecte precor vultus ad mea furta tuos
Tu dea mortalem celo delapsa petebas
Vera loqui liceat quam sequor ipsa dea est
Neu referam mores celestia pectore dignos
Forma nisi veras non cadit illa deas

Aut veneris facie non est prior illa: tua vel

Neve meis credas vocibus: ipsa vide

Quantum cum fulges radiis argentea puris

Concedunt flammis sidera cuncta tuis

Tanto formosis formosior omnibus illa est

Si dubitas cecum cinthia lumen habes

Hec ego vel certe non his diversa loquutus

Per mihi cedentes nocte ferebar aquas

Unda repercusse radiabat ymagine lune

Et nitor in tacita nocte diurnus erat

Nullaque vox usquam nullum veniebat ad aures

Preter dimote corpore murmur aque

Alciones sole memores ceicis amati

Nescio quid vise sunt mihi dulce queri

Iamque fatigatis humero sub utroque lacertis

Fortiter in summas erigor altus aquas

Ut procul aspexi lumen meus ignis in illo est

Illa meum dixi litora numen habent

Et subito lassis vires rediere lacertis

Visaque est quam fuerat mollior unda mihi

Frigora ne possim gelidi sentire profundi

Qui calet in cupido pectore prestat amor

Quo magis accedo propioraque litora fiunt

Quoque minus restat plus libet ire mihi
Cum vero possum cerni quoque protinus addis
Spectatrix animos ut valeamque facis
Tunc et nando dominae placuisse laboro
Atque oculis iacto brachia nostra tuis
Te tua vix prohibet nutrix descendere in altum
Hoc quoque enim vidi nec mihi signa dabas
Nec tamen effecit quamvis retinebat euntem
Ne fieret prima pes tuus udus aqua
Excipis amplexu feliciaque oscula iungis
Oscula dii magni trans mare digna peti
Eque tuis demptos humeris mihi tradis amictus
Et madidam siccas aequoris imbre comam
Cetera nox et nos et turris conscia novit
Quodque mihi lumen per vada monstrat iter
Nec magis illius numerari gaudia noctis
Hellespontiaci quam maris alga potest — vel herba crescens in litore; alga in mari, ulva in palude
Quo brevius spatium nobis ad furta dabatur
Hoc magis est cautum ne foret illud iners
Iamque fugatura Tithoni coniuge noctem
Previus aurore lucifer ortus erat
Oscula congerimus properata sine ordine raptim
Et querimur parvas noctibus esse moras

Argꝫ ita vectantis monitu mitteris amaro
Frigida deserta littera rate peto
Ordine dum fletus repetoqꝫ ego elludis undas
Respicies dnaz tu licet usqꝫ meā
Siqua fides vero ē vehemens huc ēē natator
Cū redeo videor naufragus ēē m̄i
Hoc qꝫ si credis adte prona via videtur
A te cū redeo clivus inertis aque
Inuitus repeto nunc moror urbe mea
Heu m̄i animis iuncti secernimur undis
Unaqꝫ mens tellus nō habet una duos
Vel tua me Sestos vel te mea sumat abydos
Tā tua terra m̄i quā t̄ nr̄a placet
Cur ego confundor quotiens confunditur equor
Cur m̄ tā levis ventus obeē pt
Iam nr̄os cuū norūt delphines amores
Ignotū nec me piscibus ēē reor
Iam patet attritus solitarū limes aquarū
Nō alit̄ multa q̄ via pressa rota
Quod m̄ nl̄ eēt n̄ sic iter ante q̄rebar
At nūc per ventos hoc qꝫ abeē queror
Fluctibus i medicas athamantidos equora canēt
Vixqꝫ manet portu tuta carinā suo

Inuitus repeto
patriā qs credere possit

Hoc mare cum primum de virgine nomina mersa
Que tenet est nactum tale fuisse puto
Est satis amissa locus hic infamis ab helle
Utque mihi parcat crimine nomen habet
Invideo phrixo que per freta tristia tutum
Aurea lanigero vellere vexit ovis
Non tamen officium pecoris navisque requiro
Dummodo quas findam corpore dentur aque
Arte egeo nulla fiat modo copia nandi
Idem navigium nauta vector ero
Non sequar aut helicem aut qua tyros utitur acthon
Publica non curat sidera noster amor
Andromedam spectat alius claramque coronam
Quaeque micat gelido parrasis ursa polo
At mihi quod perseus et cum iove liber amarunt
Indicium dubie non placet esse vie
Est aliud lumen multo mihi certius istis
Non erit in tenebris quo duce noster amor
Hoc ego dum spectabo colchos atque ultima ponti
Quaque viam fecit tessala pinus eam
Et iuvenem possum superare palemona nando
Miraque quem subito reddidit herba deum
Sepe per assiduos languent mea brachia motus

Vixq3 pre(m)e(n)s metas fessa trahit(ur) aquas
Hic ego du(m) dixi p(re)ciu(m) no(n) vile laboris
Iam d(omi)ne nob(is) colla tenenda dabo
Protinus illa valet atq3 ad sua p(re)mia tendit
Ut celer collo currere milit(is) equus
Ipse meos ergo s(e)c(un)do q(ui)b(us) urov amores
Seq3 magis celo digna puella sequor
Digna q(ui)de(m) celo s(ed) arthur tellure moratur
Aut dic ad superos hinc m(ihi) quo sit iter
Hinc e(st) q(uod) misero raro co(n)tingis amanti
Cuiq3 mea fuit turbida mente fecta
Quid m(ihi) q(uod) lauto no(n) sequar equor p(ar)te
Non minus hec nob(is) q(uam) brevis obstat aqua
An malim dubito toto procul orbe remotus
Cu(m) d(omi)na longe spemq3 habere mea
Quo propior nu(n)c e(st) flam(m)a propior calesco
Et res no(n) semper spes m(ihi) semper adest
Pene manu q(uod) amo tacta e(st) vicina tergo
Sepe (sed heu) lacrimas hec m(ihi) ta(n)ta movet
Velle q(uod) e(st) aliud fugientia prendere poma
Spemq3 suo refugi fluminis ore seq(ui)
Ergo e(st) te nu(n)q(uam) n(isi) cu(m) volet unda tenebo
Et me felice nulla videbit hiemps

Cumque minus firmum nil sit quam ventus et unda
In ventis et aqua spes mea semper erit
Estus adhuc tamen est quid cum mihi deseruit equor
Pleias et arthophilax oleniumque pecus
Aut ego non novi quam sim temerarius aut me
In freta non cautum mittet quoque mittit amor
Neve putes id me quod abest promittere tempus
Pignora polliciti non tibi tarda dabo
Sit tumidum paucis etiam noctibus equor
Ire per invitas experiemur aquas
Aut mihi continget felix audacia salvo
Aut mors solliciti finis amoris erit
Optabo tamen ut partes expellar in illas
Et teneant portus naufraga membra tuos
Flebis enim tactuque meum dignabere corpus
Et mortis dices huic ego causa fui
Scilicet interitus offenderis omine nostri
Litteraque invisa est hac mea ~~parte tibi~~ parte tibi
Et sine parte queri sed et ut mare finiat iram
Accedant queso fac tua vota meis
Pace brevi nobis opus est dum transferor illuc
Cum tua contigero littora perstet hiemps
Illic est aptum nostre navale carine

Et melius nulla stat mea puppis aqua
Illic me claudat boreas ubi dulce morari est
Tunc piger ad nandum tunc ego cautus ero
Nec faciam surdis convicia fluctibus ulla
Triste natanti nec querar esse fretum
Me pariter teneant venti tenerique lacerti
Per causas illic impediarque duas
Cum patietur hiemps remis ego corporis utar
Lumen in aspectu tu modo semper habe
Interea pro me pernoctet epistola tecum
Quam precor ut minima prosequar ipse mora

Hero Leandro.

Quam mihi misisti verbis leandre salutem
Ut possim missam rebus habere veni
Longa mora est nobis omnis que gaudia differt
Da veniam fasse non patienter amo
Urimur igne pari sed sum tibi viribus impar
Fortius ingenium suspicor esse viris
Ut corporis teneris ita mens infirma puellis
Deficiam parvi temporis adde moram
Vos modo venando modo rus geniale colendo
Ponitis in varia tempora longa mora
Aut fora vos retinent aut uncte dona palestre

Flectitis aut freno colla fugatis equi
Nec volucrem laqueo nec piscem perdimus hamo
Diluitur posito serior hora mero
His mihi submotis vel si minus acrior uror
Quid faciam; superest preter amare nil
Quod superest facio: teque o mea sola voluptas
Plus quoque quam reddi te mihi possit amo
Aut ego cum cara de te nutrice susurro
Quaeque tuum miror tam moretur iter
Aut freta prospiciens odioso concita vento
Corripio verbis equora pene tuis
Aut ubi seviciam paulum gravis unda remisit
Posse quidem sed te nolle venire queror
Dumque queror lacrime per amantia lumina manant
Pollice quas tremulo conscia siccat anus
Sepe tui specto si sint in litore passus
Impositas tamquam servet arena notas
Utque rogem de te: scribam tibi siquis abido
Venerit inquiro siquis abydo venit
Quid referam; quotiens dem vestibus oscula quas tu
Hellespontiaca ponis iturus aqua
Sic ubi lux acta est et noctis amicior hora est
Exhibuit pulsa sidera clara die

Protinus i summa vigilantia luma turre
Ponimus assuete signa notaqz vie
Tortaqz vsato ducentes stamina fuso
Feminea tardas fallim arte moras
Quid loquar iterea tam longo tpe queris
Nil n leandri no in ore meo e
Iam ne putes exire domo mea gaudia nutrix
An vigilat oes et timet ille suos
Iam ne suas humeris illu deponere vestes
Pallade ia pigui tinge mebra vt putas
Annuit illa fere no nra q oscula curet
Sz movet obrepens somp anile caput
Postqz more minimu ia certe navigat iqt
Lentaqz dimotis brachia iactat aquis
Pauaqz cu tacta pfeci stamina terra
An medio possis querim ee freto
Et mo prospicimus timida mo voce pcam
Vt ti det faciles vtilis aura vias
Auribus incertas voce captam et oez
Adventu strepitu credim ee tuu
Sic vbi decepte pars e m maxia noctis
Acta subit furtim lumia fessa sopor
Forsita invitus mecu tn improbe dormis

Et q̄q̄ non vis ipe venio venis
Nā mō te videor prope iā spectarē natātē
Brachia nūc humeris humida ferre meis
Nūc dare (que soleo) madidulas velaīa mebris
Pectora nūc iūcto nrā fouere sinū
Multa qz preterea ligua vlterda molesta
Que fecisse iuuat facta referre pudet
Me miserā breuis ē hec ꝛ nō vera voluptas
Nā tu nō somnia semper abire soles
Firmius ōupidi tamē tocamus amātes
Nec tarcat vera gaudia nrā fide
Cur ego tōt viduas exigi frigida noctes
Cur totiēs ame lente notator abes
Et mare rofiteor nō dū tractabile nauti
Nocte sed hesterna lenior aura fuit
Cur ea precrita ē tue nō vetera timebas
Iam bona nūc pereyt nec hec rapta via ē
Protinus ut silis dente te copiā nardi
Nec melior certe quā prior aura fuit
At cito iactari ē mutata forma profuti
Tempore tū properas sepe minor venit
Sic puto dspēlus nil q; quereris haberes
Neqz te aplexo nulla noret hiemps

Certe ego tunc ventos audire leta sonantes
Et nunquam placidas esse precarer aquas
Quid tibi nunc cecidit nunc sis metuentior undis
Contempnisque prius nunc vereare fretum
Nam memini cum te saevum veniente minaxque
Non minus aut multo non minus equor erat
Cum tibi clamabam sis tu temerarius esto
Ne miserae virtus sit tua flenda mihi
Unde novus timor hic quoque illa audacia fugit
Magnus ubi est spretis ille natator aquis
Sis tamen hoc potius quam quod prius esse solebas
Et facias placidas per mare tutus iter
Dummodo sis idem dum sic ut scribis amemur
Flammaque non fiat frigidus illa cinis
Non ego tam ventos timeo mea vota morantes
Quam similis vento ne tuus erret amor
Ne non sim tanti superentque pericula causam
Et videar merces esse labore minor
Interdum metuo patria ne ledar et impar
Dicar abydeno Thressa puella viro
Ferre tamen possum patientius omnia quam si
Otia nescio qua pellice captus agas
In tua si veniunt alieni colla lacerti

Sit nomen nisi finis amoris amor
Nam potius peream quam crimine vulneror isto
Fataque sint culpa nostra priora tua
Nec quia venturi dederis mihi signa doloris
Hec loquor aut fama sollicitata noua
Omnia sed vereor quis enim securus amauit
Cogit et absentes plura timere locus
Felices illas sua quas presentia nosse
Crimina vera iuuat: falsa timere vetat
Nos tamen vana mouet quam facta iniuria fallit
Incitat et morsus error utrosque pares
O ut venias aut ne ventus ne pater nec
Causa quod sit femina ulla more
Quod si scio: moriar (mihi crede) dolendo
Iam dudum peccas si mea fata queris
Sed neque peccabis: frustra quod terreor istis
Quo quod minus venias: invida pugnat hiemps
Me miseram quanto plangitur litora fluctu
Et latet obscura condita nube dies
Forsitan ad pontum mater pia venerit helles
Mersaque roratis nata fleatur aquis
An mare ab inuiso priuigne nomine dictum
Vexat inequoream versa nouerca deam

No fauet (ut nuc e) teneris locus iste puellis
Hac helle periit hac ego ledar aqua
At tibi flamarum memori neptune tuarum
Nullus erat ventis impediendus amor
Si neque ammone nec laudatissima forma
Criminis e tiron fabula vana tui
Lucidaque alcione ceyceque et hecatone nata
Et non dum nexis angue medusa comis
Flauaque laudice celoque recepta celeno
Et quarum memini noia lecta mi
Has certe plures qz canunt neptune poete
Molle latus lateri conposuisse tuo
Cur ergo totiens vires expertus amoris
Assuetum nobis turbine claudis iter
Parce ferox latoque mari tua prelia misce
Seducit terras hec breuis vnda duas
Te decet aut magnas magnum iactare carinas
Aut et totis classibus esse trucem
Turpe deo pelagi iuuenem terrere natantem
Gloria que e stagno quolibet ista minor
Nobilis ille quidem e et clarus origine sed non
A tibi suspecto duxit vlixe genus
Da veniam seruaque duos natat ille sed isdem

Corpus leandri spes mea pendet aquis
Sternuit et lumen (posito iam scribimus illo)
Sternuit et nobis prospera signa dedit
Ecce merum nutrix faustos instillat in ignes
Cras erimus plures inquit et illa bibit
Effice nos plures euicta per equora lapsus
Et penitus toto corde recepte mihi
In tua castra redi socii desertor amoris
Ponuntur medio cur mea membra thoro
Quod timeas non est auso venus ipsa favebit
Sternet et equoreas equore nata vias
Ire libet medias ipsi mihi sepe per undas
Sed solet hoc maribus tucius esse fretum
Nam cur hoc vectis frixo frixique sorore
Sola dedit vastis femina nomen aquis
Forsitan adventum metuis ne robora desint
Aut gemini nequeas ferre laboris onus
At nos diversi medium coeamus in equor
Obviaque in summis oscula demus aquis
Atque ita quisque suas iterum redeamus in urbes
Exiguum sed plus quam nihil illud erit
Vel pudor hic utinam qui nos clam cogit amare
Vel timidus fame cedere vellet amor

Nunc male res iuncte calor et verecundia pugnant
Quid sequar in dubio est haec decet illa iuvat
Ut semel intravit colchos pegaseus iason
Imposita celeri phasida puppe vehit
Ut semel ydeus lacedemona venit adulter
Cum preda rediit protinus ille sua
Tu quam sepe petis quod amas tam sepe relinquis
Et quotiens gravis fit puppibus ire natas
Sic tamen omnes tumidarum victor aquarum
Sic facito spernas et vereare fretum
Arte laborate merguntur in equore naves
Tu tua plus remis brachia posse putas
Quod cupis hoc naute metuunt leandre natare
Exitus hic fractis puppibus esse solet
Me miseram cupio non persuadere quod hortor
Sisque precor monitis fortior ipse meis
Dummodo pervenias excussaque sepe per undas
Inicias humeris brachia lassa tuis
Sed mihi ceruleas quotiens obvertor ad undas
Nescio quid pavidum frigora pectus habent
Nec minus hesterne confundor ymagine noctis
Quamvis est sacris illa piata meis
Namque sub aurora iam dormitante lucerna

Tempore quo rerum somnia vera solent)
Stamina de digitis cecidere sopore remissis
Collaque pulvino nixa fuere meo
Hic ego ventosas nantem delphina per undas
Cernere non dubia sum mihi visa fide
Quem postquam bibulis illisit fluctus arenis
Unda simul miserum vitaque deseruit
Quicquid id est timeo nec tu mea somnia ride
Nec nisi tranquillo brachia crede mari
Si tibi non parcis dilecte parce puelle
Que numquam nisi te sospite sospes ero
Spes tamen est fractis vicine pacis in undis
Tu placidas toto pectore finde vias
Interea nanti quoniam freta pervia non sunt
Leniat invisas littera missa moras

Acontius Cidippe

Accipe cidippe suspecti nomen amanti

Illius in pomo quod tibi verba dedit

Pone metum nihil hic iterum iurabis amanti
Promissam satis est te semel esse mihi
Perlege discedat sic corpore languor ab isto
Qui meus est ulla parte dolentis dolor

Acontius Cidippe generose virginis vehementer amore ... nobilitate ... templo ... pomum ... diana ...

Interea autorizate ... de fallaria ...

... diana ... promissa ...

Quid pudor an[te] subit na[m] sic i[n] ede diane
Suspicor i[n]genuas erubuisse genas
Coniugii pacta q[uam] fide n[on] crimina posco
Debitus ut coniux n[on] ut adulter amo
Verba licet repetas que demptus ab arbore fetus
Pertulit ad castas me iaciente manus
Inuenies illic id te spondere q[uo]d opto
Te potius uirgo q[uam] meminisse dea
Nu[n]c q[uoque] idem timeo s[ed] idem tu[n]c acrius illud
Nunc uires auctaq[ue] flamma mora e[st]
Quiq[ue] fuit nu[m]q[uam] paruus ...
Et spe q[uam] dederas tu m[ihi] creuit amor
Spem m[ihi] tu dederas meus h[ic] n[on] credulus ardor
No[n] potes hoc factu[m] teste negare dea
Affuit et p[re]sens ut erat tua u[er]ba notauit
Et uisa e[st] mota dicta notare coma
Deceptam dicas n[ost]ra te fraude licebit
Du[m] fraudis nostre causa feratur amor
Fraus mea q[ui]d petiit n[isi] q[uod] t[ibi] iungere m[e] ...
Id me q[uo]d quereris conciliare p[otes]
No[n] ego na[tura] nec sic tua callidus usu
Sollerte tu me crede puella facis
Te m[ihi] deposuit si q[ui]d tu cogimus arte

Arsmxit vis ingeniosius amor
Quantas abeo feci spolia vis
Consultoque fui iuris amoe l vana
Sit fraus huic facto nomine : dicaque dolosis
Si iam e quam amas velle tenere dolus
En iterum scribo mittoque rogantia verba
Altera fraus hic e quoque queris hec
Si noceo quam amo fateor sine fine nocebo
Seque peccata : causas tu licet ipsa pecti
Pre solatis aly planitas rapuere puellas
Scripta in cauta littera rime erit
Dy faciant possem plures imponere nodos
Ut mea sit nulla libera parte fides
Mille modi vestri domino sudamus in uno
Ardor in exparti nil sinet esse meus
Sit dubium possis ne rapi : rapta beere rele
Exitus in dys e sed rapiere in
Ut parte effigies non omnia vera falles
Quem tu quam reddis plura referdit amor
Si non pertinet artes venemus ad eusis
Inque meos rupida vapta ferere sinu
Non sum que soleam paridis reprehendere factum
Nec quemquam qui vir possit ut ipse fuit

Hoc quoque sed taceo mora sit pena rapine
Vt sit erit quam te non habuisse minor
Aut esses formosa minus peterere modeste
Audacter faciem cogimur esse tuam
Tu facis hoc oculisque tuis quibus ignea cedunt
Sidera que flamme causa fuere mee
Hoc faciunt crines flaui et eburnea ceruix
Queque precor veniant in mea colla manus
Et decor et vultus sine rusticitate pudentes
Et thetidis quales vix reor esse pedes
Cetera si possem laudare beatior essem
Nec dubito totum quin tua pars sit opus
Hac ego compulsus (non est mirabile) forma
Si pignus volui vocis habere tue
Denique dum rapta es te rogare fateri
Iudicis esto rapta puella meis
Inuidiam patior passo sua premia dentur
Cur sumus auctore criminis auctus abest
Hesionem thelamon briseida cepit achilles
Vtraque victorem nempe secuta virum est
Qualibet accuses et sis irata licebit
Irata liceat dum mihi posse frui
Idem si facimus factam leniabo iram

Sit modo placandi copia parua tibi
Ante tuos flere liceat consistere vultus
Et liceat lacrimis addere verba suis
Utque solet famuli tunc verbera seua verentur
Tendere submissas sub tua iura manus
Ignoras tua iura voca nunc arguor absens
Iam dudum domine more venire iube
Ipsa meos scindas licet imperiosa capillos
Oraque sint digitis livida facta tuis
Omnia perpetiar tantum fortasse timebo
Corpore ledatur ne manus illa meo
Sed neque compedibus nec me compesce cathenis
Firmus servabor vinctus amore tui
Cum bene se quantum volet satiaverit ira
Ipsa tibi dices ut videris omnia ferre
Tam bene qui servit serviet iste mihi
Nunc reus infelix absens agor et mea cum sit
Optima non ullo causa tuente perit
Hec quoque sola tibi scripta est iniuria nostrum
Quod de me solo nempe queraris habes
Non meruit falli mecum quoque si non
Vis mihi promissum reddere redde dee
Affuit et vidit tum tu decepta rubebas

Et memori vocem reddidit ante tua
Omnia ut taceat mihi est nolentius illa
Cum sua quod nollet numina lesa videt
Testis erit Calidonius aper nam primus et illa
Sit magis infanti sena repetam parens
Testis Acteon quondam fera creditus illis
Ipse dedit leto cum quibus ante feras
Quique superba parens saxo per corpus oborto
Nunc quoque Migdonia flebilis astat humo
Heu mihi Cidippe time ne dicar verum
Ne videar tam falsa monere mea
Dictum mihi est hoc est mihi credere quod cogra
Ipso ~~matre~~ nubentis ipse sepe iacens
Consulit ipsa non ne sis periura laborat
Et falsam sal te mpit esse fide
Unde fit ut quondam cexistere pacfida tepinas
Pectus tonicas rorupit ipsa tui
Parte monere feros dose vdis artus
Nitis ad hoc fieri si pandaeus potes
Parte precor teneros tempore febribus artus
Serventur fandis illa fuerda mi
Serventur vulnus ad mea remedia nati
Quinque sub est minco lenis fore mbor

Sic sit invalida te solet esse m̄
Torqueor exequo l' te nubente l' egra
Dicere no possum quamvis ipse velim
Nateror meredum q̄ sim t' ca doloris
Teq3 mea ledi calliditate putem
Inq3 caput meum the periuria q̄d
Et veniat pena tua sit illa mea
Ne tu ignore q̄d agat assiduus crebro
Amicus huc illuc dissimulator eo
Subsequor ancillam fuerim famulum q3 vergres
Profuerit somni q̄d t' quid ne ħ
Ne miserum q̄ no mediocrum iussa ministro
Attingo q3 manus assideoq3 thoro
Et rursus miserum q̄ me procul ire vemoim
Que tunc velle forsitan alter adest
Ille manus tangit et forsan assidet egre
Invisus superis cum supis q3 m̄
Cunq3 suo teptat salientes pollice venas
Candida per causam brachia sepe tenet
Contrectatq3 simus et forsan oscula iungit
Officio merces plenior illa sua est
Quis t' permisit meas percipere messes
Ad spes alterius q̄s t' serit itre

Iste simul mecum est mea tempore oscula sumis
Hac mihi promisso corpore tolle manus
Improbe tolle manus quam tangis nostra futura est
Postmodo si facias istud adulter eris
Elige de variis quam non sibi vendicet alter
Si nescis dominum res habet ista suum
Nec mihi credideris recitetur formula pacti
Ne falsam dicas esse fac illa legat
Alterius thalamo tibi nos tibi dicimus exi
Quid facis hic exi non vacat iste torus
Nam quod habes et tu verba huius altera pacti
Non erit idcirco par tua causa mee
Hec mihi se pepigit pater hanc tibi primus ab illa
Sed propior certe quam pater illa sibi est
Promisit pater hanc hec et promisit amanti
Ille homines hec est testificata deam
Hic metuit mendax hec et periura vocari
An dubitas quis sit maior an ille metus
Denique ut amborum conferre pericula possis
Respice ad eventus hec cubat ille valet
Nos quoque dissimili certamina mente subimus
Nec spes par nobis nec timor equus adest
Tu petis ex tuto gravior mihi morte repulsa est

Idq; ego iā q tu forsan amabis amo
Si t̄ iustitie si veri cā fuisset
Credere debueras ignibus ipsa meis
Nūc quā fecit ē hic pro tā pugnat iniqua
At qd Cidippe littera nrā venit
Hec facit ut iaceas et sis suspecta diane
Hunc tu si sapias lumē adire vetes
Hoc faciet subis tā seua pericula vite
Atq; ut prote q moriet ille cadat
Quē si repuleris nec quē dea damnat amaūs
Et tu continuo certe ego saluus ero
Siste metū virgo stabili paritē fr salute
Fac modo polliciti conscia tepla colas
Nō bove mactato celestia numīa gaudent
Sed que prestanda ē et sine teste fide
Ut valeat alie ferrū patiuntur et ignes
Fert aliis tristē sucus amarus opem
Nil opus ē istis tantū periuria vita
Teq; seruā meq; datāq; fidē
Preterite veniā dabit ignorantia culpe
Exciderat aīo federa lecta tuo
Admonita es modo voce mea modo casibus istis
Quos quoties temptas fallē ferre soles

Hic quod negatis in partu sepe rogabis
Ut tibi luciferas offerat illa manus
Audiet hec repetens que sint audita requiret
Ipsa tibi de quo coniuge partus erat
Promittes votum scit te promittere falsa
Iurabis scit te fallere velle deos
Non ergo de me tua maiore laboro
Anxia sunt vite pectora nostra tue
Cur modo te dubiam pavidi flevere parentes
Ignaros culpe quos facis esse tue
Et cur ignorant matri tu omnia narras
Nil tua Cydippe facta pudoris habent
Ordine fac referas ut sis mihi cognita primum
Sacra pharetrate dum facis ipsa dee
Ut te conspecta subito si forte notasti
Restiterim fixis in tua membra genis
Et te dum nimium miror nota certa furoris
Deciderat humero pallia lapsa meo
Postmodo nescio quo venisse volubile pomum
Verba ferens doctis insidiosa notis
Quod quia sit lectum sancta presente Dyana
Esse tuam vinctam numine teste fidem
Ne tamen ignoret que sit sententia scripti

Verba tibi quondam nunc que lecta vereque
Nube pretor dicet cui bona multa negant
Que fore iurasti sit gener ille tuus
Quisque is est placeat quam placet ante Diane
Talis erit tibi si modo tuus erit
Si tibi et querat quis sim qualisque videto
Invenies nobis convenisse deam
Insula Coryciis quondam celeberrima nymphis
Cingitur Egeo nomine Cea mari
Illa mihi patria est nec si generosa probatis
Nomina despectis arguor ortus aquis
Sunt et opes nobis sunt et sine crimine mores
Amplius atque nihil me tibi iungat amor
Appeteres talem si non iurata maritum
Iurate vel non talis habendus erit
Hec tibi me sompnis iaculatrix scribere Phebe
Hec tibi me vigilans scribere iussit amor
Ex quibus alterius tibi iam nocuere sagitte
Alterius noceat ne tibi tela cave
Iuncta salus nostra est miserere meique tuique
Quid dubitas una ferre duobus opem
Quod si contigerit cum nobis signa sonabunt
Tinctaque votivo sanguine Delos erit

Aurea ponetur signi felicis imago
Causaque versiculis scripta duobus erit
Effigie pomi testatur Acontius huius
Que fuerant meo scripta fuisse rata
Longior infirmum ne lasset epistola corpus
Clausula consueto sit tibi fine vale

Eximium scripti tui sine nomine dixi

Iuraret ne quos ista lingua deos
Et puto captasses iam tibi ut ipse fateris
Promissam esse me scelus esse tibi
Nec lectura fui sed si tibi dura fuissem
Aucta foret saeve forsitan ira deae
Omnia cum faciam cum dea placata diane
Illa tamen iusta plus tibi parte favet
Utque cupis credi memori te vindicet ira
Talis in ypolito vix fuit illa suo
At melius virgo favisset virginis annis
Quos vereor paucos ne velit esse mihi

Ovidii nasonis epistolarum heroidum
Finit feliciter xx die octobris anno 1415

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Nec fonte labra prolui caballino

Nec in bicipiti somniasse parnaso

Memini me: et repente sic poeta prodirem

Helicomadesque pallidamque pirenen

Illis remitto: quorum ymagines lambunt

Hedere sequaces: ipse semipaganus

Ad sacra vatum carmen adfero nostrum

Quis expediuit psitaco suum chere

Picasque docuit verba nostra conari

Magister artis ingenii que largitor

Venter: negatas artifex sequi voces

Quod si dolosi spes refulserit nummi

Coruos poetas et poetridas picas

Cantare credas pegaseium melos:

O curas hoīm ō quātu ē in rebus inane

Quis leget hec: min tu istud ais: neō hercle neō:

Vel duo vl nemo turpe et miserabile: quare:

Ne mihi polidamas et troiades labionem

Pretulerint: nuge: si quid non turbida roma

Eleuet accedas examen qȝ improbum in illa

Castiges trutina nec te quesiueris extra

Nam rome est quis non at si fas dicere sed fas

Tunc cum ad caniciem et nostrum istud viuere triste

Aspexi ac nucibus facimus quemcumque relictis

Cum sapimus patruos: tunc tunc ignoscite: nolo:

Quid faciam: sed sum petulanti splene chachinno

Scribimus inclusi: numeros ille: hic pede liber

Grande aliqd qd pulmo anime plargus anhelet

Scilicet hec populo: pexusque togaque recenti
Et natalicia tandem cum sardonice albus
Sede legens celsa: liquido cum plasmate guttur
Mobile collueris patranti fractus ocello:
Tunc neque more probo videas nec voce serena
Ingentes trepidare titos: cum carmina lumbum
Intrant: et tremulo scalpuntur ubi intima versu
Tun vetule auriculis alienis colligis escas?
Auriculis: quibus et dicas cute perditus ohe
Quid didicisse nisi hoc fermentum et quod semel intus
Innata est rupto iecore exierit caprificus?
En pallor seniumque o mores usque adeo ne
Scire tuum nihil est nisi te scire hoc sciat alter?
At pulchrum est digito monstrari: et dicier hic est

Ten cirratorum centum dictata fuisse

Pro nichilo pendes. ecce inter pocula querunt

Romulide saturi quid dya poemata narrent

Hic aliquis cui circum humeros iacinthina lena e

Rancidulum quiddam balba de nare locutus

Phillidas ypsiphilas vatum et plorabile si quis

Eliquat: ac tenero subplantat verba palato

Adsensere viri: nunc non cinis ille poete

Felix: non levior cippus nunc imprimit ossa

Laudant convive nunc non e manibus illis

Nunc non e tumulo fortunataque favilla

Nascentur viole: rides ait et nimis uncis

Naribus indulges: an erit qui velle recuset

Os populi meruisse: et cedo digna locutus

Linquere nec scombros metuentia carmina nec thus
Quisquis es o modo quem ex adverso dicere feci
Non ego cum scribo (si forte quid aptius exit)
Laudari metuam neque enim mihi cornea fibra est)
Quando hoc rara avis est si quid tamen aptius exit
Sed recti finemque extremumque esse recuso
Euge tuum et belle nam belle hoc excute totum
Quid non intus habet non hic est Ilias Acci
Ebria veratro non si qua elegidia crudi
Dictarunt proceres non quicquid denique lectis
Scribitur in citreis calidum scis ponere sumen
Scis comitem horridulum trita donare lacerna
Et verum inquis amo verum mihi dicito de me
Qui pote dicam nugaris cum tibi calve

Pinguis aqualiculus propenso sesquipede extat

O iane a tergo quem a tergo nulla ciconia pinsit

Nec manus auriculas imitata mobilis albas

Nec lingue quantum sitiat canis apula tante

Vos o patricius sanguis quos vivere fas est

Occipiti ceco postice occurrite sannę molli

Quis populi sermo est? quis enim nisi carmina

Nunc demum numero fluere ut per leve severos

Effundat iunctura ungues scit tendere versum

Non secus ac si oculo rubricam dirigat uno

Sive opus in mores in luxum in prandia regum

Dicere res grandes nostro dat musa poete

Ecce modo heroas sensus afferre videmus

Nugari solitos grece nec ponere lucum

Artifices nec rus saturum laudare ubi corbes
Et focus et porci et fumosa palilia feno
Unde remus sulco que terens dentalia quinti
Quem trepida ante boves dictatorem induit uxor
Et tua aratra domum lictor tulit euge poeta
Est nunc brisei quem venosus liber acti
Sunt quos pacuviusque et verrucosa moretur
Antiopa erumnis cor luctificabile fulta
Hos pueris monitus patres infundere lippos
Cum videas querisne unde hec sartago loquendi
Venerit in linguas unde istud dedecus in quo
Trossulus exultat tibi per subsellia levis
Nil ne pudet capiti non posse pericula cano
Pellere quin tepidum hoc optes audire decenter

Fur es ait pedio pedius qd' crimina rasis
Librat in antitetis doctas posuisse figuras
Laudat: bellum hoc: hoc bellu an romule fingis
Men moueat quippe et cantet si naufragus esse
Protulerim: cantas cu fracta te in trabe pictum
Ex humero portes: verum nec nocte paratum
Plorabit qui me volet incuruasse querela
Sed numeris decor est et iunctura addita crud'
Claude sic versum didicit berecinteus athis
Et qui ceruleu dirimebat nerea delphin
Sic costam longo subduximus apennino
Arma viru nonne hoc spumosu cortice pingui
Vt ramale vetus pregrandi subere coctum
Quid nam igitur tenerum et laxa ceruice legendum

[illegible]

Torua mimaloneis impleuit cornua bombis

Et raptum vitulo caput allatura superbo

Bassaris et lincem menas flexura corimbis

Euchion ingeminat reparabilis aut sonat echo

Hec fierent si testiculi vena ulla paterni

Viueret in nobis summa de lumbe saliua

Hoc natat in labris et in udo est menas et athis

Nec pluteum cedit nec demorsos sapit ungues

Sed quid opus teneras mordaci radere vero

Auriculas vide sis ne maiorum tibi forte

Littera per me equidem sunt omnia protinus alba

Nil moror euge omnes etenim bene mire eritis res

Limina fragescant sonat hic de nare canina

Hoc iuuat hic inquis feto quisquam faxit oletum

Pingue duos angues pueri sacer est locus extra

Meite discedo secuit lucillius urbem

Te lupe te muti et genuinum fregit in illis

Omne vafer vicium ridenti flaccus amico

Tangit et admissus circum precordia ludit

Callidus excusso populum suspendere naso

Men mutire nefas nec clam nec cum scrobe nusquam

Hic tamen infodiam vidi vidi ipse libelle

Auriculas asini quis non habet hoc ego opertum

Hoc ridere meum tam nil nulla tibi vendo

Yliade audaci quicumque adflate cratino

Iratum eupolidem pregrandi cum sene palles

Aspice et hec si forte aliquid decoctius audis

Inde vaporata lector mihi ferveat aure

Non hic qui in crepidas graiorum ludere gestit
Sordidus et lusco qui possit dicere luste
Se quod aliquem credens ytalo quod honore supinus
Fregerat hyminas areti edilis iniquas
Nec qui abaco numeros et secto in pulvere metas
Scit risisse vafer multum gaudere paratus
Si cinico barbam petulans nonaria vellat
His mane edictum post prandia callirhoen do

Satira 2a ad plocium macrinum

Hunc macrine diem numera meliore lapillo
Qui tibi labentes apponet candidus annos
Funde merum genio non tu prece poscis emaci
Que nisi seductis nequeas committere divis
At bona pars procerum tacita libabit acerra
Haut cuivis promptum est murmurque humilesque susurros

Tollere de templis et a p[er]to viue[re] voto

Mens bona: clara fides: h[ec] clare et ut audiat hospes

Illa sibi introrsum et sub lingua inmurmurat: o si

Ebullit patrui preclarum funus et o si

Sub rastro crepet argenti michi seria dextro

Hercule pupillumve utinam quem proximus heres

Impello expungam namque est scabiosus et acri

Bile tumet nerio iam tercia conditur uxor

Hec sancte ut poscas tiberino in gurgite mergis

Mane caput bis terque et noctem flumine purgas

Heus age responde minimum est quod scire laboro

De ioue quid sentis: est ne ut preponere cures

Hunc cuinam: cuinam: vis stagio an scilicet heres

Quis potior iudex puerisque quis aptior orbis

Hoc igitur quo tu iouis aurem impelle(re) temptas
Dic age du(m) stagio proch iupiter o bone clamet
Iupiter at sese non clamet iupiter ipse
Ignouisse putas quia tu tonat ocius ylex
Sulphure discutitur sacro q(uam) tu q(ue) domus q(ue)
An quia non fibris ouium ergenna q(ue) iubente
Triste iaces lucis euitandum q(ue) bidental
Id circo stolidam prebet tibi vellere barbam
Iupiter aut q(ui)d nam est qua tu mercede deorum
Emeris auriculas pulmone et lactibus vnctis
Ecce auia aut metuens diuu(m) matertera cunis
Exemit puerum fronte(m)q(ue) atq(ue) vda labella
Infami digito et lustralibus ante saliuis
Expiat vrentes oculos inhibere perita

Tunc manib9 quatit et spem macra supplice voto
Nunc licini in campos: nunc crassi mittit in edes
Hunc optent generum rex et regina puelle
Hunc rapiant quicquid calcauerit hic rosa fiat
Ast ego nutrici non mando vota: negato
Jupiter hec illi: quamuis te albata rogabit
Poscis opem neruis: corpusque fidele senecte
Esto age sed grandes patine tuccetaque crassa
Annuere his superos vetuere iouemque morantur
Rem struere exoptas ceso boue mercuriumque
Arcessis fibra da fortunare penates
Da pecus et gregibus fetum quo pessime pacto
Tot tibi cum flammis iunicum omenta liquescunt
Attamen hic extis et opimo vincere ferto

Intendit · iam crescit ager iam crescat ouile

Iam dabitur · iam iam donec deceptus et expes

Nequicquam fundo suspiret nummus in ymo

Si tibi crateras argenti incusaque pingui

Auro dona feram sudes et pectore leuo

Excutiat guttas letari pretrepidum cor

Hinc illud subiit auro sacras quod ouato

Perducis facies nam fratres inter aenos

Somnia pituita qui purgatissima mittunt

Precipui sunt · o · sit quod illis aurea barba

Aurum vasa nume saturnia quod impulit era

Vestales quod vrnas et tuscum fictile mutat

O curue in terris anime et celestium inanes

Quid iuuat hoc templis nostros immittere mores

Et bona dijs ex hac scelerata ducere pulpa

Hec sibi corrupto casiam dissolvit olivo

Hec calabru coxit viciato murice vellus

Hec baccam conche rasisse et stringere venas

Ferventis masse crudo de pulvere iussit

Peccat et hec peccat: vicio tamen utitur: at vos

Dicite pontifices in sancto quid facit aurum

Nempe hoc quod veneri donate a virgine pupe

Quin damus id superis de magna quod dare lance

Non possit magni messale lippa propago

Compositum ius fasque animi sanctosque recessus

Mentis: et in coctum generoso pectus honesto

Hec cedo ut moveant templis et farre litabo

empe hec assidue iam clarum mane fenestras
Intrat et angustas extendit lumine rimas
Stertimus indomitum quod despumare falernum
Sufficiat quinta dum linea tangitur umbra
En quid agis siccas in sana canicula messes
Iam dudum coquit et patula pecus omne sub ulmo est
Vnus ait comitum verum ne itan nunc ocius assit
Huc aliquis nemon turgescit vitrea bilis
Findor ut archadie pecuaria rudere dicas
Iam liber et positis bicolor membrana capillis
Inque manus carte nodoseque venit arundo
Tunc querimur crassus quod calamo pendeat humor
Nigra quod infusa vanescat sepia limpha
Dilutas querimur geminet quod fistula guttas

O miser inque dies ultra miser. hucine rerum
Venimus: aut cur non potius tenero que columbo
Et similis regum pueris papare minutum
Poscis et iratus mamme lallare recusas
An tali studeam calamo. cui verba quid istas
Succinis ambages: tibi luditur. et fluis amens
Contemnere. sonat vicium: percussa maligne
Respondet viridi non cocta fidelia limo
Udum et molle lutum es nunc nunc properandus et acri
Fingendus sine fine rota sed rure paterno
Est tibi far modicum purum et sine labe salinum
Quid metuas. cultrixque foci secura patella
Hoc satis. an deceat pulmonem rumpere ventis
Stemmate quod tusco ramum millesime ducis

Censorem ve tuum vel quod trabeate salutas

Ad populum faleras: ego te intus et in cute novi

Non pudet ad morem discincti vivere natte

Sed stupet hic vicio et fibris increvit opimum

Pingue caret culpa nescit quid perdat et alto

Demersus summa rursus non bullit in unda

Magne pater divum sevos punire tyrannos

Haut alia ratione velis cum dira libido

Moverit ingenium ferventi tincta veneno

Virtutem videant intabescantque relicta

An ne magis siculi gemuerint era iuvenci

En magis auratis pendens laquearibus ensis

Purpureas subter cervices terruit: imus

imus precipites quam si sibi dicat: et intus

Palleat infelix q̄ proxima nesciat uxor

Sepe oculos (memini) tangebā paruus oliuo

Grandia si nollem morituri verba cathonis

Dicere et in sano multum laudanda magistro

Que pater adductis sudans audiret amicis

Iure etenim id summo quid dexter senio ferret

Scire erat in voto dānosa canicula quanti

Raderet: anguste collo nō fallier orce

Neu quis callidior buxū torquere flagello

Haut tibi inexpertū curuos deprendere mores

Queq3 docet sapiens braccatis illita medis

Porticus: insomnis quibus et detonsa iuuentus

Inuigilat siliquis et grandi pasta polenta

Et tibi q̄ samios diduxit litera ramos

Surgentem dextro monstrauit limite callem
Stertis adhuc laxum quod caput compage soluta
Oscitat hesternum dissutis vndique malis
Est aliquid quo tendis et in quo dirigis arcum
An passim sequeris coruos testa quod luto quod
Securus quo pes ferat atque ex tempore viuis
Elleborum frustra cum iam cutis egra tumebit
Poscentes videas venienti occurrite morbo
Et quid opus cratero magnos promittere montes
Discite et o miseri causas cognoscite rerum
Quid sumus aut quid nam victuri gignimur ordo
Quis datus aut mete quam mollis flexus et vnde
Quis modus argento quid fas optare quid asper
Vtile nummus habet patrie carisque propinquis

Quantum largiri deceat quem te deus esse

Iussit: et humana qua parte locatus es in re

Disce: neque invideas quod multa fidelia putet

In locuplete penu defensis pinguibus umbris

Et piper et perne marsi monimenta clientis

Menaque quod prima nondum defecerit orca

Hic aliquis de gente hircosa centurionum

Dicat: quod satis est sapio michi non ego curo

Esse quod archesilas erumnosique solones

Obstipo capite et figentes lumine terram

Murmura cum secum et rabiosa silencia rodunt

Atque exporrecto trutinantur verba labello

Egroti veteris meditantes somnia: gigni

De nichilo nil, in nichilum nil posse reverti

Hoc est quod palles: cur quis non prandeat hoc e[st]

Hijs populus ridet: multumque torosa iuventus

Ingeminat tremulos naso crispante cachinnos

Inspice: nescio quid trepidat mihi pectus et egris

Faucibus exuberat gravis halitus inspice sodes

Qui dicit medico: iussus requiescere: postquam

Tercia compositas vidit nox currere venas

De maiore domo modice sitiente lagena

Lenia loturo sibi surrentina rogabit

Heus bone tu palles: nichil est: videas tamen illud

Quidquid id est: surgit tacite tibi lutea pellis

At tu deterius palles ne sis mihi tutor

Iam pridem hunc sepeli tu restas: perge tacebo
Turgidus hic epulis atque albo ventre lavatur
Gutture sulphureas lente exalante mephites
Sed tremor inter vina subit calidumque triente
Excutit e manibus dentes crepuere retecti
Uncta cadunt laxis tunc pulmentaria labris
Hinc tuba candele tandemque beatulus alto
Compositus lecto crassisque lutatus amomis
In portam rigidos calces extendit: at illum
Hesterni capite induto subiere quirites
Tange miser venas et pone in pectore dextra
Nil calet hic: summosque pedes attinge manusque

Nec frigent. visa est si forte pecunia: sive
Candida vicini subrisit molle puella
Cor tibi rite salit? positum est algente catino
Durum olus et populi cribro decussa farina
Temptemus fauces: tenero latet ulcus in ore
Putre quod haut deceat plebeya radere beta
Alges cum excussit membris timor albus aristas
Nunc face supposita fervescit sanguis et ira
Scintillant oculi dicisque facisque quod ipse
Non sani esse hominis non sanus iuret Orestes

Satira quarta

Rem populi tractas: barbatum hoc crede magistrum
Dicere: sorbitio tollit quem dira cicute
Quo fretus: dic o magni pupille pericli

Scilicet ingenium et rerum prudencia velox

Ante pilos venit: dicenda tacenda ve calles

Ergo ubi commota fervet plebecula bile

Fert animus calide fecisse silencia turbe

Maiestate manus: quid deinde loquere: quirites

Hoc puto: non iustum est: illud male: rectius illud:

Scis etenim iustum gemina suspendere lance

Ancipitis libre: rectum discernis ubi inter

Curva subit: et cum fallit pede regula varo

Et potis es nigrum vicio prefigere theta

Quin tu ergo summa ne quicquam pelle decorus

Ante diem blande caudam iactare popello

Desinis: anticiras melior sorbere meracas

Que tibi summa boni est: uncta vixisse patella

Semper et assiduo curata cuticula sole:
Expecta haut aliud respondeat hec anus. I nunc:
Dynomaches ego sum: suffla: sum candidus: esto:
Dum non deterius sapiat pannucia baucis
Cum bene distincto cantaverit ozima verne
Ut nemo in sese temptat descendere: nemo:
Sed precedenti spectatur mantica tergo
Quesieris: nostin vetidi predia? cuius?
Dives arat curibus quantum non milus oberrat:
Hunc ais hunc dis iratis genio que sinistro
Qui quandoque iugum pertusa ad compita figit
Seriole veterem metuens deradere limum
Ingemit: hoc bene sit: tunicatum cum sale mordens
Cepe et farratam pueris plaudentibus ollam:

Pannosam que fecem morientis sorbet aceti
At si unctus cessas: et figas in cute solem
Est prope te ignotus. cubito qui tangat: et acre
Despuat: hi mores: pilosque archanaque lumbi
Runtantem populo marcentes pande vulvas
Tunc cum maxillis balantum gausape pectas
Inguinibus quare detonsus gurgulio extat
Quinque palestrite licet hec plantaria vellant
Elixasque nates labefactent forcipe adunca
Non tamen ista filix ullo mansuescat aratro
Cedimus inque vicem prebemus crura sagittis
Vivimus hoc pacto. sic novimus: ilia subter
Cecum vulnus habes: sed lato baltheus auro
Protegit. ut mavis da verba: et decipe nervos

Puteal

Si potes: egregium cum me vicinia dicat
Non credam: viso si palles improbe nummo
Si facis in penem quicquid tibi venit amarum
Si puteal multa cautus vibice flagellas
Ne quicquam populo bibulas donaveris aures
Respue quod non es. tollat sua munera cerdo
Tecum habita: ut noris quam sit tibi curta supellex

Satira quinta ad Cornutum Incipit

Vatibus hic mos est centum sibi poscere voces:
Centum ora: et linguas optare in carmine centum:
Fabula seu mesto ponatur hianda tragedo
Vulnera seu parthi ducentis ab inguine ferrum:
Quorsum hec: aut quantas robusti carminis offas
Ingeris: ut par sit centeno gutture niti.

Grande locuturi nebulas elicane legunto

Si quibus aut progne aut si quibus olla tyeste

Fervebit sepe insulso cenanda glicôni

Tu neque anhelanti coquitur dum massa camino

Folle premis ventos nec clauso murmure raucus

Nescio quid tecum grave cornicaris inepte :

Nec schloppo tumidas intendis rumpere buccas :

Verba toge sequeris iunctura callidus acri :

Ore teres modico pallentes radere mores

Doctus et ingenuo culpam defige ludo

Hinc trahe que dicas mensasque relinque micenis

Cu capite et pedibus plebeiaque prandia noris

Non equidem hoc studeo bullatis ut mihi nugis

Pagina turgescat : dare pondus ydonea fumo :

Secreti loquimur: tibi nunc hortante camena
Excutienda damus precordia: quantaque nostre
Pars tua sit: cornute anime: tibi dulcis amice
Ostendisse iuvat: pulsa: dinoscere cautus
Quid solidum crepet: et picte tectoria lingue
Hinc ego centenas ausim deposcere voces
Ut quantum mihi te sinuoso in pectore fixi
Voce traham pura: totumque hoc verba resignet
Quod latet archana non enarrabile fibra
Cum primum pavido custos mihi purpura cessit
Bullaque succinctis laribus donata pependit
Cum blandi comites: totaque impune Subura
Permisit sparsisse oculos iam candidus umbo:
Cumque iter ambiguum est et vite nescius error

Dividit trepidas ramosa in compita mentes

Me tibi supposui: teneros tu suscipis annos

Socratico Cornute sinu: tum fallere solers

Apposita intortos extendit regula mores:

Et premitur ratione animus vincique laborat

Artificemque tuo ducit sub pollice vultum

Tecum etenim longos memini consumere soles

Et tecum primas epulis decerpere noctes

Unum opus et requiem pariter disponimus ambo

Atque verecunda laxamus seria mensa

Non equidem hoc dubites amborum federe certo

Consentire dies et ab uno sidere duci

Nostra vel equali suspendit tempora libra

Parca tenax veri: seu nata fidelibus hora

Dividit ingenios concordia fata duorum
Saturnumque gravem nostro Ione frangimus una
Nescio quod certe est quod me tibi temperat astrum.
Mille hominum species et rerum discolor usus
Velle suum cuique est: nec voto vivitur uno
Mercibus hic ytalis mutat sub sole recenti
Rugosum piper: et pallentis grana cymini
Hic satur irriguo mavult turgescere somno
Hic campo indulget: hunc alea decoquit: ille
In venerem putris: sed cum lapidosa cyragra
Fregerit articulos: veteris ramalia fagi
Tunc crassos transisse dies lucemque palustrem
Et sibi iam seri vitam ingemuere relictam
¶ At te nocturnis iuvat impallescere cartis

[illegible]

Cultor enim iuvenum purgatas inseris aures

Fruge cleantea: petite hinc pueri senesque

Finem animo certum: miserisque viatica canis:

Cras hoc fiet: idem cras fiet: quasi magnum

Nempe diem donas: sed cum lux altera venit

Iam cras hesternum consumpsimus: ecce aliud cras

Egerit hos annos: et semper paulum erit ultra:

Nam quamvis prope te quamvis temone sub uno

Vertentem sese frustra sectabere cantum

Cum rota posterior curras: et in axe secundo

Libertate opus est: non hac ubi quisque velina

Publius emeruit scabiosum tesserula far

Possidet: heu steriles veri quibus una quirite

Vertigo facit: hic dama est non tressis agazo:

[illegible]

Vappa lippus: et in tenui farragine mendax:
Verterit hunc dominus: momento turbinis exit
Marcus Dama: pape: Marco spondente recusas
Credere tu nummos: Marco sub iudice palles:
Marcus dixit ita est: assigna Marce tabellas
Hec mera libertas: hanc nobis pilea donant.
An quisquam est alius liber: nisi ducere vitam
Cui licet ut voluit: licet ut volo vivere: non sum
Liberior bruto: mendose colligis inquit
Stoicus hic aurem mordaci lotus aceto
Hec reliqua accipio: licet illud et volo tolle
Vindicta postquam meus a pretore recessi
Cur mihi non liceat iussit quodcumque voluntas
Excepto si quid masuri rubrica vetavit

Disce: sed ira cadat naso: rugosaque sanna:
Dum veteres avias tibi de pulmone revello:
Non pretoris erat stultis dare tenuia rerum
Officia: atque usum rapide permittere vite
Sambucam namque calonum aptaveris alto
Stat contra ratio et secretam garrit in aurem
Ne liceat facere id quod quis viciavit agendo
Publica lex hominum naturaque continet hoc fas
Ut teneat vetitos inscicia debilis actus
Diluis elleborum certo compescere puncto
Nescius examen: vetat hoc natura medendi:
Navem si poscat sibi peronatus arator
Luciferi rudis: exclamet melicerta perisse
Frontem de rebus: tibi certo vive talo

Ars dedit et veri speciem dignoscere calles:
Ne qua subaerato mendosum tinniat auro:
Quaeque sequenda forent quaeque evitanda vicissim:
Illa prius creta: mox haec carbone notasti
Es modicus voti presso lare dulcis amicis
Iam nunc astringas iam nunc granaria laxes
Inque luto fixum possis transcendere nummum
Nec glutto sorbere salivam mercurialem
Haec mea sunt: teneo: cum vere dixeris: esto
Liberque ac sapiens: praetoribus ac Iove dextro:
Sin tu cum fueris nostrae paulo ante farinae
Pelliculam veterem retines et fronte politus
Astutam vapido servas in pectore vulpem
Quae dederam supra relego funemque reduco:

Nil tibi concessit racio: digitum exere: peccas:
Et quid tam parvum est? sed nullo thure litabis
Hereat in stultis brevis ut semuncia recti
Hec miscere nefas: nec cum sis cetera fossor
Tres tantum ad numeros satiri moveare batilli
Liber ego unde datum hoc sumis tot subdite rebus
An dominum ignoras: nisi quem vindicta relaxat
Hi puer et strigiles crispini ad balnea defer
Si increpuit: cessas nugator: servitium acre
Te nihil impellit: nec quicquam extrinsecus intret
Quod nervos agitet: sed si intus et in iecore egro
Nascuntur domini: qui tu impunitior exis
Atque hic quem strigiles scutica et metus egit
Mane piger stertis. surge inquit avaricia: eya

Crispini

Strigiles

ra

Nota istarum viij

surge :

Surge: negas: instat surge inquit: non queo :

En quid agam: rogitas: en saperdam advehe ponto

Castoreum: stuppas: hebenum: thus: lubrica choa :

Tolle recens primus piper et sitiente camelo

Verte aliquid iura: sed iupiter audiet: eheu :

Varo regustatum digito terebrare salinum

Contentus perages: si vivere cum iove tendis :

Iam pueris pellem succinctus et enophorum aptas

Ocius ad navem: nihil obstet: qui trabe vasta

Egeum rapias: nisi sollers luxuria ante

Seductum moneat: quo deinde insane ruis quo

Quid tibi vis: calido sub pectore mascula bilis

Intumuit: quam non extinxerit urna cicute :

Tun mare transilias: tibi torta cannabe fulto

Canabis herba quorum radice fit funis

Luxuria predicit

Cena sit in transtro vegetanum que rubellum

Exalet vappida lesum pice sessilis obba.

Quid petis ut nummi quos hic quincunce modesto

Nutrieras pergant avidos sudore deunces.

Indulge genio: carpamus dulcia: nostrum est

Quod vivis: cinis et manes et fabula fies:

Vive memor leti: fugit hora: hoc quod loquor inde est:

En quid agis: duplici in diversum scinderis hamo:

Huncine an hunc sequeris: subeas alternus oportet

Ancipiti obsequio dominos alternus oberres:

Nec tu cum obstiteris semel instanti que negaris

Parere imperio: rupi iam vincula dicas:

Nam et luctata canis nodum arripit et tamen illi

Cum fugit a collo trahitur pars longa catene:

Daue cito hoc credas iubeo finire dolores
Preteritos meditor crudum cherestratus vnguem
Abrodens ait ~~at~~ ~~sic~~ sic dedecus obstem
Cognatis an rem patriam rumore sinistro
Limen ad obscenum frangam dum crisidis vdas
Ebrius ante fores extincta cum face canto
Euge puer sapias dijs depellentibus agnam
Percute sed censen plorabit daue relicta
Nugaris solea puer obiurgabere rubra
Ne trepidare velis atque artos rodere casses
Nunc ferus et violens at si vocet haut mora
Quid nam igitur faciam nec nunc cum accersor et ultro dicas
Supplicet accedam si totus et integer illinc
Exieras nec nunc hic hic quod querimus hic est

Timi

Timmi genus piscis quod ad templum diebus festis portari solebat ut in eorum festo epulis vescere

Non in vestuca litor quam iactat ineptus

Ius habet ille sui palpo quem ducat hiantem

Cretata ambitio vigila et cicer ingere large

Rixanti populo nostra ut floralia possint

Aprici meminisse senes quid pulchrius at cum

Herodis venere dies uncta quod fenestra

Dispositae pinguem nebulam vomuere lucernae

Portantes violas rubrumque amplexa catinum

Cauda natat tinni tumet alba fidelia vino

Labra moves tacitus recutita sabbata palles

Dum nigri lemures ovo quod pericula rupto

Tum grandes galli et cum sistro lusca sacerdos

Incussere deos inflantes corpora si non

Predictum tibi mane caput gustaveris alli

[illegible]

Dixeris hec inter farricosos centuriones
Continuo crassum ridet fulvenius ingens
Et centum grecos curto centusse licetur

Admovit iam bruma foco te basse sabino:
Iam ne lira et tetrico vivunt tibi pectine corde
Mire opifex numeris veterum primordia vocum
Atque marem strepitum fidis intendisse latine:
Mox iuvenes agitare iocos et pollice honesto
Egregios lusisse senes: michi nunc ligus ora
Intepet: hibernat que meum mare: qua latus ingens
Dant scopuli: et multa litus se valle receptat:
Lunai portus est ope cognoscere cives
Cor iubet hoc enni: postquam destertuit esse

[illegible]

Meonides quintus pauone ex pitagoreo

Hic ego securus uulgi et quid preparet auster

Infelix pecori: securus et angulus ille

Vicini nostro quia pinguior: et si adeo omnes

Ditescant orti peioribus usque recusem

Curuus ob id minui senio: aut cenare sine uncto:

Et signum in uapida naso tetigisse lagena:

Discrepet hys alius geminos horoscope varo

Producis genio: solis natalibus est qui

Tingat olus siccum muria vafer in calice empta

Ipse sacrum irrorans patine piper hic bona dente

Grandia magnanimus peragit puer: utar ego utar

Nec rombos ideo libertis ponere lautus

Nec tenuem sollers turdorum nosse saliuam

Messetenus propria vive et granaria fas est

Emole: quid metuis? occa et seges altera in herba est:

Ast vocat officium trabe rupta Bruttia saxa

Prendit amicus inops: remque omnem surdaque vota

Condidit Ionio: iacet ipse in littore: et una

Ingentes de puppe dei: iamque obvia mergis

Costa ratis lacere: nunc et de cespite vivo

Frange aliquid: largire inopi: ne pictus oberret

Cerulea in tabula: sed cenam funeris heres

Negliget iratus: quod rem curtaveris urne

Ossa inodora dabit: seu spirent cynnama surdum

Seu ceraso peccent casie nescire paratus

Tune bona incolumis minuas? et Bestius urget

Doctores Graios: ita fit postquam sapere urbi

Cum pipe et palmis venit nostram maris expers:
Fenisece crasso vitiarunt unguine pultes
Hec cinere ulterior metuas. at tu meus heres
Quisquis eris paulum a turba seductior audi
O bone num ignoras missa est a cesare laurus
In signem ob cladem germane pubis et aris
Frigidus excutitur cinis ac iam postibus arma
Iam clamides regum iam lutea gausapa captis
Esseda que ingentes que locat cesonia renos
Dis igitur genio que ducis centum paria ob res
Egregie gestas induco quis vetat? aude
Ve nisi conives oleum artocreas que popello
Largior an prohibes: dic clare. non adeo inquis.
Exossatus ager iuxta est. age si mihi nulla

Iam reliqua ex amitis prudelis nulla proneptis.

Nulla manet patrui steril' matertera vixit.

Deque auia nichil superest: accede bouillas

Cliuum qui ad virbi presto est michi manius heres

Progeniem terre quere ex me quis michi quartus

Sit pater haut prompte dicam: tu adde etiam unum:

Unum etiam terre est iam filius et mihi ritu

Manius hic generis prope maior auunculus extat.

Qui prior es cur me in decursu lampada poscas

Sum tibi mercurius: venio deus huc ego ut ille

Pingitur: an renuis vin tu gaude relictis

Deest aliquid summe minui michi: sed tibi totum est

Quicquid id est: ubi sit fuge querere quod michi quondam

Legarat stadius: neu dicta repone paterna:

Fenoris accedat merces: hinc exime sumptus

Quid reliquum est? reliquum: nunc nunc impensius unge

Unge puer caules: mihi festa luce coquatur

Urtica et fissa fumosum sinciput aure

Ut tuus iste nepos olim satur anseris extis

(Cum morosa vago singultiet inguine vena)

Patritie inmeiat vulve: mihi trama figure

Sit reliqua, ast illi tremat omento popa venter?

Vende animam lucro: mercare: atque excute sollers

Omne latus mundi: ne sit prestantior alter

Cappadocas rigida pingues plausisse catasta:

Rem duplica: feci: iam triplex: iam mihi quarto:

Iam decies redit in rugam: depunge ubi sistam:

Inventus Chrisippe tui finitor acervi .:)

Juvenal

Interea pleno cum turget sacculus ore Crescit amor nummi quantum ipsa pecunia crescit

Aulis persius flaccus nobilissimus Romanorum satirice scriptor

Explicit .:)

Explicit ignotus persius orbe

[A]dmirativus !

[I]nterrogativus ?

[C]olon .

[C]oma : | :

[P]arenthesis ( ) :–:–

[A]postropha . ’

[E]xclamativus !

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Dum saltus adiit pede virgo prole beata
Infans philippo ludiuacus vagit in aula
Gaudet posteritatis genitrix valuisse nepotis

Te philippe alta donavit stirpe virgo
Dum sacras constituit celsas attendere petras

Si maiorum studiis intentus huius opusculi processum succinctum inquiramus ea que declara
cione quedam premittere necessaria visa sunt. Primo scilicet scribentis. eius intencionem materiam
finem. atque libri partitionem/ Scribentis nomen Crispus Salustius est. Caius cognomine Cognomen vero cra
ssi obtinuit crassitudine hic vir illustris erat philosophus atque poeta qui et fama et gloria
tulit tunc claruit Erat autem publice amator reipublice illius emulos atque vastatores rei simul
et luce redarguens Quorum Katilina pessimus a quo bello Katilinario hoc nomine de
scripsit Materia autem est bellum civile plurium Katilina nobile genere natum contra
populum romanum pravo gestum ingenio describere Finis autem hortari bonos ad rem publice
defensionem Ciceronis exemplo Et debellare facinorosos rem publicam conturbantes ex
exemplo Katiline Partitio libri in duo sit in prologum et partem executivam Secunda ibi urbem
romanam etc Prima in tres primo occulte suos contra adversarios subtiliter animum sui
duum laudat atque virtutem quam medium esse efficacissimum ad famam et claram atque glorio
sam Secundo difficultatem tollit Sed rei militaris permixta et studii sapientie atque prudentie
ibi Sed diu magnum Tertio ne credatur difficile esse claram ... natu tria ...
memoria mores Lucii Katiline indicat ipsum ut satis ad id perficiendum ostendat
idoneum ibi Lucius Katilina Primo igitur emulis eius qui pusillanimitati
atque ocio malo hec attribuentes non mirari inquit sed animi glorie operam dare
quam omnibus aliis hominibus querit Omnes homines etc

Omnes homines qui sese student
prestare ceteris ani-
malibus summa ope
niti decet ne vitam silen-
cio transeant veluti pecora
que natura prona atque ventri obediencia finxit.
Sed omnis nostra vis in animo est et corpore sita
est. Animi imperio corporis servicio magis utimur.
Alterum nobis cum diis alterum cum beluis
commune est. Quo michi rectius videtur ingenii
quam virium opibus gloriam querere. Et quoniam
vita ipsa qua fruimur brevis est memoriam
nostri quam maxime longam efficere. Nam divi-
ciarum et fortune gloria fluxa atque fragilis
est. Virtus clara eternaque habetur. Sed diu
magnum inter mortales certamen fuit vine
corporis an virtute animi res militaris
magis procederet. Nam et priusquam incipias
consulto et ubi consulueris mature facto opus
est. Ita utrumque per se indigens alterum alterius
auxilio eget. Igitur initio reges. Nam in terris

Prona
Iuxta illud ovidii
Prona que cum spectant animalia cetera terram
Os homini sublime dedit celumque videre
Iussit et erectos ad sidera tollere vultus etc.

Sed omnis nostra
Sunt quidam hic insistendum sit opibus ut prudentis prestiterunt etc.

Virgilius
Ex hominibus dii fiunt propter excellenciam virtutis per quas sit ille deus de titire nobis

Appolonius
Quid enim est virtute prestancius Quid ad possibilis que neque vivo neque mortuo auferri potest

Fortune
Si fortuna volet fiet de rethore consul Si volet hec eadem fiet de consule rethor

Facto opus
Participium cum tum activum tum ablativum spe locum tenent infiniti ut
Facto therencii ea re inquit inventum tibi curabo et adductum tuum pamphylum

Quoniam
reddit racionem [illegible] prelatus semper [illegible] sit opibus [illegible] illud [illegible] [illegible] omnibus [illegible] opus

Nature [illegible] facere

Consultacio [illegible]

Igitur
Salustius dubitat [illegible]

illud id imperium primum fuit. Diversi pos
ingenium alii corpus exercebant et tum vita
hominum sine cupiditate agitabatur. Sua cuique
satis placebant. Postea vero quam in asia Cirus
in grecia lacedemonii et athenienses cepere
urbes atque naciones subigere libidinem dominandi
causam belli habere. Maximam gloriam in maximo im-
perio putare: tum demum periculo atque negociis
compertum est in bello plurimum ingenium posse.
Quod si regum atque imperatorum animi virtus in pace
ita ut in bello valeret equabilius atque constancius
sese res humane haberent. Neque aliud alio
ferri neque mutari ac misceri omnia cerneres. Nam
imperium facile hiis artibus retinetur quibus in-
icio partum est. Verum ubi pro labore desidia pro conti-
nencia et equitate libido atque superbia invasere: for-
tuna simul cum moribus immutatur. Ita imperium semper
ad optimum quemque a minus bono transfertur. Que
homines arant navigant edificant virtuti
omnia parent. Sed multi mortales dediti ventri atque
somno indocti incultique vitam sicuti peregrinantes

Cirus ingrecia
Cirus medorum imperium destruxit subiectis ... rege eorum astiage regnum ad persas transtulit. Vincencius in libro hystoriali libro 2° capitulo primo etc.

Quod si regum
Tante solent ingenii virtutem magis tempore belli quam pace innotescere etc.

Nam imperium
Regnum enim acquiritur et conservatur virtute animi temperancia et iusticia. Amittitur desidia ingnorancia et superbia ...

Verum
Ostendit quibus modis regnum ... amittitur et a malo in virtuosum transfertur

Sed multi mortales
Regreditur ad inceptionem operis principalis arguendo homines vitam silencio transeuntes

Contra naturam animus est ut corpus animo p[re]ferat

insegnes. Quibus profecto contra naturam corpus

voluptati, anima oneri fuit. Eorum ego vitam

mortemque iuxta existumo, quoniam de utraque

siletur. Verum enimvero is demum mihi vivere atque

frui anima videtur, qui aliquo negotio intentus

praeclari facinoris aut artis bonae famam quaerit. Sed

in magna copia rerum aliud alii natura iter ostendit.

Pulchrum est bene facere rei publicae, etiam bene dicere haud

absurdum est. Vel bello vel pace clarum fieri licet;

et qui fecere et qui aliorum facta scripsere multi

laudantur. At mihi quidem, tametsi haud quaquam

par gloria sequatur scriptorem et auctorem rerum,

tamen in primis arduum videtur res gestas perscribere:

primum quod facta dictis exequenda sunt; dehinc

quia plerique quae delicta reprehenderis male-

volentia et invidia dicta putant; ubi de

magna virtute atque gloria bonorum memores,

quae sibi quisque facilia factu putat, aequo animo

accipit, supra ea veluti ficta pro falsis ducit.

Sed ego adolescentulus initio sicuti plerique

studio ad rem publicam latus sum, ibique mihi multa

Facinus

Antiphrasis

Argumentum

mihi advorsa fuere. Nam pro pudore, pro absti-
nentia, pro virtute audacia, largicio, avaricia
vigebant. Que tametsi animus aspernabatur inso-
lens malarum artium, tamen inter tanta vicia imbe-
cilla etas ambitione corrupta tenebatur. At me,
cum a reliquorum malis moribus dissentirem,
nichilominus honoris cupido eadem qua ceteros
fama atque invidia vexabat. Igitur ubi animus
ex multis miseriis atque periculis requievit et
michi reliquam etatem a re publica procul habendam
decrevi, non fuit consilium socordia atque desidia
bonum ocium conterere, neque vero agrum colendo aut
venando servilibus officiis intentum etatem
agere. Sed a quo incepto studioque me ambitio mala
detinuerat, eodem regressus statui res gestas
populi Romani carptim, ut queque memoria digna
videbantur, perscribere, eo magis quod michi a spe, metu,
partibus rei publice animus liber erat. Igitur de Katiline
coniuracione quam verissime potero paucis absolvam.
Nam id facinus in primis ego memorabile existi-
mo sceleris atque periculi novitate. De cuius hominis

: vita et consuetudine — : explananda — in
moribus pauca prius explananda sunt quam
inchoatam narrationem
initium dicendi faciam.
romanus fuit dictus — proprie tyrannus / patricidator et senator
Lucius Katherina nobili genere natus
: magni roboris corporis et magne virtutis animi ab ingenio
fuit magna vi et animi et corporis sed
prorsus quo — delectio — adeo — secundum se et ad alios — : a tenero annis
ingenio malo pravoque. Huic ab adolescentia
: fraterna ut domestica — immediata — preda — bella civilia
bella intestina: caedes: rapine discordia civilis
accepta — : in hiis — sed in nece — occupavit — fuit — dulcia — civium — mollis — intactatores
grata fuere ibique iuventutem suam exercuit. Corpus patiens
: fame — plusquam — alicui
inedie algoris: vigilie supra quam cuiquam est credibile.
fuit ille : — : occulte dolo — mutabilis — suus — instans
Animus audax: subdolus: varius: cuius libet rei si
fictor rei quam non senciebat — : fictor rei quam nec sentiret fingit — cupidus — futurus — esse
mulator ac dissimulator. Alieni appetens: sui
prodigus — fuit — : impatiens lubricus — : plus fuit eloquentie quam scientie
profusus. ardens in cupiditate. satis eloquentie:
: levis — : amplius quam societatis — : immania — que nos sunt — tecte
sapientie parum: Vastus animus: immoderata: incredibi
: superba et gloriosa sine modo — incredibilia — et non incredibili — non
lia: semper nimis alta cupiebat. Hunc post
imperium et — ordinatissime — cupiebat — consolatum
dominationem L. S. libido maxima invaserat
: accipiende — : deliberato — modis — imperium
rei publice capiunde. Neque id quibus mo
consequeretur — imperium acciperet : aliquid
dis assequeretur dum sibi regnum pararet quicquam
utilitatis — habebat — simulabat — significat conscientiam scelerum quam habebat de civibus
pensi habebat. Agitabatur magis magisque in dies
Katilinae — bestialis — ab — actum prima — tamen — quiracium
animus ferox inopia rei familiaris et conscientia scelerum.
: ambo cum dicta — : criminibus — actes — : primis ab adolescentia — supra
que utraque hiis artibus quas supra memoravi auxerat
cumulaverat — movebant — insuper — prius — romanorum — cives romanos
erat. Incitabant preterea corrupti civitatis mo
civium — distincta — se
res quos pessima ac diversa inter se mala luxuria
... quod efficiat designans et pulchre per methonomiam

Induxit ... ab ... agricole

Inductus ...

Inductus ut se ... ut inveniret ... multa consilia vel etiam multitudinis

Item media ... in miseria et consilia que ... patris ...

Corruptos mores ... methonomiam ... corruptos mores ... efficiens pro ...

Lucius Katilina
Speciali dispositione tractatoris post initium ... primis Lucium Katilinam describit malos eius ... adiciones quos pravitas ab vesania sibi adgregavit ... ut ipse scelere auctor inveniretur ... ducens.

Gens eius ... ... inde ingenium fit ... ... ut hic habet ... ingenium ... mens sibi indita ... ut alter alterum ingenium ... erat corpus ... mollis carnis ... ...

Item bella civilis est ... cives et cives pugnant ... publice malique civitatis. Bellum plusquam civile est inter cognatos et affines ut familia et familia. Bellum intestinum est in domo una ut pater et filius etc. Bellum hostile est inter gentes ut turca et christianos.

Capiunde
Intelligit se spem mecum ... ... capiunde ... dum ... mutat ... virgilius ... bonum ... ... alius ... ... pelli

Diversa sunt inter luxuria et avaricia. Luxuria prodiga est. Avaricia autem ... tenax

vicia atque avaricia vexabat. Res ipsa hor-
tari videtur (quoniam de moribus civitatis tempus ad-
monuit) supra repetere ac paucis instituta
maiorum domi militieque quomodo rem publicam habuerint
quantamque reliquerint ut paulatim inmutata
ex pulcherrima atque optima pessima ac flagitiosis-
sima sit facta disserere. Urbem Romam (sicuti
ego accepi) condidere atque habuere initio Troiani:
qui (Enea duce) profugi sedibus incertis vagabantur.
Cumque hiis Aborigines, genus hominum agreste
sine legibus, sine imperio, liberum atque solutum. Hii (post-
quam in una menia convenere: dispari genere, dissimili
lingua: alii alio more viventes) incredibile
memoratu est quam facile coaluerint. Ita brevi
multitudo diversa vaga concordia civitas facta
est. Sed postquam res eorum civibus moribus agris aucta satis
prospera satisque pollens videbatur (sicuti pleraque
mortalium habentur) invidia ex opulentia
orta est. Igitur reges populique finitimique bello
temptare, pauci ex amicis auxilio esse. Nam
ceteri metu perculsi a periculis aberant. At Ro

mani domi militieque intenti festinare, para
re, alius alium hortari, hostibus obviam ire, liber
tatem, patriam parentesque armis tegere. Postubi
pericula virtute propulerant, socijs atque amicis aux
ilia portabant. Magisque dandis quam accipi
endis beneficijs amicitias parabant. Imperium
legittimum, nomen imperij regium habebant. Delecti
quibus corpus annis infirmum, ingenium sapientia
validum erat, rei publice consultabant. Hij vel etate vel
cure similitudine patres appellabant. Postubi
regium imperium (quod initio conservande libertatis
et augende rei publice constitutum fuerat) in superbiam
dominationemque se convertit, immutato more annua
imperia binosque imperatores sibi fecere. Eo
modo minime posse putabant per licentiam insole
scere animum humanum. Sed ea tempestate cepere se
quisque magis extollere magisque ingenium in
promptu habere. Nam regibus boni quam mali
suspectiores sunt, semperque his aliena virtus
formidolosa est. Sed civitas (incredibile me
moratu est) adepta libertate quantum brevi creverit

Socius dicitur consors vel particeps
Socius in periculo
Collega in officio
Comes in itinere
Consors in patrimonio
Sodalis in mensa

tanta glorie cupido incesserat. Iam primum
iuventus simul ac belli patiens erat in castris pla
bore usu militiam discebat. Magisque in decoris
armis et militaribus equis quam in scortis atque
conviviis libidinem habebat. Igitur talibus
viris non labor insolitus non locus ullus asper
aut arduus erat. Non armatus hostis formido
losus. Virtus omnia domuerat. Sed glorie maxi
mum certamen inter ipsos erat. Sic se quisque ho
stem ferire murum ascendere conspici dum tale
facinus faceret properabat. Eas divitias eam bonam
famam magnamque nobilitatem putabant. Lau
dis avidi pecunie liberales erant. Gloriam
ingentem divitias honestas volebant. Me
morare possem quibus in locis maximas ho
stium copias populus Romanus parva manu fuderit. Quas
urbes natura munitas pugnando ceperit
nisi ea res longius nos ab incepto traheret. Sed
profecto fortuna in omni re dominatur. Ea res cunctas
ex libidine magis quam ex vero celebrat obscuratque.
Atheniensium res geste (sicut ego estimo) satis

ample magnificaque fuere verum aliquanto mi
nores tamen quam fama feruntur. Sed quia provenere
ibi ingenia scriptorum magna per terrarum orbem
atheniensium facta pro maximis celebrantur. Ita
eorum qui ea fecere virtus habetur tanta quan
tum eam potuere extollere preclara ingenia.
At populo romano nunquam ea copia fuit quia prudentis
simus quisque maxime negociosus erat. Ingenium
nemo sine corpore exercebat. Optimus quisque facere
quam dicere. sua ab aliis bene facta laudari quam
ipse aliorum narrare malebat. Igitur domi mi
liciaeque boni mores colebantur. Concordia maxi
ma minima avaricia erat. Ius bonumque apud
eos non legibus magis quam natura valebat.
Iurgia discordias simultates cum hostibus
exercebant. Cives cum civibus de virtute certa
bant. In suppliciis deorum magnifici. domi
parci. in amicos fideles erant. Duabus
hiis artibus. audacia in bello. et ubi pax
evenerat equitate. se remque publicam curabant.
Quarum rerum ego maxima documenta hec

habeo quod in bello sepius vindicatum est in eos
qui contra imperium in hostem pugnaverat quique
tardius revocati proelio excesserant quam qui sig
na relinquere aut pulsi loco cedere ausi erant.
In pace vero beneficiis magis quam metu imperium
agitabant et accepta iniuria ignoscere quam persequi
malebant. Sed ubi labore atque iusticia res publica
crevit, magni reges domiti, naciones fere et
populi ingentes vi subacti, Cartago emula im
perii romani ab stirpe interiit, cuncta maria terreque
patebant, saevire fortuna atque miscere omnia cepit.
Qui labores, pericula, dubias atque asperas res fa
cile toleraverant, hiis ocium, divicie, optanda
alias, oneri miserieque fuere. Igitur primo pecunie,
deinde imperii cupido crevit; ea quasi mate
ries omnium malorum fuere. Namque avaricia fi
dem, probitatem ceterasque bonas artes subvertit;
pro hiis superbiam, crudelitatem, deos ne
glegere, omnia venalia habere edocuit. Ambicio
multos mortales falsos fieri subegit, aliud
clausum in pectore aliud in lingua promptum habere

amicitias inimicitiasque non ex re sed ex commodo
modo estimare, Magisque vultum quam ingenium bonum
promptum habere. Haec primo paulatim crescere, in
terdum vindicari. Post ubi contagio quasi pesti
lentia invasit, civitas inmutata, imperium ex iu
stissimo atque optimo crudele intollerandumque factum
est. Sed primo magis ambitio quam avaritia animos
hominum exercebat, quod tamen vitium propius virtutem erat.
Nam gloriam honorem imperium bonus et ignavus
eque sibi exoptant; Sed ille vera via nititur, huic quia
bone artes desunt, dolis atque fallaciis contendit.
Avaritia pecunie studium habet, quam nemo sa
piens concupivit. Ea quasi venenis malis im
buta corpus animumque virilem effeminat, semper
infinita et insaciabilis est, neque copia neque inopia
minuitur. Sed postquam L. Sulla armis recepta
re publica bonis initiis malos eventus habuit,
rapere omnes, trahere, domum alius alius agros cu
pere, neque modum neque modestiam victores habere,
feda crudeliaque in cives facinora facere. Huc
accedebat quod L. Sulla exercitum quem in

asia ductaverat: quo sibi fidum faceret contra
morem maiorum luxuriose nimisque liberaliter
habuerat: loca amena: voluptaria facile
in ocio feroces militum animos molliverant: Ibi
primum insuevit exercitus populi romani amare: potare:
signa: tabulas pictas: vasa celata mirari: ea
privatim et publice rapere: delubra spoliare
sacra profanaque omnia polluere: Igitur hi milites
postquam victoriam adepti sunt nihil reliqui victis
fecere: Quippe secundae res sapientium animos fati-
gant: ne illi corruptis moribus victoriae temp-
erarent. Postquam divitiae honori esse coepere et
eas gloria imperium potentia sequebantur hebescere
virtus: paupertas probro haberi: innocentia pro mali-
volentia duci coepit. Igitur ex divitiis iuven-
tutem luxuria atque avaritia cum superbia in-
vasere: rapere: consumere: sua parvi pendere:
Aliena cupere: pudorem pudicitiam: divina
atque humana promiscua nihil pensi neque mo-
derati habere. Operepretium est cum domos atque villas
cognoveris in urbium modum exedificatas visere

templa decorare que nostri maiores religiosissimi
mortales fecere Verum illi delubra deorum pietate
domos suas gloria decorabant: Neque victis
quicquam preter iniurie licenciam eripiebant. At hii
contra ignavissimi homines per summum scelus omnia
sociis adimere que fortissimi victores relique
rant Proinde quasi iniuriam facere id demum
esset imperio uti: Nam quid ea memorem: que
nisi hiis qui videre nemini credibilia sunt: a
privatis compluribus subversos montes maria
obstructa esse quibus michi videntur ludibrio
fuisse divicie: quippe quas honeste habere
liceat: abuti per turpitudinem properabant. Sed
libido stupri: ganee: ceterique cultus: non
minor incesserat viros muliebria pati: Mu
lieres pudiciciam in propatulo habere: Vescendi
causa terra marique omnia exquirere: dormire priusquam
libido sompni esset: Non famem: non sitim: ne
frigus nec lassitudinem operiri Sed ea omnia
luxu ante capere. Hec iuventutem (Ubi fami
liares opes defecerant) ad facinora incendebat:

Animus imbutus malis artibus haud facile
libidinibus carebat. Eo profusius omnibus
modis questui atque sumptui deditus erat. In
tanta tamque corrupta civitate Catilina
(id quod factu facillimum erat) omnium flagitiorum
atque facinorosorum circum se tamquam stipatorum
catervas habebat. Nam quicumque impudicus
adulter, ganeo, aleo, manu, ventre, pene
patria bona laceraverat quique alienum es grande
conflaverat quo flagitium aut facinus redi
meret. Preterea omnes undique parricide sacri
legi, convicti iudiciis aut pro factis iudicium
timentes. Ad hoc quos manus atque lingua periurio
aut sanguine civili alebat. Postremo omnes quos
flagitium, egestas, conscius animus exagitabat. Hi
Catiline proximi familiaresque erant. Quod
si quis etiam a culpa vacuus in amicitiam eius
inciderat quotidiano usu atque illecebris fa
cile par similisque ceteris efficiebatur. Sed maxi
me adolescentium familiaritates appetebat.
Eorum animi molles et etate fluxi dolis

haud difficulter capiebant Nam ut cuiusque studium
ex etate flagrabat aliis scorta prebere: aliis canes
atque equos mercari postremo neque sumptui neque
modestie parcere dum illos obnoxios fidosque
faceret. Scio fuisse nonnullos qui ita extimarent
iuventutem que domum katiline frequentabat
parum honeste pudicitiam habuisse: Sed ex aliis
rebus magis quam compertum cuiquam id foret hec
fama valebat. Jam primum adolescens katilina
multa nefanda stupra fecerat cum nobili vir-
gine veste sacerdote: aliaque huiuscemodi contra ius
fasque. Postremo captus amore aurelie ori-
restille: cuius preter formam nichil unquam
bonus laudavit: quod ea illi nubere dubitabat
timens privignum etate adultum: pro certo cre-
ditur: necato filio vacuam domum scelestis
nuptiis fecisse: Que quidem res michi inprimis
videtur causa fuisse facinoris maturandi Namque
animus impurus diis hominibusque infestus
neque vigiliis neque quietibus sedari poterat
Ita conscientia mentem excitam vastabat. Igitur colos

cuius exsanguis fedi oculi. modo citus modo tardus
incessus prorsus in facie vultuque secordia inerat:
Sed iuventutem quam (ut supra diximus) illexerat
modis multis mala facinora edocebat. Ex
illis testes signatoresque falsos comodare. fidem
fortunas pericula vilia habere. Postubi eorum
famam atque pudorem attriverat: maiora alia
imperabat. Si causa in presens minus sup
petebat nichilominus insontes sicut sontes
circumvenire iugulare: scilicet ne per ocium tor
pescerent manus aut animus. Gratuito po
cius malus crudelis erat: hiis amicis sociisque
confisus Katilina. simul quod es alienum per omnes
terras ingens erat. et quod plerique Sullani
milites largius suo usi. rapinarum et victo
rie veteris memores civile bellum exopta
bant: opprimende r. p. consilium cepit. In Ita
lia nullus exercitus erat. Cn. pompeius
in extremis terre bellum gerebat. Ipsi consulatum
petendi magna spes: senatus nichil sane
intentus: tute tranquilleque res omnes erant

Sed ea prorsus opportuna Catiline. Igitur circiter
kalendas iunias L. cesare C. figulo consulibus primo
singulos appellare. hortari alios temptare opes
suas imparatamque rem publicam magna premia coniurationis
docere. Ubi satis explorata sunt que voluit
in unum omnes convocat quibus maxima necessi-
tudo et plurimum audacie inerat. Eo convenere
senatorii ordinis P. lentulus sura P. autronius
L. cassius longinus. C. cethegus P. et Ser.
sille servii filius L. vorgunteius Q. annius
M. portius leca L. bestia Q. curius
Preterea equestri ordine M. fulvius nobilior
L. statilius C. cornelius. Ad hoc multi ex colo-
niis et municipiis domi nobiles. Erant
preterea complures paulo occultius consilii
huiusmodi participes nobiles quos magis
dominationis spes hortabatur quam inopia
aut aliqua necessitudo. Ceterum iuventus ple-
raque sed maxime nobilium Catiline inceptis
favebat quibus in otio vel magnifice
vel molliter vivere copia erat incerta pro certis

bellum quam pacem malebant. Fuere item ea
tempestate qui crederent M. Licinium Crassum
non ignarum eius consilii fuisse quia Cn. Pom
peius invisus ipsi magnum exercitum ducta
bat. et cuiusvis opes voluisse contra illius
potentiam crescere: simul confisum si coniuratio
valuisset facile apud illos principem se fore:
Sed antea item coniuravere pauci contra rem publicam
in quibus Catilina fuit. De qua quam verissime
potero dicam: L. Tullio et M. Lepido con
sulibus P. Autronius et P. Sulla designati con
sules legibus ambitus interrogati penas
dependerant. Post paulo Catilina pecuniarum
repetundarum reus prohibitus erat consulatum
petere. quod intra legittimos dies profiteri ne
quiverat. Erat eodem tempore Cn. Piso
adolescens nobilis. summe audacie. egens.
factiosus. quem ad turbandam rem publicam inopia
atque mali mores stimulabant. Cum hoc Cati
lina et Autronius circiter nonas de
cembris communicato consilio parabant in

pitolio kł ianuarij L. cottam et L. torquatum
consules interficere: ipsi fascibus correptis piso-
nem cum exercitu ad optinendas duas hys-
panias mittere: Ea re cognita rursus in
nonas februarias consilium cedis transtulerant
Jam tum non consulibus modo sed plerisque se-
natoribus perniciem machinabantur. Quod ni
Katilina maturasset pro curia signum sociis dare:
eo die post conditam urbem romam pessi-
mum facinus patratum foret: Quia nondum fre-
quentes armati convenerant ea res consilium
diremit. Postea piso in citeriorem hyspaniam
questor pro pretore missus est: adnitente crasso
quod eum infestum inimicum Cn pompeio cog-
noverat. Neque tamen senatus provinciam invi-
tus dederat: Quippe fedum hominem
procul a r. p. esse volebat: Simul quia boni com-
plures presidium in eo valere putabant et iam
potentia pompeii formidolosa erat. Sed
is piso in provinciam ab equitibus hyspa-
nis quos in exercitu ductabat iter faciens occi-

sus est. Sunt qui ita dicunt imperia eius iniusta
superba crudelia barbaros nequivisse pati. Alii
autem equites illos Cn. Pompei veteres fi
dosque clientes voluntate eius Pisonem in
gressos. Nunquam hyspanos praeterea tale
facinus fecisse. Sed imperia seva multa an
tea perpessos. Nos eam rem in medio relinque
mus. De superiore coniuratione satis dictum est.
Catilina ubi eos quos paulo ante memor
avi convenisse videt tamen etsi cum singulis
multa saepe egerat tamen in rem fore credens
universos appellare et cohortari in abditam
partem aedium secessit atque ibi omnibus arbitris
procul amotis orationem huiuscemodi habuit.
Ni virtus fidesque vestra spectata mihi forent
nequiquam opportuna res cecidisset. Spes mag
na dominationis in manibus frustra fuisset. Neque
ego per ignaviam aut vana ingenia incerta
pro certis captarem. Sed quia multis et mag
nis tempestatibus vos cognovi fortes fidosque
michi. Eo animus ausus est maximum atque

pulcerrimum facinus incipe Simul quia vobis eadem
que michi bona malaque intellexi esse: Nam
idem velle atque nolle ea demum firma amici-
cia est Sed ego que mente agitavi omnes
iam diversi audistis Ceterum michi in
dies magis magisque animus accenditur cum
considero que condicio vite futura sit nisi nos
met ipsos vindicemus in libertatem Nam
postquam res publica in paucorum potentium ius atque di-
cionem concessit: semper illis reges tetrarche vecti-
gales esse populi naciones stipendia pendere Ceteri
omnes strenui boni nobiles atque ignobiles
vulgus fuimus sine gracia sine auctoritate
hiis obnoxii quibus si res publica valeret formi-
dini essemus Itaque omnis gracia potencia
honos divitie apud illos sunt: aut ubi illi
volunt nobis reliquere repulsas pericula
iudicia egestatem que quo usque tandem pa-
ciemini o fortissimi viri nonne emori per virtutem
prestat quam vitam miseram atque inhonestam
Ubi aliene superbie ludibrio fueritis per dedecus

amittere? Verum enim vero pro deum atque

hominum fidem victoria in manu nobis

est, viget etas, valet animus. Contra illis

annis atque divitiis omnia consenuere. Tan

tummodo incepto opus est: cetera res expediet.

Etenim quis mortalium cui virile ingenium

est tolerare potest illis divitias superare quas

profundunt in extruendo mari et montibusque

coequandis: nobis rem familiarem etiam

ad necessaria deesse: illos binas domos aut

amplius continuare: larem familiarem

nusquam ullum esse: cum tabulas signa

toreumata emunt: nova diruunt: alia

edificant. Postremo omnibus modis pe

cuniam trahunt, vexant. Summa tamen libi

dine divitias suas vincere nequeunt. At

nobis est domi inopia: foris es alienum

mala res, spes multo asperior. Denique quid

reliqui habemus preter miseram animam.

Quin igitur expergiscimini? En illa quam sepe

optastis libertas. Preterea divitie decus.

gloria morti sita sunt. Fortuna omnia ea victo
ribus premia posuit. res tempus pericula egestas
belli spolia magnifica magis quam mea
oratio vos cohortentur. vel imperatore vel mi
lite me utimini. neque animus neque corpus a vo
bis aberit. hec ipsa (ut spero) vobiscum una
consul agam, nisi forte me animus fallit et vos
servire magis quam imperare parati estis.

Postquam accepere ea homines quibus mala ha
bunde erant omnia, sed neque res neque spes
bona ulla, tametsi illis quieta movere mag
na merces videbatur, tamen postulavere
plerique ut proponeret que condicio belli foret, que
premia armis peterent, quid ubique opis
aut spei haberent. Tum Catilina polliceri
novas tabulas, proscriptionem locupletium, magistra
tus, sacerdotia, rapinas, omnia alia que bellum
atque lubido victorum fert. Preterea esse in Hispania
citeriore Pisonem, in Mauritania cum exercitu
P. Sittium Nucerinum consilii sui participes.
Ad hoc petere consulatum C. Antonium

Possit quidem consul esse Cathi. et ista velle sed si ipsi nollent frustra Cathilina vellet. Addidit et vos servire.

Tabule sunt dicte in quibus senatorum nomina fuerant scripta quas Catilina delere statuit et novas facere ad eas ut se suos que colligere inscriberet.

quem sibi collegam fore sperabat: hortari

familiarem et omnibus necessitudinibus cir-

cumvenire. cum eo se consule initium agendi

belli facturum. Ad hoc maledictis increpa-

bat omnes bonos suorum unumquemque no-

minans laudare admonebat alium egestatis

alium cupiditatis sue: complures periculi

et ignominie multos victorie Sullane qui-

bus ea prede fuerat. Postquam omnium animos

alacres videt: cohortatus est ut petitionem

suam cure haberent conventum dimisit. Fuere

ea tempestate qui dicerent Katilinam oratione ha-

bita cum ad iusiurandum populares conscios

sceleris sui adigeret: humani corporis san-

guinem vino permixtum in pateris circum-

tulisse: inde cum post execrationem omnes

degustassent sicuti in sollempnibus sacris

fieri consuevit: aperuisse consilium suum atque eo

dictitare fecisse: quo fidi inter se magis

forent alius alii tanti facinoris conscii: Non-

nulli ficta et hec et multa preterea cre-

stimabant ab his qui in ciceronis invidia
que postea orta est leniri credebant atroci
tate sceleris eorum qui penas dederant.
Nobis ea res pro magnitudine parum comperta
est. Sed in ea coniuratione fuit quintus natus
haud obscuro loco flagiciis atque facinoribus
coopertus quem censores senatu probri gratia
amoverant. huic homini non minor vani
tas quam audacia inerat: neque reticere que
audierat: neque suamet ipse scelera occul
tare prorsus neque dicere neque facere quicquam
pensi habebat. Erat ei cum fulvia mu
liere nobili stupri vetus consuetudo. Cui cum
minus gratus esset quam inopia minus
largiri poterat. Repente glorians ma
ria montesque polliceri cepit. et minari
interdum ferro: ni sibi obnoxia foret.
Postremo ferocius agitare quam solitus
erat. At fulvia insolentie causa cognita
tale periculum rei publice haud occultum ha
buit sed sublato auctore de katiline coniu

ratione que et quomodo audierat compluribus

narravit. Ea res inprimis studia hominum ac-

cendit ad consulatum mandandum marco tulio

ciceroni. Namque antea pleraque nobilitas invidia

estuabat et quasi pollui consulatum credebat si

eum quamvis egregius homo novus adeptus

foret. Sed ubi periculum advenit invidia atque super-

bia post fuere. Igitur comitiis habitis consules

declarantur Marcus tulius et Caius antonius

quod factum primo populares coniurationis con-

cusserat. Neque katiline furor minuebat. Sed

in dies plura agitare arma per italiam locis

opportunis parare pecuniam sua aut amicorum

fide sumptam mutuam Fesulas ad manlium quendam

portare qui postea princeps fuit belli faciundi.

Ea tempestate plurimos cuiusque generis homines

ascivisse sibi dicitur mulieres etiam aliquot

que primo ingentes sumptus stupro corporis

toleraverant. Post ubi etas tantummodo questum

neque luxurie modum fecerat aes alienum

grande conflaverant. Per eas se katilina credebat

posse servicia urbana sollicitare urbem incendere
viros earum ut sibi adiungere vel interficere. Sed
in hiis Sempronia erat que multa sepe virilis au
dacie facinora commiserat. Hec genere atque forma
Preterea viro atque liberis satis fortunata fuit litteris
grecis atque latinis docta psallere et saltare ele
gancius quam necesse est probe multa alia que
instrumenta luxurie sunt. Sed ei cariora semper
omnia quam decus atque pudicicia fuere pecunie
an fame minus parceret haud facile discerne
res. Libidine sic accensa ut sepius peteret vi
ros quam peteretur. Sed ea sepe ante hac fidem
prodiderat creditum abiuraverat cedis conscia
fuerat luxuria atque inopia preceps abierat. Verum
ingenium eius haud absurdum fuit posse versus
facere iocum movere sermone uti vel modesto
vel molli vel procaci prorsus multe facetie multusque
lepos inerant. His rebus comparatis Catilina
nichilominus in proximum annum consulatum pe
tebat sperans si designatus foret facile se ex
voluntate Antonio usurum. Neque interea quiet

Notat vicia posse femine ut propria illius laudem reddat

erat: sed omnibus modis insidias parabat cice
roni. neque illi tamen ad cavendum dolus aut astutie
deerant. Namque a principio consulatus sui multa
pollicendo per fulviam effecerat, ut quintus curius de
quo paulo ante commemoravi consilia katiline sibi pro
deret. Ad hoc collegam suum antonium pactione pro
vincie perpulerat, ne contra rem publicam sentiret. cir
cum se presidia amicorum atque clientium occulte
habebat. Postquam dies comiciorum venit et kati
line neque petitiones neque insidie quas consulibus
fecerat prospere cessere: bellum facere constituit et
extrema omnia experiri quoniam que occulte tep
taverat aspera fedaque evenerant. Igitur Gaium
manlium fesulas atque in eam partem etrurie septimium
quendam camertem in agrum picenum Gaium iulium
in apuliam misit. preterea alium alio quem ubique
opportunum sibi fore credebat. Interea rome multa
simul moliri. consulibus insidias tendere parare
incendia. opportuna loca armatis hominibus
obsidere. ipse cum telo esse. item alios iubere
hortari uti semper intenti paratique essent. Dies noc

tesqz vigilare: festinare neqz labore fatigari po
stremo ubi multa agitanti nichil procedit: rursus
intempesta nocte coniuracionis principes convocat
per marcum porcium lecam. Ibique multa de igna
via eorum questus. docet se manlium misisse
ad eam multitudinem quam capienda ad arma
paraverat. Item alios in alia loca opportuna
qui initium belli facerent: seqz ad exercitum proficisci
cupere si prius ciceronem oppressisset: eum suis
consiliis multum officere. Igitur perterritis atqz
dubitantibus ceteris Gaius cornelius eques
romanus operam suam pollicitus et cum eo
lucius vargunteius senator constituere ea nocte
paulo post cum armatis hominibus sicuti
salutatum introire ad ciceronem ac de improviso
domi sue imparatum confodere: Curius ubi
intellexit quantum periculum consuli impendat prope
per fulviam ciceroni dolum qui parabatur enunciat
Ita illi ianua prohibiti tantum facinus frustra
susceperant. Interea manlius in etruria plebem
sollicitare egestate simul ac dolore iniurie no

nam rerum cupidam quod Sulle dominatione
agros bonaque omnia amiserat. Preterea latrones
cuiusque generis quorum in ea regione magna copia
erat, nonnullos ex Sullanis colonis quibus li
bido atque luxuria ex magnis rapinis nichil
reliqui fecerant. Ea cum Ciceroni nunciarentur
ancipiti malo permotus quod neque urbem ab insidiis
privato consilio longius tueri poterat neque exer
citus Manlii quantus aut quo consilio foret satis com
pertum habebat rem ad senatum refert iam antea
rumoribus vulgi exagitatam. Itaque quod plerumque
in atroci negotio solet senatus decrevit ut darent
operam consules ne quid res publica detrimenti caperet. Ea
potestas per senatum more romano magistratui
maxima permittitur: exercitum parare, bellum gerere,
coercere omnibus modis socios atque cives, domi
militieque imperium atque iudicium summum habere:
Aliter sine iussu populi nullius earum rerum consuli
ius est. Post paucos dies Lucius Senius
senator in senatu litteras recitavit quas Fesulis
allatas sibi dicebat in quibus scriptum erat

Colonus tunc Sillani ... abutentur quia ... agrum ... reliquit

Refert ... ad me ... differt illud ... narravit ... consultacionem tulit

Atrox negotium dicebatur ... aliquod periculum rei publice ... statim ... potuit ... consulibus ... prohibendi et obviandi ... capitulo ...

// sollicitabat

Appellacio populi ... appellantur ... patres ... atque senatoribus

... ius ... capitulo ...

Fesulanum arma cepisse cum magna multi
tudine ante diem sextum calendarum nove
brium Simul (id quod in tali re solet) alii porten
ta. alii prodigia. alii conventus fieri nunciabant :
arma portari capue : atque in apulia servile bellum
moveri : Igitur senatus decreto quintus marcius
rex fesulas. quintus metellus creticus in apulia
circumque ea loca missi sunt : hii utrique impera-
tores ad urbem erant impediti ne triumpharent :
calumpnia paucorum quibus omnia honesta
atque inhonesta vendere mos est / Sed pretores
quintus pompeius rufus capuam. quintus metellus
celer in agrum picenum : hiis quod permissum est ut
pro tempore atque periculo exercitum compararent. Ad hoc
si quis indicavisset de coniuratione que contra rem
publicam facta erat premia decrevere servo li
bertatem et sestertia centum libero impunitatem eius rei et
sestertia ducenta milia (Itemque decrevere uti gladia
torie familie capuam et in cetera municipia
distribuerentur pro cuiusque opibus : rome per totam
urbem vigilie haberentur : hiisque minores magi

reges appellabantur
ita mos erat quod
si quis victor esset
victor de bello cui
triumphus negaretur
exercitum non dimitteret
donec triumphum reciperet

Portentum dicitur cum in locis
porro aliquid in futuro designans
sicut ululatus canum ...
solitudine ... vulgi ...
Prodigium autem quasi prodigito
eo quod statim aliquid significet
... portentum ... prodigium
... portentum ... vi
... prodigium ... in
... Monstrum
quod statim monstrat id quod
apparet Ostentum quod aliquid
futurum demonstrat

Sestertium ... pon
dus duas ... uncias
quorum ... marcam ...
... libero ... nobili ...
ingenta milia ...
... libero ...
libertate ... daret ...
... milia sestertia
... computata mille millia
marcarum ...
sestertium ... pon
... et ...
... sestertium ...
... pondus ...

stratus persenserat quibus rebus permota civitas
atque immutata urbis facies erat. Ex summa letitia
atque lascivia que diuturna quies pepererat re
pente omnis tristitia invasit; festinare trepi
dare neque loco neque homini cuiquam satis credere
neque bellum gerere neque pacem habere suo quisque
metu pericula metiri. Ad hoc mulieres quibus
rei publice magnitudine belli timor insolitus in
cesserat afflictare sese manus supplices ad celum
tendere miserari parvos liberos rogitare omnia pa
vere superbia atque deliciis omissis sibi patrieque
diffidere. Catiline crudelis animus eadem illa
movebat tametsi presidia parabantur et ipse le
ge Plautia interrogatus erat ab L. Paulo.
Postremo dissimulandi causa aut sui expurgan
di sicut iurgio lacessitus foret in senatum
venit. Tum Marcus Tullius consul sive presentiam
eius timens sive ira commotus orationem lucule
ntam habuit atque utilem rei publice quam postea scrip
tam edidit. Sed ubi ille assedit Katilina ut
erat paratus ad dissimulanda omnia demisso

Vultu uoce supplici postulare a patribus cepit ne
quid de se temere crederet. Ea familia ortum ita
se ab adolescentia vitam instituisse ut omnia
bona in spe haberet ne estimarent sibi patricio
homini cuius ipsius atque maiorum plurima
beneficia in plebem romanam essent perdita
re publica opus esse cum eam servaret Marcus tullius
inquilinus civis urbis rome. Ad hoc maledicta
alia cum adderet obstrepere omnes hostem atque
parricidam vocare. Tum ille furibundus
quoniam quidem circumventus inquit ab inimicis
preceps agor incendium meum ruina restinguam.
Deinde se ex curia domum proripuit. Ibi multa
secum voluens quod neque insidie consuli procede-
bant et ab incendio intelligebat urbem immu-
nitam vigiliis optimum factu credens exercitum
augere ac priusquam legiones scriberentur multa
ante capere que bello usui forent. Nocte intempesta
cum paucis in manliana castra profectus est.
Sed cethego atque lentulo ceterisque quorum cogno-
verat promptam audaciam mandat ut quibus

rebus possent opes factionis confirmarent in
sidias consuli maturent cedem incendia aliaque
belli facinora parent sese prope diem cum mag
no exercitu ad urbem accessurum. Cum hec
tamen geruntur Gaius manlius ex suo numero
legatos ad regem marcium mittit cum man
datis huiuscemodi. Deos hominesque testamur
imperator nos arma neque contra patriam cepisse
neque quo periculum aliis faceremus. Sed uti cor
pora nostra ab iniuria tuta forent qui miseri
egentes violencia atque crudelitate feneratorum
plerique patria sed omnes fama atque fortunis
expertes sumus. Neque cuiquam nostrum licuit
more maiorum lege uti neque amisso patrimo
nio liberum corpus habere tanta sevitia fenera
torum atque pretoris fuit. Sepe maiores vestri miseriti
plebis romane decretis suis inopie eius opitulati
sunt. At novissime memoria nostra
propter magnitudinem eris alieni volentibus
omnibus bonis argentum erarium ere solutum
est. Sepe ipsa plebs aut dominandi studio p

more ipsa plebs magistratuum armata a patribus
secessit. At nos non imperium neque divitias
petimus. quarum rerum causa bella atque certamina
omnia inter mortales sunt. Sed libertatem
quam nemo bonus nisi cum anima simul
amittit. Te atque senatum obtestamur consulatis
miseris civibus. legis praesidium quod iniquitas
praetoris eripuit restituatis. neve nobis eam necessitu-
dinem imponatis. ut quaeramus quonam modo
maxime ulti sanguinem nostrum pereamus. Ad
haec Q. Marcius respondit. si quid ab senatu
petere vellent ab armis discedant. Romam suppli-
ces proficiscantur. ea mansuetudine atque misericor-
dia senatum populumque Romanum semper fuisse. ut
nemo umquam ab eo frustra auxilium petiverit.
Et Katilina ex itinere plerisque consularibus prae-
terea optimo cuique litteras mittit. se falsis crimi-
nibus circumventum quoniam factioni inimicorum resistere
nequiverit. fortunae cedere. Massiliam in exilium
proficisci. non quo sibi tanti sceleris conscius esset
Sed uti res publica quieta foret neve ex sua contentione

[illegible]: Ab hijs longe diuersas litte

ras Q. catulus in senatu recitauit quas sibi

nomine katiline redditas dicebat. Earum exem

plum infra scriptum est. Lucius katilina salu

tem quinto catulo Egregia tua fides re cogni

ta grata michi magnis in magnis periculis

fiduciam commendacioni mee tribuit. Quam

ob rem defensionem in nouo consilio non statui pa

rare: satisfaccionem ex nulla consciencia de culpa propo

nere decreui quam mediusfidius veram licet

cognoscas: iniurijs contumelijs concitatus quod

fructu laboris industrie que mee priuatus sta

tum dignitatis non obtinebam: publicam

miserorum causam pro mea consuetudine suscepi:

Non quin es alienum meis nominibus ex

possessionibus soluere non possem: cum et

alienis nominibus liberalitas orestille suis et

filie copiis persolueret Sed quod non dignos

homines honore honestatos videbam meque

falsa suspicione alienatum sentiebam: Hoc

nomine satis honestas pro meo casu spes reliquias

dignitatis conservande sum secutus. Plura cum ad
scribere vellem nunciatum est vim michi
parari. Nunc Orestillam commendo tueque fidei
trado; eam ab iniuria defendas per liberos tuos
rogatus. Haveto. Sed ipse paucos dies commoratus
apud Gaium Flaminium in agro Arretino, dum
vicinitatem antea sollicitatam armis exornat,
cum fascibus atque aliis imperii insignibus in
castra ad Manlium contendit. Hec ubi Rome com-
perta sunt, senatus Katilinam et Manlium hostes
iudicat; ceterae multitudini diem statuit ante
quam liceret sine fraude ab armis discedere preter rerum
capitalium condemnatis. Preterea decernit uti consu-
les delectum habeant, Antonius cum exercitu
Katilinam persequi maturet, Cicero urbi presidio
sit. Ea tempestate michi imperium populi Ro-
mani multo maxime miserabile visum est. Cui
cum ad occasum ab ortu solis omnia
domita armis parerent, domi otium atque divi-
tie, que prima mortales putant, affluerent,
fuere tamen cives qui seque remque publicam obsti-

multis alius petitum ierant. Namque duobus
senati decretis ex tanta multitudine neque
praemio inductus coniurationem patefecerat neque ex
castris Catilinae quisquam omnium discesserat. tanta
vis morbi atque uti tabes plerosque civium ani-
mos invaserat. Neque solum illis aliena mens
erat qui conscii coniurationis fuerant, sed omnino cuncta
plebes novarum rerum studio Catilinae incep-
ta probabat. Id adeo more suo videbatur facere.
Nam semper in civitate quibus opes nullae
sunt bonis invident, malos extollunt, vete-
ra odere, nova exoptant, odio suarum rerum
mutari omnia student, turba atque seditionibus
sine cura aluntur, quoniam egestas facile habetur
sine damno. Sed urbana plebes ea vero praeceps
erat de multis causis. Primum omnium qui ubique
probro atque petulantia maxime praestabant,
item alii qui per dedecora patrimoniis amis-
sis, postremo omnes quos flagitium
aut facinus domo expulerat, ii Romam sicut in
sentinam confluxerant. Deinde multi me

mores Syllane victorie quod ex gregariis militi
bus alios senatores videbant alios ita
divites ut regio victu atque cultu etatem age
rent: sibi quisque si in armis foret ex victoria talia
sperabat: Preterea iuventus que in agris ma
nuum mercede inopiam toleraverat: privatis
atque publicis largicionibus excita urbanum
ocium ingrato labori prtulerat: Eos atque alios
omnes malum publicum alebat: quo minus
mirandum est: homines egentes: malis mo
ribus spe maxima rei publice iuxta ac sibi
consuluisse: Preterea quorum victoria Sylle
parentes proscripti: bona erepta: ius liberta
tis imminutum erat: sane haud alio animo
belli eventum expectabant: Ad hoc quicumque ali
arum atque senatus partium erant: conturbari rem publicam
quam minus valere ipsi malebant. Id
adeo malum multos post annos in civitatem
reverterat. Nam postquam Gneo pompeio
et marco crasso consulibus tribunicia pote
stas restituta est. homines adolescentes summam

potentia nacti quibus etas animusque ferox
erat cepere senatum criminando plebem ex
agitare. Deinde largiendo atque pollicitando
magis incendere. Ita ipsi clari potentesque
fieri. contra eos summa ope nitebatur pleraque
nobilitas senatus specie pro sua magni
tudine. Namque (uti paucis verum absolvam)
post illa tempora quicumque rem publicam agitavere honestis
nominibus alii sicuti populi iura defenderent
pars quo senatus auctoritas maxima foret
bonum publicum simulantes pro sua quisque
potentia certabant. neque illis modestia neque
modus contentionis erat. Utrique victoriam cru
deliter exercebant. Sed postquam Gneus Po
peius ad bellum maritimum atque Mitridaticum
missus est plebis opes imminute paucorum
potentia crevit. Hii magistratus provincias alia
que omnia tenere. ipsi innoxii florentes sine
metu etatem agere ceterosque iudiciis terrere
quo plebem in magistratu placidius tracta
rent. Sed ubi primum dubiis rebus no

spes oblata est verum tamen animos eorum
arrexerant quod si primo prelio Catilina superior
aut equa manu discessisset profecto magna
clades atque calamitas rem publicam oppressisset neque
illis qui victoriam adepti forent diutius
ea uti licuisset quin defessis et exsangui-
bus qui plus posset imperium atque libertatem
extorqueret Fuere tamen extra coniurationem com-
plures qui ad Catilinam initio profecti sunt
In his erat filius senatoris Antonius Fulvius
quem retractum ex itinere parens necari iussit
Eisdem temporibus Rome Lentulus sicuti Catilina
preceperat quoscumque moribus aut fortuna
novis rebus idoneos credebat aut per se
aut per alios sollicitabat neque solum cives
sed cuiusque modi genus hominum quod modo usui foret
bello Igitur Publio Umbreno cuidam nego-
cium dat ut legatos Allobrogum requirat eosque
si possit impellat ad societatem belli existi-
mans publice privatimque ere alieno oppressos
Preterea quod natura gens gallica bellicosa esset

Allobroges sunt populi galli lugdunenses habitantes iuxta ripas rodani

facile posse eos ad tale consilium adduci. Umbre-
num quod in gallia negotiatus erat plerisque princi-
pibus notus erat atque eos noverat. Itaque sine
mora ubi primum legatos in foro conspexit
percontatus pauca de statu civitatis et quasi
condolens eius casum requirere cepit quem exitum
tantis malis sperarent. Postquam illos videt
queri de avaricia magistratuum accusare sena-
tum quod in eo nichil auxilii esset miseriis
suis remedium mortem expectare. At
ego inquit vobis si modo viri esse vultis rationem
ostendam qua tanta ista mala effugiatis.
Hec ubi dixit allobroges in maximam spem
adducti umbrenum orare ut sui misereretur.
Nichil tam asperum neque difficile esse quod non
cupidissime facturi essent dummodo ea
res civitatem ere alieno liberaret. Ille eos
in domum D. bruti perducit quod foro propinqua
erat neque aliena consilii propter Semproni-
am. Nam tum brutus roma aberat. Pre-
terea gabinium arcessit quo maior auctoritas

sermonem ingressi. Eos presente Umbreno coniurationem aperit
socios nominat. Preterea multos cuiusque ge
neris innoxios quo legatis amplior animus
esset. Deinde eos pollicitos operam suam
domum dimittit. Sed Allobroges diu in incerto
habuere quidnam consilii caperent. In alia
parte erat es alienum studium belli magna mer
ces in spe victorie. at in altera maiores opes
tuta consilia pro incerta spe certa premia. Hec
illis volventibus tandem fortuna rei publice vicit.
Itaque Quinto Fabio Sange cuius patrocinio civi
tas plurimum utebatur rem omnem uti cogno
verant aperiunt. Cicero per Sangam consilio
cognito legatis precepit uti studium coniurationis
vehementer simulent. Ceteros adeant bene
polliceantur. dentque operam uti eos quam maxime
manifestos habeant. Isdem fere temporibus
in Gallia citeriore atque ulteriore item in agro
Piceno Bruttio et Apulia motus erat. Nam
illi quos Katilina ante dimiserat inconsulte
ac veluti per dementiam cuncta simul agebat

Gallia citerior sive cisalpina est ea pars Italie que est inter alpes Almanie et montes Italie et vocatur hoc Lubardia. Gallia ulterior sive transalpina est ea pars que hoc Burgundiam appellat

Nocturnis consiliis armorum atque telorum portatione
omniaque festinando agitando omnia plus timo
ris quam periculi effecerant. Ex eo numero
complures Quintus Metellus Celer pretor ex
senatus consulto causa cognita in vincula coiece
rat. Itemque in citeriori gallia consul C. Caius
Murena qui ei provincie legatus preerat. At
Rome Lentulus cum ceteris qui principes coniura
tionis erant paratis ut videbatur magnis copiis
constituerant uti ad Katilinam in agrum Fesu
lanum cum exercitu venisset. Lucius bestia tri
bunus plebis contione habita quereretur de acti
onibus Ciceronis bellique gravissimi invidiam
optimo consuli imponeret eo signo dato proxi
ma nocte cetera multitudo coniurationis suum
quisque negotium exequeretur. Sed ea dicebantur
divisa hoc modo. Statilius Gabinius uti cum
magna manu duodecim simul opportuna
loca urbis incenderent quo tumultu facilior
aditus ad consulem ceterosque quibus insidie
parabantur fieret. Cethegus Ciceronis ianuam

obsideret, Cinnam vi aggrederet alius autem
alium sed filii familiarum quorum ex magna parte nobilita
te maxima pos erat parentes interficerent;
Simul cede et incendio perculsis omnibus
ad Catilinam erumperent. Inter hec parata
atque decreta Cethegus semper querebatur de ig
navia sociorum illos dubitando et dies pro
latando magnas opportunitates corrumpere:
facto non consulto in tali periculo opus esse seque si
pauci adiuvarent languentibus aliis impetum
in curiam facturum; natura ferox vehemens et
manu promptus erat maximum bonum in ce
leritate putabat. Sed allobroges ex precepto ci
ceronis per gabinium ceteros conveniunt. ab
lentulo cethego statilio item cassio postu
lant iusiurandum: quod signatum ad cives
perferant; aliter haud facile eos ad tantum negotium
impelli posse. Ceteri nihil suspicantes
dant; Cassius semet eo brevi venturum polli
cetur: at paulo ante legatos ex urbe proficiscitur;
Lentulus cum his titum volturcium quendam

cortoniensem mittit ut allobroges priusquam
domum pergerent cum catilina data atque accep
ta fide societatem confirmarent. ipse volturcio
litteras ad catilinam dat quarum exemplum infra
scriptum est Quis sim ex eo quem ad te misi
cognosces. fac cogites in quanta calamitate
sis et memineris te virum esse consideres quid
tue res postulent. auxilium petas ab omni
bus etiam ab infimis. Ad hec mandata verbis
dat cum ab senatu hostis iudicatus sit quo con
silio servitia repudiet in urbe parata esse
que iusserit ne cunctetur ipse propius accedere. his
rebus ita actis constituta nocte qua proficiscere
tur cicero per legatos cuncta edoctus lucio va
lerio flacco et C pomptino pretoribus
imperat ut in ponte mulvio per insidias al
lobrogum comitatus deprehendant rem omnem
aperit cuius gratia mittebantur. Cetera uti opus
facto sit ita agant permittit illi homines
militares sine tumultu presidiis collocatis
sicuti preceptum erat occulte pontem obsident

Postquam ad pontem legati cum volturcio
venerunt et simul utrimque clamor exortus
est: galli cito cognito consilio sine mora pre-
toribus se tradunt: Volturcius primo cohor-
tatus ceteros gladio se a multitudine defendit
Deinde ubi a legatis desertus est multa
prius de salute sua pomptinum obtestatus quod
ei notus erat: Postremo timidus ac vite
diffidens: velut hostibus sese pretoribus de-
dit: Quibus rebus confectis omnia propere per nuntios
consuli declarantur: At illum ingens cu-
ra atque leticia simul occupavere: Nam leta-
batur intelligens coniuratione patefacta civi-
tatem periculis ereptam esse: Porro autem anxi-
us erat dubitans in maximo scelere tantis
civibus deprehensis quid facto opus esset:
penam illorum sibi oneri: impunitatem
perdende rei publice causam fore credebat: Igitur
Confirmato animo vocari ad se iubet Len-
tulum: cethegum: statilium: gabinium:
itemque ceparium terracinensem qui in apuliam

ad commendanda scelera perfecisse parabat. Ceteri
sine mora veniunt. Ceparius paulo ante domo
egressus cognito indicio ex urbe profugerat. Consul
Lentulum quod pretor erat ipse manu tenens in
senatum perducit: reliquos cum custodibus
in edem concordie venire iubet. Eo senatum ad
vocat magnaque frequentia eius ordinis Voltur
cium cum legatis introducit: Flaccum pretorem scrinium
cum litteris quas a legatis acceperat eodem afferre iubet. Volturcius interro
gatus de itinere de litteris postremo quid aut qua
de causa consilii habuisset primo alia fingere dissi
mulare de coniuratione. Post ubi fide publica dicere
iussus est omnia uti gesta erant aperit docetque
se paucis ante diebus a Gabinio et Cepa
rio socium adscitum: nichil amplius scire quam
legatos tantum audire solitum ex Gabinio Pu
blium Antonium Servium et L. Syllam L. Vargun
teium multos preterea in ea coniuratione esse. Eadem
Galli fatentur. At Lentulum dissimulantem
coarguunt preter litteras sermonibus quos ille habere

Solitus erat ex libris sibillinis regnum rome tri
bus corneliis portendi cinnam atque sillam antea
se tercium esse cui fatum foret urbe potiri preterea
ab incenso capitolio illum esse vigesimum
annum quem sepe ex prodigiis aruspices
respondissent bello civili cruentum fore. Igitur
perlectis literis cum prius omnes signa sua cog
novissent senatus decernit uti abdicato magistra
tu lentulus itemque ceteri in liberis custodiis
habeantur. Itaque lentulus P. lentulo spin
theri qui tunc edilis erat: cethegus Q. cornifi
cio: statilius gaio cesari: Gabinius marco cras
so ceparius (nam is paulo ante ex fuga re
tractus erat) gneo terencio senatori traduntur.

Interea plebs coniuratione patefacta que primo
cupida rerum novarum nimis bello fave
bat mutata mente catiline consilia execrari
Ciceronem ad celum tollere: veluti ex servi
tute erepta gaudium atque leticiam agitabat:
Namque belli facinora alia prede magis quam de
trimento fore: incendium vero crudele immoderatum

Nichil aliud gerebat illi pauperes nisi victum et amictum [illegible]
[illegible]

ac sibi maxime calamitosum putabat
Quippe cui omnes copie in usu quottidi
ano et cultu corporis erant Post eum
diem quidam L. tarquinius ad senatum adductus
erat quem ad catilinam proficiscentem ex itine
re retractum aiebant Is cum se diceret in
dicaturum de coniuratione si fides publica data esset
iussus a consule quod sciret edicere eadem fere
que volturcius de paratis incendiis de cede bonorum
de itinere hostium senatum docet Preterea se
missum a marco crasso qui catiline nunciaret
ne eum lentulus et cethegus aliique ex coniuratione
deprehensi terrerent eoque magis properar
et ad urbem accedere quo et ceterorum ani
mos reficeret et illi facilius e periculo eriperent
Sed ubi tarquinius crassum nominavit hominem
nobilem maximis diviciis summa potencia
alii rem incredibilem rati pars tametsi verum
existimabant tamen quia in tali tempore tanta vis
hominis magis leniunda quam exagitanda
videbatur plerique crasso ex negociis privatis

obnoxii conclamabant indicem falsum esse
deque ea re postulant uti referretur. Itaque con
sulente Cicerone frequens senatus decernit Tar
quinii indicium falsum videri. eumque in vincu
lis retinendum: neque amplius potestatem
faciendam nisi de eo indicaret cuius consilio tan
tam rem esset mentitus. Erant eo tempore qui existi
marent indicium illud a P. Autronio machi
natum. quo facilius appellato Crasso per socie
tatem periculi reliquos illius potentia tegeret.
Alii Tarquinium a Cicerone immissum aiebant
ne Crassus more suo suscepto malorum pa
trocinio rem publicam conturbaret. Ipsum Crassum
ego postea praedicantem audivi tantam
contumeliam sibi a Cicerone impositam. Sed isdem
temporibus Q. Catulus et C. Piso neque precibus
neque gratia neque pretio Ciceronem impellere potuere. uti
per Allobrogas aut alium indicem C. Caesar falso
nominaretur. Nam uterque cum illo graves
inimicitias exercebant: Piso oppugnatus in
iudicio pecuniarum repetundarum propter

cuiusdam transpadani supplicio iniusto. Catu
lus ex petitione pontificatus odio incensus: quod
in extrema etate maxumis honoribus usus
ab adolescentulo cesare victus discesserat. Res
autem opportuna videbatur quia privatim egregia
liberalitate publice maxumis muneribus
grandem pecuniam debebat. Sed ubi consulem
ad tantum facinus impellere nequeunt ipsi
singillatim circumeundo atque mentiendo que se
ex volturcio aut allobrogibus audisse dicerent
magnam invidiam conflaverant usque eo ut
nonnulli equites romani qui presidii causa
cum telis erant circum edem concordie seu periculi
magnitudine seu animi nobilitate impulsi
quo studium suum in rem publicam clarius esset egredienti
ex senatu cesari gladio minitarentur. Dum hec
in senatu aguntur et dum legatis allobrogum
et volturcio tito comprobato eorum indicio pre
mia decernuntur liberti et pauci ex clientibus
lentuli diversis itineribus opifices atque in
vicos servitia ad eum eripiendum sollicitabat

partim exquirebant duces multitudinum qui pretio
rem p. vexare soliti erant Cetegus autem per nunci
os familiam atque libertos suos electos exercitatos
orabat in audaciam grege facto cum telis
ad se irrumperent Consul ubi ea parari cog
novit dispositis presidiis ut res atque tempus mo
nebat convocato senatu refert quid de hiis fieri
placeat qui in custodiam traditi erant Sed
eos paulo ante frequens senatus iudicaverat
contra rem p. fecisse Tum D. Iunius Sillanus
primus sententiam rogatus quod eo tempore consul desig
natus erat de hiis qui in custodiis tenebantur
Et preterea de lucio cassio p. furio p. umbre
no Q. annio si deprehensi forent supplicium
sumendum decreverat (isque postea permotus
oratione C. cesaris pedibus in sententiam tiberii
neronis iturum se dixerat quod de ea re presidiis
additis referendum censuerat Sed cesar ubi
ad eum ventum est rogatus sententiam a consule huiusmodi
verba locutus est Omnes homines patres conscripti
qui de rebus dubiis consultant ab odio ami

ceterum ira atque misericordia vacuos esse decet haud
facile animus providet ubi illa officiunt neque quisquam
omnium libidini simul et usui paruit ubi inten-
deris ingenium valet si libido possidet ea
dominatur nihil animus valet magna mihi co-
pia est memorandi patres conscripti qui reges atque
populi ira aut misericordia impulsi male consu-
luerint sed ea malo dicere que maiores nostri
contra libidinem animi sui recte atque ordine fecere
bello macedonico quod cum rege perse gessimus
rhodiorum civitas magna atque magnifica que populi
romani opibus creverat infida et adversa nobis
fuit sed postquam bello confecto de rhodiis consultum
est maiores nostri ne quis divitiarum magis quam
iniurie causa bellum inceptum diceret impu-
nitos dimisere eos Item bellis punicis
omnibus cum sepe carthaginienses et in pace
et per inducias multa nefaria facinora fecis-
sent numquam ipsi per occasionem talia facere
magis quod se dignum foret quam quod in
illos iure fieri posset querebant Hoc item vobis

prouidendum est patres conscripti ne plus apud
vos valeat p lentuli et ceterorum scelus quam
vestra dignitas ne magis ire quam fame
consulatis Nam si digna pena pro factis eorum
reperitur nouum consilium approbo Sin magnitu
do sceleris omnium ingenia exsuperat hijs utendum
censeo que legibus comparata sunt Plerique eorum
qui ante me sententias dixerunt composite
atque magnifice casum rei publice miserati sunt que
belli seuicia esset que victis acciderent enume
rauere rapi virgines pueros diuelli a parentum
complexu matres familiarum pati que victori
bus collubuissent fana atque domos spoliari ce
dem incendia fieri Postremo armis cada
ueribus cruore atque luctum omnia compleri
Sed per deos immortales quo illa oratio pertinuit an
uti vos infestos coniurationi faceret Scilicet quem
res tanta et tam atrox non permouit eum oratio
accendet Non ita est neque cuiquam mortalium
iniurie sue parue videntur multi eas grauius
equo habuere Sed alia aliis licentia est patres

conscripti qui demissi in obscuro vitam agunt
si quid iracundia deliquere pauci sciunt fa-
ma atque fortuna eorum pares sunt qui mag-
no imperio praediti in excelso etatem agunt eo-
rum facta cuncti mortales novere Ita in maxima
fortuna minima licencia est neque studere neque
odisse sed minime irasci decet que apud
alios iracundia dicitur ea in imperio superbia atque
crudelitas appellatur Equidem ego sic existimo
patres conscripti omnes cruciatus minores quam
facinora illorum esse Sed plerique mortales
postremo meminere et in hominibus impiis
sceleris eorum obliti de pena disserunt si ea
paulo severior fuit D. Sillanum virum for-
tem atque strenuum certe scio que dixerit studio
rei publice dixisse neque illum in tanta re gratiam
aut inimicitias exercere eos mores eamque
modestiam viri cognovi Verum sententia eius michi
non crudelis quid enim in talis homines
crudeli fieri potest sed aliena a re publica nostra vi-
detur Nam profecto aut metus aut iniurie

Sillane te subegit consulem designatum ge
nus pene novum decernere De timore sup
uacaneum est disserere cum presertim diligentia
clarissimi viri consulis tanta presidia sint
in armis De pena possum equidem dicere
id quod res habet in luctu atque miseriis mor
tem erumnarum requiem non cruciatum esse et
eam cuncta mortalium mala dissolvere ultra
al. gladio
neque cure neque gaudio locum esse Sed per deos
immortales quam ob rem in sententiam non addi
disti uti prius verberibus in eos animaduerteretur
An quia lex porcia vetat aut alie leges
item condemnatis civibus non animam eripi
sed exilium permitti iubent an quia gravius
est verberari quam necari Quid autem acerbum
aut nimis grave est in homines tanti
facinoris convictos Sin quia levius est quo con
venit in minori negotio legem timere cum
eam in maiore neglexeris At enim quis re
prehendet quod in parricidas rei publice decretum
erit Tempus dies fortuna cuius libido

gentibus moderatur illis merito accidet
quicquid evenerit Ceterum vos patres conscripti
quid in alios statuatis considerate Omnia
mala exempla ex rebus bonis orta sunt
Sed ubi imperium ad ignaros eius aut mi
nus bonos pervenit novum illud exemplum
ab dignis et ydoneis ad non dignos et ydo
neos transfertur Lacedemonii devictis athe
niensibus triginta viros imposuere qui
rem publicam eorum tractarent Hii primo cepere
pessimum quemque et omnibus invisum inde
natum necare ea populus letari et merito di
cere fieri post ubi paulatim licentia cre
vit iuxta malos et bonos libidinose inter
ficere ceteros metu terrere Ita civitas servi
tute oppressa stulte leticie graves penas dedit
Nostra memoria victor Sylla cum Damasippum
et alios huiusmodi qui malo rei publice creverant
iugulari iussit quis non factum eius lauda
bat homines scelestos et factiosos qui sedi
cionibus rem publicam exagitaverant merito neca

ruebant Sed ea tot magne miserie clades
fuit Nam uti quisque domum aut villam po
stremo vas aut vestimentum alicuius concupive
rat dabat operam ut his in proscriptorum numero
esset Ita illi quibus damasippi mors leti
tie fuerat paulo post ipsi trahebantur neque
prius iugulandi finis fuit quam silla omnes
suos divitiis explevit Atque ego hec in marco
tulio neque hiis temporibus fieri vereor Sed
in magna civitate multa et varia in
promptu sunt ingenia. potestque alio tempore
alio consule cui item exercitus in manu
sit falsum aliquid pro vero credi Ubi hoc
exemplo per senatus decretum consul gladium
eduxerit quis illi finem statuet aut quis
moderabitur. Maiores nostri patres conscripti
neque consilii neque audacie umquam eguere neque
illis superbia obstabat quo minus aliena in
stituta si modo proba erant ymitarentur:
arma atque militaria ab samnitibus: insignia
magistratuum ab tuscis. pleraque sumpserunt.

Postremo quod ubique apud socios aut
hostes ydoneum videbatur cum summo stu
dio domi exequebantur. ymitari quam
invidere bonis malebant. Sed eodem
illo tempore grecie morem ymitati verberibus
animadvertebant in cives. De condemnatis sum
mum supplicium sumebant. Postquam res
publica adolevit et multitudine civium factiones
valuere. circumveniri innocentes. aliaque huius
modi fieri cepere. Tum lex porcia alieque
leges parate sunt quibus legibus exilium
damnatis permissum est. Hanc ergo cau
sam p. c. quominus novum consilium capia
mus imprimis magnam puto. Profecto virtus
atque sapientia maior illis fuit qui ex parvis
opibus tantum imperium fecere quam in
nobis qui ea bene parta vix retinemus.
Placet igitur eos dimitti et augeri exercitum
catiline. minime. Sed ita censeo publicandas
eorum pecunias. ipsos in vinculis habendos
per municipia que maxime opibus valent

neu quis de eis postea ad senatum referat neve cum populo agat: qui aliter fecerit senatum existimare eum contra rem p. et salutem omnium facturum. Postquam Cesar dicendi finem fecit ceteri verbo alius alii varie assentiebantur. At Marcus Porcius Cato rogatus sententiam huiuscemodi orationem habuit. Longe mihi alia mens est p. c. cum res atque pericula nostra considero et cum sententias nonnullorum ipse mecum reputo. Illi mihi disseruisse videntur de pena eorum qui patrie parentibus aris atque focis suis bellum paravere: res autem monet cavere ab illis magis quam quid in illos statuamus consultare. Nam cetera maleficia tum persequare ubi facta sunt hoc nisi provideris ne accidat ubi evenerit frustra iudicia implores: capta urbe nihil fit reliqui victis. Sed per deos immortales vos ego appello qui semper domos villas signa tabulas vestras pluris quam rem p. fecistis si ista cuiuscumque modi sunt que amplexamini retinere si voluptatibus vestris otium prebere

voltis expergiscimini aliquando et capessite rem p.
Non agitur de vectigalibus neque de sociorum
iniuriis libertas et anima nostra in dubio est. Se
pe numero p. c. multa verba in hoc ordine
feci, sepe de luxuria atque avaricia nostrorum
civium questus sum multosque mortales ea causa
adversos habeo. Qui michi atque animo meo
nullius umquam delicti graciam fecissem haud
facile alterius libidini malefacta condonabam.
Sed ea tametsi vos parvi pendebatis tamen res p.
firma erat opulencia negligenciam tolerabat.
Nunc vero non id agitur bonis ne an ma
lis moribus vivamus neque quantum aut quam
magnificum imperium p. r. sit. Sed hec cuiuscumque
modi videntur nostra an nobiscum una ho
stium futura sint. Hic michi quisquam mansuetu
dinem et misericordiam nominat. Iam pridem equi
dem nos vera vocabula rerum amisimus
quia bona aliena largiri liberalitas malarum
rerum audacia fortitudo vocatur. Eo res p.
in extremo sita est. Sint sane quoniam ita se

mores habent liberales ex sociorum fortunis:
sint misericordes in furibus erarii: ne illis sang-
uinem nostrum largiantur: Et dum paucis scele-
ratis parcunt: bonos omnes perditum eant:
bene et composite C. cesar paulo ante in hoc
ordine de vita et morte disseruit: credo falsa
existimans ea que de inferis memorantur:
diverso itinere malos a bonis loca tetra in-
culta feda atque formidolosa habere: Itaque censuit
pecunias eorum publicandas: ipsos per mu-
nicipia in custodiis habendos: videlicet ti-
mens ne si rome sint aut a popularibus coniura-
cionis aut a multitudine conducta per vim eripi-
antur: quasi mali atque scelesti tantummodo in urbe
et non per totam ytaliam sint: aut quasi non
ibi plus possit audacia ubi ad defendendum
opes minores sunt: Quare vanum equidem
hoc consilium est si periculum ex illis metuit: si in
tanto omnium metu solus non timet: eo magis
refert me michi atque vobis timere: Quare
cum de p. lentulo ceterisque statuetis pro certo

Illam ...
Timeo ...
Timeo ...

habetote vos simul de spectatu catiline et de
omnibus quaeratis decernere. Quanto vos
attentius ea agetis tanto illis animus infir-
mior erit si paululum modo vos languere vi-
derint iam omnes feroces aderunt. Nolite
existimare maiores nostros armis rem publicam ex
parva magnam fecisse. si ita res esset multo
pulcherrimam eam nos haberemus. Quippe
sociorum atque civium praeterea armorum atque
equorum maior copia nobis quam illis est.
Sed alia fuere que illos magnos fecere que
nobis nulla sunt. domi industria. foris
iustum imperium. animus in consulendo liber
neque delicto neque libidini obnoxius. Pro his nos habemus
luxuriam atque avaritiam publice egestatem
privatim opulentiam. laudamus divitias.
sequimur inertiam. inter bonos et malos
discrimen nullum. Omnia virtutis premia
ambitio possidet. Neque est mirum. ubi vos
separatim sibi quisque consilium capitis. ubi domi
voluptatibus hic pecunie aut gratie servitis.

3a ampat rem publicam

Eo fit ut impetus fiat in vacuam rem publicam
Ego hic omitto Coniurauere nobilissimi
cives patriam incendere; gallorum gentem
infestissimam nomini romano ad bellum arcessunt
dux hostium cum exercitu supra caput
est; vos cunctamini etiam nunc et dubitatis
quid intra moenia deprehensis hostibus
faciatis Misereamini censeo deliquere ho
mines adolescentuli per ambitionem atque etiam
armatos dimittatis; ne ista vobis man
suetudo et misericordia si illi arma ceperint in mi
seriam convertat. Scilicet res ipsa aspera est Sed
vos eam non timetis Immo vero maxime
Sed inertia et mollicia animi alius aliud exspectantes
cunctamini velut dis inmortalibus
confisi qui hanc rem publicam saepe in maximis
periculis servavere: non votis neque suppliciis
muliebribus auxilia deorum parantur
vigilando agendo bene consulendo prospere
omnia cedunt. ubi socordie te atque ignavie
tradideris; nequiquam deos implores.

ivitati imperiique sunt. Apud maiores nostros Aulus
Manlius Torquatus bello gallico filium suum quod
is contra imperium in hostem pugnaverat neca-
ri iussit. Atque ille egregius adolescens immo-
derate fortitudinis morte penas dedit. Vos
de crudelissimis parricidis quid statuatis
cunctamini: videlicet cetera vita eorum
huic sceleri obstat. Verum parcite dignitati
Lentuli si ipse pudicitie si fame sue si
dis aut hominibus unquam ullis pepercit:
Ignoscite Cethegi adolescentie nisi iterum
iam patrie bellum fecit. Nam quid
ego de Gabinio Statilio Cepario loquar. Quibus
si quicquam unquam pensi fuisset non ea con-
silia de re publica habuissent. Postremo patres conscripti
si mehercule peccato locus esset facile paterer
vos ipsa re corrigi quoniam verba contemnitis. Sed
undique circumventi sumus. Catilina cum
exercitu faucibus urget. Alii intra menia
in sinu urbis sunt hostes neque parari neque
consuli quicquam potest occulte quo magis

accelerandum festinandum — Conclusio — arbitror

expectandum est. Quare ita censeo: cum

nefario consilio sceleratorum civium res publica

in maxima pericula venerit, hique indicio T.

Volturci et legatorum Allobrogum convicti

confessique sint caedem incendia aliaque se foeda

atque crudelia facinora in cives patriamque para-

visse, de confessis sicuti de manifestis rerum capita-

lium more maiorum supplicium sumendum.

Taliter loquutus est Catho

Postquam Cato adsedit, consulares omnes itaque

senatus magna pars sententiam eius laudant, virtutem

animi ad caelum ferunt, alii alios increpantes ti-

midos vocant. Cato magnus atque clarus

habetur; senatus decretum fit sicut ille censuerat.

Historiographus digressionem facit [...]

Sed mihi multa legenti, multa audienti,

quae populus Romanus domi militiaeque, mari atque terra

praeclara facinora fecit, forte libuit attendere

quae res maxime tanta negotia sustinuisset.

Sciebam saepenumero parva manu cum

magnis legionibus hostium contendisse;

cognoveram parvis copiis bella gesta cum

opulentis regibus; ad hoc saepe fortunae

violenciam toleravisse: facundia grecos glo
ria belli gallos ante romanos fuisse. At mi
multa agitanti constabat paucorum
civium egregiam virtutem cuncta patravisse
Eoque factum uti diuicias paupertas multi
tudinem paucitas superaret. Sed postquam luxu
atque desidia civitas corrupta est rursus res publica
magnitudine sui imperatorum atque magistra
tuum vicia sustentabat ac sicuti effeta parente
multis tempestatibus haud sane quisquam
Rome virtute magnus fuit. Sed memoria
mea ingenti virtute diversis moribus fuere
viri duo Marcus Cato et Caius Cesar quos
quoniam res obtulerat silencio preterire non fuit con
silium: quin utriusque naturam et mores quantum
ingenio possem aperirem. Igitur hiis genus etas
eloquencia prope equalia fuere magni
tudo animi par fuit. Item gloria sed alia alii.
Cesar beneficiis ac munificencia magnus
habebatur integritate vite Cato. Ille mansuetu
dine et misericordia clarus factus huic severitas

dignitatem addiderat. Cesar dando sub
levando ignoscendo. Cato nichil largiendo
gloriam adeptus est. In altero miseris perfu
gium erat. In altero malis pernicies. Illius
facilitas huius constantia laudabatur. Postremo
Cesar in animum induxerat laborare vigi
lare. negociis amicorum intentus sua
neglegere. nichil denegare quod dono dig
num esset. sibi magnum imperium exercitum bel
lum novum exoptabat. ubi virtus enitescere
posset. At Catoni studium modestie decoris
sed maxime severitatis erat. non divitiis
cum divite neque factione cum factioso. sed cum
strenuo virtute. cum modesto pudore. cum innocente
abstinentia certabat. esse quam videri bonus ma
lebat. Ita quo minus gloriam petebat eo ma
gis illam assequebatur. Postquam ut dixi senatus
in Catonis sententiam discessit. consul optimum fac
tu ratus noctem que instabat antecapere. ne quid
eo spacio novaretur. tresviros que ad supplicium
postulabat parare iubet. ipse presidiis di

spositis lentulum in carcere deducit. Idem
fit ceteris per pretores. Est in carcere locus
quod tullianum appellatur, ubi paululum
ascenderis ad leuam, circiter xii pedes humi
depressus. Eum muniunt undique parietes
atque insuper camera lapideis fornicibus iuncta
sed inculta tenebris odore feda atque terribilis
eius facies est. In eum locum postquam de
missus est lentulus, vindices rerum capita
lium, quibus preceptum erat, laqueo gulam
fregere. Ita ille patricius ex gente clarissi
ma corneliorum qui consulare imperium
rome habuerat, dignum moribus factisque
suis exitum vite invenit. De cethego ga
binio statilio ceparo eodem modo supplicium
sumptum est. Dum ea rome geruntur, cati
lina ex omni copia quam et ipse adduxe
rat et manlius habuerat duas legiones
instituit, cohortes pro numero militum com
plet. Deinde ut quisque voluntarius aut
ex sociis in castra venerat equaliter distri

buerat At brevi spacio legiones numero
hominum expleverat: ad initio non am
plius duobus milibus habuisset. Sed ex
omni copia circiter pars quarta erat milita
ribus armis instructa: ceteri ut quemque casus
armaverat: sparos aut lanceas alii praeacu
tas sudes portabant. Sed postquam antonius
cum exercitu adventabat: catilina per montes
iter facere modo ad urbem modo galliam versus
castra movere: hostibus occasionem pug
nandi non dare: sperabat propediem mag
nas copias sese habiturum si romae socii
incepta patravissent: praeterea servitia re
pudiabat: quorum initio ad eum magnae copiae
concurrebant: opibus coniurationis fretus simul
alienum suis rationibus existimans videri:
causam civium cum servis fugitivis communi
casse: Sed postquam in castra pervenit
romae coniurationem patefactam de lentulo et
cethego ceterisque quos supra memoravi
sumptum supplicium: plerique quos ad bel

lium spes rapinarum aut novarum rerum
studium illexerat dilabuntur: reliquos Catili
na per montes asperos magnis itineribus
in agrum pistoriensem abducit: eo consilio
uti per tramites occulte perfugeret in galliam
transalpinam. At quintus metellus celer cum
tribus legionibus in agro piceno preside
bat: ex difficultate rerum eadem illa exi
stimans que supra diximus catilinam agi
tare. Igitur ubi iter eius ex perfugis cognovit
castra propere movit ac sub ipsis radicibus
montium consedit qua illi descensus erat in gal
liam properanti. Neque tamen antonius procul abe
rat utpote qui magno exercitu locis equiori
bus expeditus in fuga sequeretur. Sed cati
lina postquam videt montibus atque copiis
hostium sese clausum: in urbe res adversas neque
fuge neque presidii ullam spem optimum factu
ratus in tali re fortunam belli temptare statuit
cum antonio quam primum confligere. Itaque con
tione advocata huiuscemodi orationem habuit

Compertum ego habeo milites uerba uirtute
viris non addere: neque ex ignauo strenuum;
neque fortem ex timido exercitum oratione impera
toris fieri: Quanta cuiusque animo auda
cia natura aut moribus inest: tanta in
bello patere solet: quem neque pericula neque glo
ria excitant nequiquam horere: Timor animi au
ribus officit: Sed ego uos quo pauca mo
nerem aduocaui: simul uti causam consilii
aperirem: Scitis equidem milites socordia
atque ignauia Lentuli quantam ipsi nobisque
cladem attulerit: Quoque modo dum ex urbe
presidia opperior in galliam proficisci nequi
uerim: Nunc uero quo loco res nostre sint
iuxta mecum omnes intelligitis: Exercitus
hostium duo: unus ab urbe: alter a gallia ob
stant: Diutius in hiis locis esse si maxime
animus ferat: frumenti atque aliarum rerum
egestas prohibet: Quocumque ire placet ferro
iter aperiendum est: quapropter uos
moneo uti forti atque parato animo sitis et

Hec oratio Catiline ad milites suos aliud non ...

cum prelium inibitis memineritis vos divi-
tias decus gloriam preterea libertatem atque
patriam in dextris vestris portare Si vincimus
omnia nobis tuta erunt commeatus abunde
municipia atque colonie patebunt Si metu
cesserimus eadem illa adversa fient Neque
locus neque amicus quisquam teget quem arma
non texerint Preterea milites non eadem
nobis et illis necessitudo impendet Nos
pro patria pro libertate pro vita certamus Illis
supervacuum est pro potencia paucorum pugnare
Quo audacius aggredimini pristine virtutis
memores Licuit vobis cum summa turpitu-
dine in exilio etatem agere potuistis
nonnulli rome amissis bonis alienas
opes expectare quia illa feda atque intoleran-
da viris videbantur hec sequi decrevistis
Si hec relinquere vultis audacia opus est
Nemo nisi victor pace bellum mutavit
Nam in fuga salutem sperare cum arma
quibus corpus tegitur ab hostibus averteris

ea vero dementia est. Semper in prelio maxi-
mum est periculum qui maxime timent. Auda-
cia pro muro habetur. Cum vos considero mi-
lites et cum facta vestra estimo, magna me
spes victorie tenet. Animus etas virtus vestra
me hortantur. Preterea necessitudo que etiam
timidos fortes facit. Nam multitudo ho-
stium ne circumvenire queat prohibent angu-
stie loci. Quod si virtuti vestre fortuna inviderit
cavete inulti animam amittatis neu
capti potius sicuti pecora trucidemini quam
virorum more pugnantes cruentam atque luctuo-
sam victoriam hostibus relinquatis. Hec ubi
dixit paululum commoratus signa canere
iubet atque instructos ordines in locum equum
deducit. Dein remotis omnium equis quo
militibus exequato periculo animus amplior es-
set, ipse pedes exercitum pro loco atque copiis in-
struit. Nam uti planicies erat inter sinis-
tros montes et ab dextera rupes aspera, octo
cohortes in fronte constituit, reliquarum signa

in subsidio artius collocat Ab his centurio
nes omnes lectos et euocatos preterea
ex gregariis militibus optimum quemque arma
tum in primam aciem subducit G manlium
in dextra fesulanum quendam in sinistra par
te curare iubet ipse cum libertis et colonibus
prope aquilam assistit quam bello cimbrico
G marius in exercitu habuisse dicebatur
At ex altera parte Gaius consul antonius pe
dibus eger quod prelio adesse nequibat M petreio
legato exercitum permittit ille cohortes vete
ranas quas tumultus causa conscripserat in fronte
post eas ceterum exercitum in subsidiis locat
ipse equo circumiens unumquemque nominans
appellat hortatur et rogat ut meminerint se contra
latrones inermes pro patria pro liberis pro aris
atque focis suis certare homo militaris quod
amplius annis triginta tribunus aut prefectus
aut legatus aut pretor cum magna gloria in
exercitu fuerat plerosque ipsos factaque eorum
fortia nouerat ea commemorando militum

animos accendebat Sed ubi rebus omnibus
exploratis petreius tuba signum dat cohortes
paulatim incedere iubet Idem facit hostium
exercitus Postquam eo ventum est unde a fere
tarijs prelium committi posset maximo clamore
cum infestis signis concurrunt pila omit
tunt gladijs res geritur veterani pristine
virtutis memores comminus acriter instare
illi haud timidi resistunt maxima vi
certatur Interea catilina cum expeditis in
prima acie versari laborantibus succurrere in
tegros pro saucijs accersere omnia providere mul
tum ipse pugnare sepe hostem ferire strenui
militis et boni imperatoris officia simul
exequebatur Petreius ubi videt cati
linam contra ac ratus erat magna vi tendere
cohortem pretoriam in medios hostes inducit
eosque perturbatos atque alios alibi resistentes in
terficit Deinde utrimque ex lateribus ceteros
aggreditur Manlius et fesulanus in primis
pugnantes cadunt Postquam catilina fu

fusas copias seque cum paucis relictum videt me
mor generis atque pristine sue dignitatis in con
fertissimos hostes incurrit ibique pugnans confoditur
Sed confecto prelio tunc vero cerneres quanta au
dacia quantaque animi vis fuisset in exercitu
catiline Nam fere quem quisque vivus pugnando
locum ceperat eum amissa anima corpore tegebat
Pauci autem quos medios cohors pretoria disie
cerat paulo diversius sed omnes tamen adversis
vulneribus conciderant Catilina vero longe a suis
inter hostium cadavera repertus est paululum
etiam spirans ferociamque animi quam habuerat
vivus in vultu retinens Postremo ex omni
copia neque in prelio neque in fuga quisquam civis
ingenuus captus est ita cuncti sue hostiumque
vite iuxta pepercerant Neque tamen exercitus
populi romani letam aut incruentam victoriam adeptus
erat Nam strenuissimus quisque aut occiderat
in prelio aut graviter vulneratus discesserat Multi
autem qui e castris visendi aut spoliandi gratia
processerant volventes hostilia cadavera ami

cum alii pars hospitem aut cognatum reperiebant
Fuere item qui inimicos suos cognoscerent
Ita varie per omnem exercitum leticia meror luctus
atque gaudia agitabantur etc.

C. Crispi Salustij de coniuratione
Catiline liber feliciter finit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK

Baden-Württemberg

descripcio meridiei

Iamque dies medius tenues contraxerat umbras
Inque pari spacio vesper et ortus erat

Leonhardi Aretini Comoedia / GRACCHUS

Corripio matres gnatas ne nimia ducat
Lector spectare virum nec grandia gesta
Quas proternos lanitas lactat seducere iuvenes
Detestandos mores ancillas corrigo ne quem
Ne turpem questum sectentur lubrica fando
Neve suos fallant fallacitatis turpiter heros
Verbis ut predium vendant lenones alendo
Ipse monere patres velim ne pravis habenas
Indulgeant liberis, nec futura senectus
Hos premat dominos nec nostri putata tueri
Perlege tu quoque comicos imitari esse poetas
Que mea musa notat nec despice credere lector

Adolescens quidam nomine Graccus filius cuiusdam civis Macharij se in agro Tusculano exercitiatis die quadam iret in deorum delubra vidit Polisenam puellam facie excellentem filiam Calphurnie qua visa subito amore contabuit, versabat mox amorem suum Gurgulioni perfido servo suo cuius opera se delitijs puelle Polisene putabat usurum. Sed Gurgulione nil proficiente Graccus accessit vetulam quandam quam domi

nutriebat Thiratantaram nomine plura huic promittens
ut amori suo auxilio et adiumento foret Hec Calphurni-
am primo deinde vero polisenam aggreditur et que
ei commissa fuerant in optatam metam mira calliditate
perduxit Hec est summa Comedie quam eam poeta miro
modo dilatat Prima scena primi actus.

Hem vellem hercle hodierna die infausta
me deolutisset febris Illam ubi illam obliquo
conspicio vix vitta abditam puberali facie atque etate
integra contabui illico Gracchus Quid est hoc quod hercle sub-
iratum video gnatum Sosia Ad delubra sacra una profe-
cta suorum templorum Gracchus Miror ne nunc quidem nobis preter spem
evenerit quippiam hesitabam quid fieret Gracchus In illam ipsam
perfeminatos oculos converto ea in humum puellari quadam
rubore sua comprimebat lumina Illam ipsam in gremio
premendo fovet sub cuius imperio est mea compressissima Gracchus
Quenam est ister obsecro oratio Gracchus Tuam dii deeque
omnes omnia faxint Calphurnia visto pedes conspicio
si conspiciam me illam quis amare animadvertat Illam
morigerandum est mihi ne ubi res in vado fuerit

in ore omni sim populo et id vivissim effluat / Quod si forte
amori meo nimis obtemperans et voluptati mee nimis
obsequens sim me vivum penitus sepeliendum oporteat
Discam egomet mihi et meo imperitum ingenio / Sed
video Burgulionem perfidum servum meum / eum adibo
Illam que mei istat in re participem consilii faciam
preter ipsum habeo neminem. 2a Scena primi actus

Polisena

Nisi me honestatis quedam religio et paterna
pietas cohiberet / profecto in ipsos efferni
ore prorumperem / sibique haud aliter ac par est succensere
Qui in quo pacto nos puellas potius quam mares inter
domus parietes opprimat ignoro nisi id consuetudine
quippiam in corruptelam potius deduxerit / Preterea quod
autumat nos pusillanimes negotiis familiaribus
defatigatas domique inclusas neci dedere / Et ita in a
hereditatis in fraudem iurisconsultorum debita portione
priuat / Praeterea asserunt se istud facere pudicitie mee
conservande gratia Quod quantum sit a veritate absonum
non me latet / Nonnunquam tamen nos deorum delubra pe-
detentim ducunt visere fratrum audire confabulatores

portenta inferoz superumqz in pulpito pclamaturos
Sz aliud quide nos inter magis qz terreat / et qd magis
magis qz exterreat. Cum mea ita pudice ambulam circum-
quaqz caput ipsum velo abdite adolescentum nos turba
contemplari voluit. At cum eius rei locus sublatus sit
nos ultro minimas [carnis speciis?] cachinnando susurrant
Quo factum plurimum nos morte obire censeo qz istam
vitam lugubrem et infelicem ducere. Quisquam non
licet istis frui voluptatibus quas fert iuvenilis etas
hilaris etas suauiplena. Sz pol me p hoc totum ma-
cerabo tempus / neqz nebo / neqz lectulos sternam neqz
quidpiam faciam operis neqz supellectilem absterguam neqz
vestes texaciam donec illum ipsum visum adolescentulum
qui hodie me p amore examinata fecit / Pratum adolescens / Gurgulio servus

Heus tu audi gurgulio. G. Item here quid
tristis iamdudum. G. Nil nimis. G. Gaude gra-
tiarum potius me auscultare tibi ut cernisceam qz mihi
hesterno vesperi obuenere commoda. Gur. Quidnam est
obsecro here mi. G. Novum certe aucupium nactus sum
modo si qd tute operis attuleris. Cuius rei ingenium

novi ad hanc callidum apprime esse G Si quid modo operis
aut consilii quidpiam rei tue profuturum censeas iube im-
pera tua ipse tapessaos iussa gra [illegible] Eurygulio
cum mea ab ineunte etate tibi omnia credidi omnia scin
ne te nunc protelem istuc quod te velim diserta serio
Gnt Cedo igitur atque idipsum uno expedi uerbo G Nos faxim
Gnt Si potis sies hercle nunquam te adient insomnia Ce
de dextram paululum G Principio [illegible] exundet
e abs te omnis metus prius [illegible] quam istuc quam exorsus
sum [illegible] fructuosa est provincia mi Eurygulio G Quid fru
ctuosa [illegible] ambages proloqui G Proinde nosti put
quod sit vafer ad omne facinus refertus [illegible] est stelle
rtu Gnt Nullus audio G Heus heus Eurygulio quo abis
audi nunc quaeso G Quo abeam vanus es G Pubescente
heri sole (ut velit religio) commeatum ad sacrificii
spectaculum illuc sacre interspicio virginem quandam
[illegible] G Timeo quorsum hec suspiria evadant G
Etsi non satis [illegible] velum obumbrans vagari pos-
sem duos iterum atque iterum statura conspicio tremula [illegible]
ex obliquo flamentes [illegible] emicant gene Gnt

Dii bene vertant G Mihi visa est preter ceteras
formosissima G Nihil te fefellit gra quod opus est
unus hanc eandem mihi uxorem dari aut alia via
potius expeto G Expetere etenim prohibet nemo
sed potius multa circumfluunt retinacula / tu seue=
rus pater tuus virgo expers artis meretricie
quam unus luctare subdolis grave est Tuum mater
neque nisi astu id fiat et pater resciscat / heu quamquam
nos uitijs possidabit / tu quod illi trades (preter
motum auctorum pollicitationes) hes nihil G Nihil
o gurgulio Nescis quid pre instrio ex horreis ex
penu ex colonis corrodam G Astutus es G Ymo
quod pauci faciunt adolescentes pravi egomet in
et etati mee perdidi / sed exile haud reparavi in
invidiam G Calidiores ac rebar consuluisti G Ne
mine computas sum vir G Tuta ita fecisti G rete
tenses que fortunata senex qui sepenumero cum Crisso=
ne istoc vicino meo (ut fit) sub pectum nostra
confabulantur Iactat sese tree gnatum unum omni virtute
preditum ne se immiscere his illecebris quas facit

adolescentiam nihil sibi adversum esse debeat G Quid
tuta loqueris G Quo puto tua explea libidinem
gta Merito te ex animo diligo, facetum os, iucialis
scenus gue Quiesce G Istuc (Ita me saluet ihesus)
tibi nunquam fenoratum dicas G Dimitte nunquam Non opus
est nunc scripillum neque mactatum in ortu sedere gta
Illa quis G Age age Commendandum est mihi Thra-
tantalam Nam ea etsi annus sit fauniq ad hanc rem
nobis consilium afferat Sed etiam oportune euntem e
balneo sedantem video. Thaxata ancilla sequitur

Thra E Illo quid dixti, vin tibi istuc credam gue
Non ariolor tae virginem ipsam Calphurnie gnatam
amat Tocon gue Dixi. et id mihi incentado affirma-
uit ut se adineos Nam aut sibi nuptum collocari
aut alio puto potiri mea ope exposcit tae Heu mea
ymo sua si lubet Nam id si resisceret pat nos p-
facto loris tergos mulctaret miseros gue Faciundum
est hercle tae faciundum, virginem ortam egregia p-
sapia, tunc optimis refertam moribus consumatum
iri persuadeam, malim hoste oculos effodiat, vivam

ut devorer a canibus

me gladio iugulet et canibus devorandam exponet.

obmutesce. Ge. Perii. Quid illi amore deperdito ac

consilii inopi referam. Tat. Quid, scis suapte quesiuit

suapte exequatur. Ge. Vitam sine, verum iam laudo virissime

ut experiamur ac sedulo herili gnato operam quod prosit

nostra, si servus sit peraeque nosti quippe preceps sit pater et

nimis indulgeat. Quotidie enim nos nimis ac fustibus

ad necem usque onustos reddat quicquid aget interim

statum male multabimur. Tat. O fortunatos senes qui

istam monstrum alit tota mente exhorreo. Burgulio-

Certum equidem scio si quid preter spem evenerit hanc [illegible]

me duntaxat fabam cudere oporteret. Ge. Et de me istam

scilicet conferet culpam. Tat. Unum tamen gaudeo si opera

nostra herus sine incommodo sine infamia clam patre istam

potiatur virgine nobis semper eius patebunt fores

Gue. Confectum puta. Tat. Age, dii bene vertant incepta.

Institui equidem me numquam abs te abituram qui quod

et illi et nobis voluptati fuerit molliar facere. Gue.

Dii bene ut merita es faxint. Ausculta. Cede ante.

Tat. Quid me vis. Gue. Cede paulisper. Tat. Dii te perdant

quid me osculatis impudica gut Habebo tac Vides ona=
ger vetuo in cavernis super tenebrarum tibi hunc talu
frangam in frusta et fusa crura oculu heu suavem
gut Comedam intro ditam te quereisse et te colloquuta
de virgine spopondisse putata te fore ubi lubet tac
Stat ut lubet g Vale ta Et tu istorum initio vale. Philuputata
tac Credo hoc oportere evenire qd vulgo dici solz
Summu ius saepe summa esse inprudentia ...
het pitagora Calphurnia que se putabat plurimu
sapien nactam fuisse si gnata domi inclusam continuis
set nec ad spectaculu publicu pter maiorum morum
ritum adduxisset non modo is illa amare non cepisset
verum nec posterum nosceret qd amor qd cupidoz
adolescentium sollicitudo possit Sed heu virgini ipsi
occasione putata prebuit verum ... quantu
a Gurgulione intellexi ad virgine anim applicuit
haud dicta illum sectabitur Ocio etenim ac virtu
splendido calescat venus tumescat popisma Tuum
habet dives glas unde pecunia eroget exadverso
totus etas tempus spatium modus ablata sunt

Tuom matrem viduam solam et arti virtutem queritantem
adolescens adibit, instabit, unget, pollicebitur aureos
montes offeres et ut muliebris fragilis sexus illico
inquinabitur scio. Sed quid mea venit ad me Geta
obsecrans quam familiariter ut se adiuvem. Certum est enim
auctoritati gnati herilis acquiescere potius quam Calphu-
rniam et gnate pudicitiam vereri. Burgulio senex.
Geta adolescens heros.

Venissem dudum Geta nisi me vis quominus
tenuisset et mea. Geta. Queram sodes. Geta. Sara
tarbara quam nuper suntensium plurimum propterea quod de te
illa quam dixi hac die venebat resistere ego adversus
ipsam irasci atque stomachari. Geta. Quid tum. Geta. Dixi
velle tibi ut opituletur. gratia optime. Quare. Nam mulier
mulieri haud veretur credere. Vana gratia. Dixi probe.
Varius etiam arbitror nos illam esse legatam ad Cal-
phurniam facturos. Cui non promeseit omne archanum
reserare. Quare. Vos ex aliarum ingeniis eius mu-
spectatum ingenium velim. Quid enim mihi here de im-
becillitate diserta quam sexus id sibi insitum perinde
hic promptum est, naturale est, palam est. Oculi vos te-

pectina tepescunt cordis mollicie compositum accurate
dissoluunt horaque variant citissima Mihi quidem crede
histe quod sit callidum ad omne facinus ingenium gratie haud
novit ullum quispiam compilatum excitant verbum Ceterum
minorem interiorem fabricant machinam rogans supplicans
succensent plurimum Is procul ultro se offerunt gra Vi=
deri videor hunc quemadmodum sermonem meum platonicis stu=
diis delibutum fore Video quod facete quod elaute loquitur
pape Gurgulio gur Hem gratie num vera predico gra
Ymmo ex media philosophia istunc te sermonem hausisse cri=
stino plus quam talentum magnum ymmo ducata nunc vendi=
dare gurgulio Vah quis zodes te histe preditum efficit
studiis gur Vah tuum sermonem illudis here gra Haud
excle illudo gur Tuare non notis prius quod Qui non
norim Illaos brevis admodum familiaritas non promi=
sit mi gurgulio gur Vin here tibi ut recenseam qua=
tam quod benignam quod gratam se obtulit Thaitathaica
gra Grata gur Hera ubi nescio quid de amore (ut fit)
confabularetur meum plus vigesies fetide pepedit
Ut omnes opus fuit os ac nares manibus obducat

Sit pr... orto ... posuit ... ... dissoluunt ... ...

diu amaz coprimere demumqz effugere gra Cortana at
multuorum forte comedit gue veru g Sz quid vna pe=
pigisti tede gue Saxo Primum vbi orac et amorem
tuum meminisse occepi (ut est versuta) cepit horrere ad=
versuorum me tumultuari in oculos spuere et pro meo
orexim provocare gra Quid igitur vetule vitanz laudes
dixi ego impudentissima tibi g Hui hui non est iusto
precio precario aut vi opus esse tibi vt in teorum opitulem
aliquin coris multabit et sese neri dedes g Saxo
ut dixi nisi se meis morigerandum moribus suapte
exhibeat quinque dierum meum vinum panem meo arceat
libero gue Inquit flagitiosum factum virginem ciuem
libera domus oriundam parentibus optimis preditam
moribus contaminatum clanculum iri nequaquam posse gra
Hem hem vnde ista inoleuit religio nescio hercle
gue Sic fabulando hesternum fere totum contriuimus
diem Ceterum ut tuum expleat animum spopondit sese po=
tius tuam voluptatem fouere et assequi quam laribus exclu=
di tuis et fustibus abs te cedi quam calphurnie ac gra=
te sue patiscere illesam ac inuiolatam pudicitiam confude

gra haud scio at equm est facit gut Immo pt equm gte
b lam id equm censes stupri labe no sibi copulatam
coniugio virgine contaminati gra Abi ad ortum tuos te
ligione istac gut Immo q nob exoptant male gra Quid
faciundum tandem ut potiar emorior ni fiat sedulo gut
Transeundum est mihi ad illu ad Calphurnia et discutiendus
quopacto meus tantam at seducere possit pollicitationibus
gra Illamne virgine tantam unq o gurgulio id exaudio
hoc fiat tantam ianuas gra Credo veteres illa effundere
puti demulcebimus forte aim ostentando numisma
que offerentes sunt gra Et Tu eos dub obserro homines
adeo ostante adeo manus atinente verente supos
q nomq vcum pmt pecunia gut Stultus puerbinos
est grate vah credis me etiam adeo humanarum rerum
imperitum ut qd amor possit nesciam forsitan ubi te
amare intelligat tibi collocari nuptum virgo ipsa
mei suadebit gra Et id qd verisimile est fac periculum
igit gut Hilareos igit te exhibe parce ta matu
rare mi grate porro hinc i me sumo puntam ac
liberos ca una cu istac nulere dare oprim Et nisi

tuaꝫ expleas libidinē me ꝑpetuo cōpedes pati et
quoduis supplicium luere Gr. Te ꝑpetuo et ex animo
diligo et quo te ꝓ tuis meritis ornem mune stio
Sed est ne is pater q ruere venit Ita anhelans ag
ipsus est abi hinc Gut Noli ylia pugnis tangere
facere Gra Vola igit ne nos in stentinis comperiat
tollo Gr Abeo ac visos primū si qd in textrino &
paternis fuit quod deglutiam dehinc in latebribus
affugiam **Machatius sorex solus fatur.**

Plus qz quinquaginta ex Tusculano meo ibi
ꝓpinquo ꝓpio vini dolia qd i. iusticiā ꝓfecto militā
tū compaui egomet nil pluris intuli ꝑpessus sum vite
ac neris picula famem siti algorē calorē hostium
ꝓpetus latrocinantium insidias exulcerationes tenebras sacro
maltiorum fugā armatorum atꝫ equitū depopulationes O
mitto ceterū infinita q militā amante militie opus est
ꝑpeti Etsi hi q domi atꝫ in ocio cū uxore cū liberis
vitā degunt noctesqꝫ stertunt intrepidos putant nihil
tantā foris ꝯmoꝫ fungi voluptatē Sed videte ti
uos videte cicatrices meas contemplami me existima

te an ocio ignauia desidia et dormitione an labore ac
longa vigilia rem meam omnes natis ei oportunu(m) Quoti=
die enim me in hoc rastro ac vomere crucio Quotidie
vomeris insector bostar teriss sepis sentes stirpes q(ue)
extirpo sarmenta ac stipula rego Denique quo id in
fructificatia pertermittendo nihil nec me despicio nec
etati mee (cum equum foret) indulgeo nominaque agrario
meo fraude committo vt et mihi et gnato meo consu=
lam Sed heu mihi quicquid ex fundo ex edibus ex armento
percipit extorquet subtrahit fiscus Quotidie in albo pretoris
imprimitur edicta quotidie domi calatores insigniti
frontibus portant magnas dicas et dicunt sub pena
perpetui carceris ac exilii ascripcione opus esse talleas re=
presaleas vectigalia et alia huiusmodi principi exolui
vt hostes tirannizantes posset in fugam querere et abs
se illos nequam propulsare Sic et pupertum annos absorbet
que mihi (ita me saluet ihesus) non suppetunt tanta rerum mearum
copie vt saluo semper ere alieno et gnato victum prestare
ut queam Heu me miserum tedet nimium vite mee quapropter
ea me vecordia impellit victus dopia Sed video gnatum

Partes huius quarte in quo ... Tharatatara ... calphurnia ... pollicetur ... amore ...

meatu misericiarum lenimen adibo ut una istac consta
consilia. **Tharatatara Calphurnia. Actus 3us**

Tua quicquid est etiam si plurimis esset plurima tibi impartit salute Calphurnia. tal. Se quoque plurimum saluere iubeo, quod fecis mirum ta vespera. ta. domum. ina e (dijs gratias) domus dolonis excepto herili gnato. Cal. Stacton. tar. Ipse. ina dos transfluxis dictus bustos nuper que abiat modo nescio quo duo facit istoc. tal. Quid ina. tar. Nescio. in Cut est adolescens sucipleus ad amore applicuerit animum. tal. Ad amorem. quot annos natus. tar. Vigiti. tal. quas amat Zedes sciston. tar. in me animus fallit nouum verum non ausim dicere. tal. ah per que colimus deum credo. tar. Bona venia abs te prius expetita istuc possuos plaga. tal. Vah ymo optima. tar. ac tuto ne quispiam essistat. tal. ut tuta tarum. tar. nihil circumde vitar. tal. audaet. tar. polistana amare occepit perditus. tal. Hem gnatam. tar. Ita. adeo Calphurnia ut operepretium sit intueri quanta sibi iam deuixerit cupiditate quorum raptim. tal. Quo pacto mihi. tar. postridie cum una tarum ad domiciliam prodetanti ppusfacret gnata velo circundata meministi quod vis

Itaque forte ex obliquo intuitus virginem mox exarsit, insequitur
contemplatur. Cal. Oculos perdit simplex quod tuos. Tax. Redit
mestior domum neque potare neque esse nedum prandere nec
pulpamenta quae noctes ducit insomnes omnis in illa est domus/
postquam abiit tuus. Cal. Nedum redit? Tax. Nedum redit. Verum
in dies praestolamur. Cal. Quam sperem portendi, sed belua. Tax.
nulla at puto deesse homini. Cal. Immo belue. Tax. Quo magis
speri sit hic magis amat. Cal. Speri speri si illam in hoc aspexero
angiportu et me tentatum advenerit crede ita manibus pe-
dibusque pessundabo ut satius sit nedum contamasse verum
nec adamasse quae dum post equum conspexisse virginem. Tax. Eu-
nuchon fortasse minitaris. Cal. Omitte quae totam si sapis
hinc pedes commove. Tax. Quid moror? Dabit minas decem.
Cal. Quot? Tax. Placuit unum decem. Cal. Non si talentum magnum
quod plus non si auream solis effigiem daret. Tax. Nullon precio
igitur? Cal. Nullo. Tax. O infeliciorem adolescentem quid iam faciet mi-
ser? Quero saltem bona verba. Cal. Omitte orare, sinamus male
audies. Tax. Ah quo ore me in eius ofuabo gra. Quo pede
me in domum recipiam ac cibum petam, quo vultu adibo ipsius
presentiam si istuc tam inspectatum nuncium retulero. Calphurnia

tal Venisti huc hungre rei gra tar hungre tal Eya vah

euge bona mlr omg (impleui) cena tar pudet Verum eius sui recta

iracundia ne aduersuos me fustibus irueret tal Valde p

pere aduersperasset tar Vix sum apud me qd illi dixero

tal Te neque precario neque precio nequisse persuadere neque

vis flectere et istuc qd inceptat somnium putet Vale

Tharatantara / Tharatantara Bratus

tar Abeo Tu qd dixi perficit nihil qd illi referam

amati Si verum dixero suspicabitur oppido temetum esse

Si fide do itidem ut deos testor tantumdem Ah deum cle

mentia date illi precor, obsecro eloquentie facultatem orisque

elegantiam isti ut persuadeam adolescenti (ubi) suo istuc pro sui animi

divertat regimine ne me plus suasu decertumque cursitando

defatigat miseram quippe ad hec te precor talleo neque p

etate licet Videri quantis me lacessere inceptabat gemi

mellis ni obtinuissem Calphurnia propter pretio sibi ex

amico benivolo quam nec sese vobis tenorum velit consumaret

at quante pudicitiam (qd ad vos pertinet) labifactaret

putabit si illam lactare pollicitationibus rogi Enimvero si re

sisteret scit haud eius faceret inepcius Illicite est qd

Hic Tharo[2] tacita loquitur
cum gratia dno suo
secreto sed ea quam amaverat
ex Calfurnia

in angiportu perspicio deambulare. Quid hic stas contra
quem prestolaris gra Operiebar te tac Nunc frigeris eciam
intro propius ignem gra Quid prestolaris foris tam vesperi aliqua
spe machinam conglutinas tac Etenim si gradus paululum istic
dicam sedulo quas literas modo tu illa fortassis rescripsisti g Quas tu
tac Calphurnia gra Nempe obsecro tute nunc meis que-
sisti tac Factum est de me modo g Quid dixti cedo mi boni
compendia tac audies si potes contra gra Ymo multum aliquando elin-
guem prorsus transferas cedo obsecro tac Quantum hodierno die
ad hoc te habuis gratiam ac solacie mi alumne preter
omnes assentatores ac dicendi lenocinium persuasiones habeas
velim haud aliter amoris tui vices me suscepisse ac si
ipse astitisses gra O lepida alumna non possum comendare quam
pericula dimulcera tac Missa istec face Nam quod te dignum
et me equum est fieri velle (ita me saluet iesus) illam
haud pure indolis in vxorem dari virginem coetaneam tibi
gra Quid ais quem pater mittit iunior e oppido sed cedo ta-
ntum quas fecisti literas tac Faxo. Vbi accersitum iuri prodo
adorsa suos plurima saluta mulierem gra Quid ea tac
Ea mihi mutuas vices reddidit dehinc opitulari si quod

se velut stupet rogat salue mi. rest sint dico te nescio qd
amo tristicie pereti gra nil merita es tax De sola q hanc
cura ex amo dimat fore gra Certo certius est tax Cal
purnia sciscitat, congratulo te omes expono gnata vinta
te amare cepisse polisena pditu gra Nusq i gitu
te audit tax Narro totu tpusq at omia v' accidere ac
scire pulcrari adorit me iuo contumelijs intiminatur
plim adeo irate ut ni prauisses egomet ind temuleta
iracundia sua velut nausea ind d facie expuisset
gra Oh rubeum narras ingeniu mulieris tax robeum imo
impetuosu et preceps irate ut illa ipa execrabil megera
a thesiphone pcreno videret gra ah cerberi igit fuit
uxor ipi thesiphone e tax querunt mores gra ipsi
nubet tax digna est gra Q' consiliu faciendu taratatatara
consule ocius tax renuo si qd d mite venerit gra at ma
tura tax scio / mitte ind hac pnicia / deos ppicios suspicio
fautores ve (ni fallor) astutos nob comutaste gra
Inueisti zodes tarepes hei si me amas cedo tax comu
taste inqs ego adeo excitaui nuc dicoq ni istuc qd in
mte fabrico ad mitu euemat me qbuis supplicijs

teneo affinias grate g Dii mea obsecundent vota tac au=
diui sepenumero dicier vbi obstetata sint occasione ad quod
viridis fert adolescentia propriores virgines fore quam quo
rum mentes inter parietes domus coerceant nec hominum nitent aspectu

irritandi

eo se prebent ad quecumque dextamitu faciliores Ita ita est gra=
nium omnium vt potissimum corporis sui libertate potiri moliantur

gruetat

quam quum primum sublata est titillat animum violata atque oppressa libertas
gra quesso ius tac quesso audies cum ad Calphurnia mil
plurimi sermones blesos effundentem clam ipsam adibo virginem in secre=
timo colloquar persuadebo et omnes Curtomane eloquentie

quodvento

cumulabo locum gra Dii faxint ne spe frustreris tua tac
Pone vereri grate nusquam pede referam donec illa tibi desponsa
fuerimo gra Amabo vnum istuc creda tac Dixi interea itto
cumque ad cenam gra tete tectis cumque Macharius

Heus grate nunc me interim accersitu venit

ut cyathos

copia nunc pretoris vt ad sese exeduum talleans perficiscerer

pediculosi   minimi

gra nodum pre mach Nunc sesquipedimosi delatores iterminati

ritatorias libellas

sunt sese nobis datos peremptorias dicens gra Miror quod
rei fuit mach Et ex 2o pretoris decreto bonorum nectuum

balatrones

possessione uctuvos quam illos misceri deglucient famelicos

: malo tpi̅o empti: de pethbulo

vt sut mali ꝯciliati gra Digni sit q̄re ut q̄dinis supplicium

luat Ita sp nescio quo tu pacto ipotum fuere nob mach

Quid tute ag̃is quanti anona gra parui ma at quanti

gra viginti mach Vih vih ꝑpauci ē Nam suspicor quod

i hōrois supest conradet sistris ꝯcreauisq dissipat extarq

vih qd mea ꝯstat velle me lautu ꝯuitibꝫ polintoniuꝫ

dētibꝫ ad nece usq viuā gra Vi sapis sic itide laudo

Mach Etem nup du domū petem compe meꝫ singularis

Callimachꝫ i aure dixit se hodie gnato vxore dare

et dionisia facē eo tu domū sua et me cras dixisset expecta.

tax Propero ad ipuꝫ iā iter g̃ Vih tamame tax Ita

nam illa neq̄ vicargo nūc horsu ne dorsum

(ut solet) deorꝫ delubra ꝯsitabit visere gra scio qua

amo sternis machina tax Ergo interea frequens adibo

virgine cu sola ꝯmocionabor Scis qd heri tibi dixi re

spexi i atq portu gra In intra mitto tax Deq ꝑsuadebo

virgini demū credo ꝑꝑ hinc abeā dextera bo gra opotune

eccle tax Credin me ignorare quatu huic rei tpis co

moditas sit frungi qualitꝫ ꝑsit tpi accomodare Velꝫ

eni volgo dicitur Dun rerum tp̃s potissi oe spectandu

gra Puto etiam te in Caballino et pnasi fonte delibu=
tam Et si fas est credere ymitad pitagora atq facudi
q capillis usq est dmostene Ille vero peregrina pe=
tamq noia te casparis pygmeisis viri huc ma etate
doctissimi spm hausisse tax Illo laboro modo scotico
here ne nunc mihi macaten affectas gra hahahe tax
pero orq ne me dmorere amplius gra abi tax nisi istuc fa=
cia qd solem pmeio stipulacoe factum primi petro peti=
sinn pulso fores heus heus qs huic domo e heus neo
respondet heus heus d domo polis Ceusna caseoqueeiq
pulsat fores heus tu tax huiqre domq pt oes amatis=
sima ac fida poli Quena tatatatata tax Tua aperi actutu
vo lubz polistora poli aperio Ehi me edixit se absete
redducta neminez tax optimu ti hodie dy dent mea=
gnata diem et anni poli Tibi ud diem et anni hunc
tatatatata pcetio faxit qd rei e tax Habeo ti nonihil
dice poli Mihim hem timeo qd fiet tax Ita qd apprime
placebit poli Siqde bonu et honestu tax Veru obdo pos=
sitn ostio deinde ccedamq pululu istuc poli factu tax
Primo ut sedulo iussa obsue heril gnatq te saluere ex=

optat ut sese poli quadrare. qd rei e meri. tar rogas

neq̄ satis mirari quadrare erga te singulari affinitatur

beniuolencia adeo vehementi polissena q̄ id se itide ex aio

diligas decreui p̄ tristicia ꝑpedia morte dure ɔ̄tumisset

p̄ pudore poli q̄ puto istuc tar audies prede dn̄ vnū

tu mee predictetim ꝑfuistabitis tua ad fructusa ora

tōlū auditū fres orti achitotis ac cochiti potata

valates ꝑpe incredibilia ita forte te ex obliq̄ ꝑspexit

meministi gnata. poli qd ni vnd tu essem caput ac fa

cie omēs absondita q̄ potuit tegere q̄l nō iesset

fōma tar o polissena nescis q̄ sagax sit spectator

fōmarꝫ potissime huiusmoi poli rara teses at ego nō su

huiusmoi nec ī me est spectatōe dignū nec formosum

qppiā ꝑpterea puto te ioco haud serio dicē tar ioco dicis

res ipsa indicat (ut me saluet ihs) post te amare

cepit nunq̄ ipm vidi hilare placidus nemī Tertago

obsomia ac pulpamenta q̄ sao ocia demulceo ūis qua

tu possis at neq̄t esse neq̄t potare noctes ducit isōnes

ɔ̄gemiscit ꝑpectō rogo si valet ut medicū accersitū q̄rele

te poli nescit ister qd quatis quatis q̄ nuc exclamata

sum tutus Nam si vnicos habet oculos videt profecto haud
secus atque ipsa dicit de illa vsque gaudauisse tax Ut sine mora
vt lapsum in lacrimas ut fila narcissi in filo quippe non
licet illa meum hunc verum nec tollat virgine qua plus quam
hic amat diligo poli Deo huic meum que erga illum
animum heo credas non credam certe credam numquam ista ex
animo vere dicis tatatatata tax Certum poli noli me ob
secro unquam seducere tax Quid amplius seducere adolescentula poli
vin tibi vim credam vim ac tutum tax cede dextram non sum
aliis similis nondum quidem nosti ingenium meum quam sit ad res
huiuscemodi callidum ac tacitum non facile capitur auh quid
dixti grata malle mori priusquam ex me resciscat quispiam
non extimescas non sum adeo inhumano ac rudi ingenio vt
nesciam quantum sit oneris vnum opprime adolescentie poli
at vereor tax prius veteram nescis quod tu loqueris poli
scio vin si tax haud scit me poli pridie vbi illum
aspexi tax Cede iocunde mea pupa electa mens mea
rosa mea heo quod volo poli Adolescentem aduersum me
seperiuio prouiate luna dixi meum dico is quantum su
spicor me amat me exoptat sibi tax non mirior igitur

poli Ergo itidem amare cepi misere adeo tarantantara ut quod
primum pedem domum sedeo lacrimas suspiria crebra et singultus
effundo misera nihil facio operis tax optime se habent principia
poli rogat me quid fles quid lacrimas manas intimat ut palam
dissera quid tibi opus est ego illam coniugem dari optaui pro patruo
mihi tax facis ut equum est nobilem ac bone indolis adolescentulam
velle legitimo copulari coniugio quam uitam celibem per etatem
tradeflere dicam istuc ipsi an non poli ut libet at tax omitte
fris de ante clanculum poli Si sapis verum non indigeas mon
itore volens cum ac passim passim fuerit sapienti non est opus pluri
no tax Etsi non satis sapiam tamen astu aduertam ne quid per me
et a me temere factum videatur poli persuasum habeo et propterea
unum suos verita tamen scrutinium meum crede nec ut me salus
diligat tanta pronos meos adhibuissem fidem tax noli mirare
ne plus se tueatur misera dicam te orare ut cras alloquutum
veniat ubi me abscesseri poli Mitte orare cito veniat ac
bringa me insciam tax Qua hora ne me comprehenderet nos inter
nos colloqui poli ut dixi tax Sufficit unum compria ut pluri
tibi poli Ita grato meis tuis me commissa plurimum facies ptax
unum aliud poli Non nunc tute tax Non nix est in capite sulcos

in eterna sit est suavium meum poli vale tac Et tu mea optata
vale fideliat grateque mei memor. Quintus actus

gra Nisi me fallit spes bona domum refert modo nuncium
taratantara Nam edepol venit hilarior seque
omnis movet ac solet Proximum cum me prius vidit exiliunt
animo videri subridet triumpho hercle si quid nisi operiunt tuos
gratia eo obviam heus heus taratantara quid nova quid nova tac bona
nova gra non sum apud me successit oportune tac letare letare inquam
iam omnis res in vado est nihil me fefellit quod in metu veneat
gra Certum tac Certum gra exple animum dixero redo quicquid tute
domi fecisti tac Vah in via istuc fatue gra Tamen in tac noli
me ventre cessa veste ei est tota est dilaniabit facile
gra Sustine in paululum tac Si possim eadem animum sustulisse gra Vi
defessa es mea intus sede modo ac cantata sedulo putet sese
res habuit primum cave ne me in gaudium conicias frustra
tac Oho belua a hominis me celes gra hominis crede adeo
bona et fida ut hodie hisce oculis videris quamquam tac sede
prius ne nos quis audiat gra Sedeo tac Principio ubi
pulsis fores aperit illico pater (qui usque posuit omnem) rogat
polixena quid rei est Renuo gra Timeo tac dico illa venis

Quintus actus in quo introducitur
gratus videns tacitam venientem
de domo cal. et eam alloquitur
in via ut sciret eam quod nuntium
polli attulerit

tuus alloq si lubz stupet squalor inastit facie; pmu vtor
titunitae laudibz extolla virginis forma subridet vt te noio
rubet facie gra quietud optia tax nil dixerit g Et id qd
no malu tax dico te enori (ad nuptiu colloct ad prio
a pratio porrudi facultas det) decreuisse gra Item qd
tur ipa tax exuuit paululu et tu placuit sermo g Seruspho
eteni (p eu que colimq deu) adime istuc pplexu gaudiu
mihi at qd actu e tande vno expedi uo tax age dirige
aures ~~pripinit~~ istuc gra dirigo tax decuius te eo iturz ceras
gra Men ta se g illudis tax Crede si lubz g Credo
at qui mane a vespi tax Mane v me exibit foras gra
Mone me zodes quo pacto istuc facia tax Tota ia pal
lescit ac frendet detes metu Bone vir tu frigescis g
Qdmaliu frigeo qn qd cogito expedi tax nuo dixi qpm
Calphurnia decor delubra frequentabit tu excadens lati
tans angulo in domu te raptim precipitato Intellexti an
nodu gra recte sane tax velle (ita me saluet dij) ex
templa qda respirandu facultate in dixier quo illam
adoriret primu orde virgine ita mut ppemo examatuo
video pusillanime g Quid tute tax nihil vnu moneo

ꝯtra ut qd' strenuu ac magnanimu deceat adolescentem
facis ne confundaris uis vis ne desis vspia q inhabit
forta sed in illa quis pacto itures gra laudab hercle pli-
cetali ac strenuo fretu fuisse ingenio nodu nosti qi sim
ad huiusdi res vafer tal Credo tui similiu ut audio tre-
muit publicus ac tenta aperi os bone vir onde immere
deru gra Tu malu vilit aga missa istec face tal bellu
adiun est victima adeet q ti caput galea teget ne te
tela virginis vulneraret gra Me puto tu vbi tempus
euenit sueo me interpellato ne qd desim Vltia sce I actus ij

tal. Hannibal tam insigne contumelia equo fortiq
animo ferret Calphurnia Homine tam ingeniosu
scelus homine scelestus ꝯtra q tam parcos me contaminauit
ac vi oppressit gnata impune abibit p pol suppliciu luet
nodu i scrutatus fuit ꝯtrugidu qui inexorabile sit inge-
niu calphurnie at nunc in se periculu faciet mah videon
ꝑpetrate adusu me Calphurnia olim ꝯtresogoni amici
mei ꝯiuge ipa e nescio cur mutat tal Nuno i libera
tinu istat nunc deu veret nuc tetaui legas possim-
dare mah nisi me fallit aliqd quitꝯ pressa est misera

Vltia scena et iterum tal. nunc palli loquens mul... ario prius contra et i ia scena ora tristia vbit i gaudiu

Solent enim nonnulli palatini canes viduarum pudicicie in
sidiari et nonnumquam rei sue rapessende gratia nodum in scirpo
querere tal Commenta unde primum illius infoelicitate mostri percon
tem omnem sedulo expediam ptotefaria iuvis dicam me in
iuris prudencia illum communefaria omnia mach recta pererat
via tal Edictum iuris possere quod vicium virgini intulerit
aut illi nubat aut ipse pudicicie prodo capite plectatur
mach Cur tecum meliori ire domum ut illi si opus sit oppe
quar Tuo tuus Calphurniam audin remorare paululum
si lubet tal Quis me vult tecum ad te ibo homini infortuna
tissime ymmo infoelicissime mach Prudenciam est differto tal
Rogas Ille probus ubi nunc latitat gnatus mach Gnatus
tal Ita tuus gnatus mach Quam inceptat nunc Cur istuc
Calphurniam tal Dicis scies at opus esset at prius
ipsa senserat misera mach Num quampiam tibi intulit iniuriam
tal Adeo magnam hehem mach Noli flere cedo quid
fecit tal Hehem me miseram mach Comprime lacrimas
at noli pectus tundere tal Emori cupio vixque animam
contineo misera hehei mach Cur tal Tuus scelestus gnatus
adeo insignem iniuriam mihi intulit hehem mach Quam tal Fecit

170

mach Quid is fecit tal Vnica mea gnata contaminauit ac vi luctando oppressit virginem poliscena mah vah quid ais o tuta etas tal Veterani (ut fert religio) ad sacros cetus at is confa
landis seduxit
milialis domum perget virginem domi astante amicis lactauit inquidemum mah abeo tal O iupiter o iuno o lucina o cunctum omne
affinem mulierali
vnd dico ti macharie Deum extemplo ubi foro mah vah nihil non
Florentia
facias nodum noui te iniquo esse ingenio vt primo amicos expetas tal Amicorum autoritates quo huiusmodi perpetrat facinus mah amicos censeo quod bono zelo haud odio istuc agunt at
bono
is fecit zelo tal persuadere satis potes verum constitui modo ad hec testes adductos esse vt eam gnata in vxorem accipias tu eam ille bonus vir iure disponta ternis capitis censeat vt ne exemplum ceteris transeat ne huiusmodi perpetrare conantur facinora mah domine hec ex animo itacundia Calphurnia Calph. confectum puta mah vah nihil nodum velim Ergo istuc ex te preterea at firma Calphurnia vicissim conglutina affinitatem tal Si modo quod lex posset facis mach Immo cupio Nam ni istuc fiat nunquam continebo domi gnatum quem quod fugi sit in te nota animaduerterat Cal. Bene et ut te equum est facis

Finit feliciter Leonardus aretinus
Anno dni 1411

Vos valete et plaudite nec expectetis in pacis ac remanens parendo omnia intus rite et plenum expediunt Iterum valete valete

G. H. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BADISCHE
LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg